Интервю

Четири мнения за новия сезон на Европарламента

Стр. 10–11

Сигнал

Червени съветници с нова жалба заради кучетата в София

Стр. 3

Подем

Пътят на Сергей Станишев към успеха в ПЕС

Стр. 5

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ПЕТЪК 28 СЕПТЕМВРИ 2012
ГОДИНА 22 БРОЙ 225 (6329)

www.duma.bg

Месо, колбаси и мляко поскъпват от октомври

Животновъди и преработватели изправени пред фалити заради вдигането на цената на фуражите, фермерите готвят протест, ще замерват земеделския министър с яйца.

Стр. 6

Форум

Популярна наука влиза в Младежкия театър

Стр. 30

Рестарт

БСП иска отмяна на решението за спиране на проекта „Белене”

Стр. 7

Оценка

ДПА: Мафията владее българския футбол

Стр. 31

Няколко думи

Велиана ХРИСТОВА

Бащиния

Няма държава, чийто премиер като в кръчмата тупа по масата и вика: ако пуснат една ракия, пардон едни 200 долара ли, евро ли - каквото дадат, че ги уважавам! Става дума, моля ви се, не за селски ербански достлък, а за преговори с инвеститор за строеж на ядрена централа *(стр. 7)*. Борисов направо си каза: НЕК има милиард загуби, който ми даде пари - да идва в кабинета. Както веднъж казаха едни колеги от радиото: “Полегнала е Тудора” за тези, които я пожелаха.

Само че въпросният премиер представлява държавата България. А за гражданите на тази държава никак не е приемливо от тяхно име да каниш филанкишиев с регистрирана фирма преди три месеца - американец ли, индус ли, да ти строи къща за атома, да не иска нищо, да плати всички загуби от лошото ти управление, че и 200 милиона гратис да ти пусне.

С бабаитлъка всичко е ясно. Борисов обаче рече и нещо много сериозно: “Да не иска гаранция от държавата и да не иска да му купуваме тока”. Сиреч моя частник да не иска нищо от държавата, тя няма нищо общо с тая централа. С това Величието превръща България в нещо като сурогатна майка, в утроба под наем (но без наема) - ей ти, човече, една държавица да ти роди една АЕЦ, пък ти после прибирай и тока, и парсата.

Няма в света изцяло частна атомна централа. Няма ядрени мощности без отговорност, без гаранция и без дял на държавата. То е ясно, че ГЕРБ лъжат-мажат да отклонят някак референдума за “Белене”, пък и да замажат очи на руснаците. Но да лишаваш България навеки от печалбата на една АЕЦ, е прекалено. Атомна централа в Белене трябва да имаме! Но тя трябва да е на държавата.

Шеф на академия ощетил държавата със 750 000 лв.

БСП поиска оставката на председателя на Селскостопанската академия Петър Славейков заради нарушенията

Председателят на Селскостопанската академия проф. Петър Славейков е ощетил държавния бюджет с около 750 000 лв., обяви вчера депутатът от БСП Димчо Михалевски. Той изчисли, че това са годишните надбавки за пенсиите на 36 000 души. Социалистът обясни, че злоупотребата е от доставка на около 3,6 млн. литра моторни горива, които са на стойност 10 млн. лева. Вместо да бъде обявена обществена поръчка за доставката, шефът на академията ги купува от Софийската стокова борса, съобщи парламентаристът. Михалевски съобщи, че договорът е сключен на 2,3 лв. на литър за дизеловото гориво, докато в същия момент цената на бензиностанциите е 2,2 лв. на литър на дребно. “При такива количества и срокове основният производител на горива дава отстъпка около 4% от стойността. Но когато има мащабни доставки, търговците на едро доставят горивата на нулева цена, обявена към датата на получаване”, поясни той. Михалевски напомни, че в началото на годината Стоковата борса беше използвана да се продават огромни количества дървесина, цената бе намалена в полза на частните купувачи и бюджетът беше ощетен с около 2,5 млн. лв.

БСП настоява проф. Петър Славейков да бъде освободен от поста председател на Селскостопанската академия. Ако премиерът не подпише оставката му, ще смятаме, че цялото правителство е съучастник в кражба на държавния бюджет, обясниха социалистите.

Стр. 2

Снимка БГНЕС

Патриотично кътче табло, посветено на исторически личности, както и черешово топче, кладенец и битови предмети има край блок в русенския квартал “Здравец”. Инициативата е на 77-годишния полковник от запаса Тодор Ганев и съпругата му, която е бивша учителка по история

МОЖЕ ЛИ „ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯТ МАЙЧИН ЕЗИК” ДА НЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН

Стр. 21

ISSN 0861-1343

България

Маруся Любчева влезе в Бюрото на ПЕС-жени

Представителката на българските социалистки Маруся Любчева бе избрана за член на Бюрото на ПЕС-жени. Това стана по време на годишната конференция на ПЕС-жени в Брюксел, където бяха избрани новите органи на структурата. Зита Гурмай, евродепутат от Унгария, бе преизбрана за председател на организацията.

По основната тема на тазгодишната конференция - борбата с безработицата сред младите жени, лидерът на ПЕС Сергей Станишев заяви, че е важно жените да имат равен достъп до нови работни места. Ако се реализира предложението на ЕП - 40% от ръководните позиции да се заемат от жени, те ще имат много повече възможности. "Ще станем свидетели на истинска социална промяна и Европа ще има различен облик през 2020 г.", посочи Станишев.

В конференцията участваха председателката на Обединението на жените-социалистки в БСП и секретар на НС на БСП Катя Николова, членката на ИБ на НС на БСП и вицепрезидент на Социалистическия интернационал на жените Деница Златева, председателката на ГС на БСП в София Анна Янева и членката на ИБ на НС на БСП Дора Янкова.

Левицата настоя Борисов да спре с лъжите за „Хемус"

Отворено писмо до Бойко Борисов изпратиха лидерът на БСП Сергей Станишев и левият депутат Димчо Михайлевски. Социалистите настояват премиерът да спре да внушава неверни неща във връзка със строителството на автомагистрала "Хемус" и да обвинява Тройната коалиция без основания. "В името на истината и общата отговорност към българските граждани Ви призовавам да спрете да изопачавате фактите и да използвате откровени лъжи. Носете отговорността си такава, каквато е", се казва в писмото.

Повод са изказванията на премиера за строителството на връзката на "Хемус" със Софийския околовръстен път край село Яна. Преди дни Борисов обвини Станишев, че докато е взимал решението за строеж, по същото време е дадена концесия да се изгребва баластра от района. Премиерът заяви, че сега се налагало езерата да бъдат запълнени повторно, за да може да мине магистралата. Социалистите обаче опровергават твърдението, че Тройната коалиция е дала разрешение за концесия на баластра при гара Яна. Те припомнят, че тези концесии са дадени от правителствата на Иван Костов и на Симеон Сакскобургготски. "Борисов да спре да изопачава фактите и да лъже", призоваха от БСП. В документа се посочва, че крайното решение за изграждането на пътя, както и началото на строителството са дадени при сегашния кабинет. Вината е изцяло на вашето правителство, категорични са Михалевски и Станишев.

БСП поиска оставката на шефа на Селскостопанската академия

Държавният бюджет е ощетен със 750 000 лв. заради търг за доставка на горива, заяви Димчо Михалевски

Юлия КУЛИНСКА

Настояваме проф. Петър Славейков да бъде освободен от поста председател на Селскостопанската академия, заяви депутатът от Коалиция за България Димчо Михалевски вчера. Ако премиерът не подпише оставката му, ще смятаме, че цялото правителство е съучастник в кражба на държавния бюджет, поясни той.

Депутатът сигнализира за престъпление на ГЕРБ, извършено от Селскостопанската академия, което пряко ощетява бюджета на държавата. Михалевски обясни, че след встъпването в длъжност на проф. Славейков е открит търг за доставка за срок от 3 години на около 3,6 млн. литра моторни горива за всички поделения на академията. Въпреки че обемът на поръчката е почти 10 млн. лв. и отговаря на изискванията по Закона за обществените поръчки, за доставчик е използвана Софийската стокова борса. Михалевски напомни, че в началото на годината именно тя беше използвана да се продават огромни количества дървесина, беше намалена цената в полза на частните купувачи и бюджетът бе ощетен с около 2,5 млн. лв. Сега същата стокова борса се използва, за да се купят горива по-скъпо, отколкото те се търгуват на свободния конкурентен пазар у нас, отбеляза Михалевски. "Практиката е, че при такива количества и срокове основният производител на горива дава отстъпка около 4%. Но когато има мащабни доставки, търговците на едро доставят горивата на нулева цена, обявена към датата на получаване", поясни той. Михалевски изтъкна, че договорът за доставката е сключен на 2,3 лв. на литър за дизеловото гориво, докато в същия момент цената на бензиностанциите е 2,2 лв.

Държавният бюджет е ощетен с около 750 000 лв. Това са годишните надбавки за пенсиите на 36 000 българи, изчисли Михалевски.

Пенко Атанасов напомни, че именно Славейков разпореди всички семена, които Селскостопанската академия произвежда, да минават през борсата. Оказа се обаче, че се е объркал, изтъкна депутатът от КБ. "В момента всички директори на институти са поставени под натиск от председателя на академията стоковото зърно да бъде продавано на борсата, където то се предлага на цена 400 лв., а при свободната търговия зърното струва над 450 лв. на тон. Интересно е къде отива разликата", попита Атанасов.

Депутатите Димчо Михалевски и Пенко Атанасов от БСП разкриха далавери на шефа на Селскостопанската академия проф. Петър Славейков

ДЕБАТИ ЗА ИЗБОРНО РАВНОПРАВИЕ ИСКАТ БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Веселка ВЕНКОВА

Настояваме за общи публични дебати, и ако мнозинството реши, че тези българи не ни трябват - така да е, това означава, че в България има демокрация. Това са думи на журналистката Румяна Угърчинска, основател на сдружението "Демократична алтернатива"-ДА заедно с Божидар Чеков. Живеещите повече от 40 години във Франция българи предизвикаха дискусия за изборното равноправие на българите по света и у нас с отворено писмо до омбудсмана, изпратено на 25 май 2011 г. Константин Пенчев потвърждава в отговор констатацията, че гражданите на Република България, където и да се намират, имат всички права и задължения съгласно Конституцията. В друг член на основния закон обаче има ограничения при избора на народни представители, които трябва да са само български граждани, а уседналостта ограничава избирателните права. Убеден съм, че вече е време да се обсъди дали е справедливо това ограничение, пише в отговор омбудсманът.
Основателите на сдружение ДА са в България със специалиста по конституционно право от Франция Ги Каркасон. За да подкрепи тезата си за изборното равноправие, професорът посочи, че в момента 12 сенатори и 11 депутати са избрани от французите, живеещи зад граница.

Дянков дава 27,7 млн. лв. повече за вуз, синдикатите искат 40 млн., ректорите - 44,5 млн.

Велиана ХРИСТОВА

Дянков планира субсидията за висшето образование за 2013 г. да е с 27,7 млн. лв. повече от тазгодишната, синдикатът "Висше образование и наука" (ВОН) - КНСБ, иска увеличението да е 40 млн. лв., а ректорите - 44,5 млн. лв. Това съобщи вчера лидерката на ВОН доц. Лиляна Вълчева след заседание на Съвета на ректорите. След избора на нов председател на съвета - проф. Ваньо Митев, оттам вече не изпращат до вестниците традиционните преди съобщения за предстоящи заседания.

Ректорите са се обединили вчера около искането парите за вузовете да се индексират с 11 инфлационни процента. Те настояват също да бъде възстановена сумата от 9,8 млн. лв. за капиталови разходи, от която т.г. над половината бяха прехвърлени за стипендии.

По думите на Вълчева за 2013 г. МФ предвижда 351,365 млн. лв. за висше образование, а за тази година субсидията е 323,635 млн. лв. Това позволява да се изпълни искането на ВОН базовият норматив за издръжка на студент да се запази на сегашното ниво от 693 лв. Увеличението от 27,7 млн. лв. се вписва в раздел "издръжка на обучението", а това позволява средният норматив на студент да се вдигне от 1518 на 1652 лв., а с голямата част от тези допълнителни пари да се увеличат заплатите на преподавателите. Освен това от тях 5 млн. лв. ще се прибавят към парите за качество според рейтинга - от 15 на 20 млн. лв.

Все още не се знае точният брой на новоприетите студенти, затова ВОН ползваме данните от заявките на вузовете за прием - общо 7000 нови студенти, обясни доц. Вълчева. Така общият среднноприравнен брой студенти през 2013 г. се увеличава с 3000 и ще е 175 067 души. Не са осигурени обаче парите за стипендии на 3000 студенти в повече. ВОН настояват за 5 млн. лв. за целта. И за още 12,5 млн. лв., с които да се вдигнат коефициентите за системно недофинансирани направления като педагогическите, инженерните, природните, ветеринарните науки.

Цитат на деня

Доналд Ръмсфелд изпрати председателя на РЗС като изпълни ритуала в американската армия, когато висши офицери са изпращани на специални мисии - стисна ръката му и остави в нея американски военен медал

Безгранично скромно прессъобщение на РЗС

БСП напусна заседанието на Столичния общински съвет

Червените съветници се обявиха срещу политиката на обезличаване на СОС от управляващите

Деси ВЕЛЕВА

Общинските съветници от БСП напуснаха заседанието на Столичния общински съвет и не участваха в гласуването на почти 30 точки от дневния ред. В специална декларация те категорично възразиха срещу политиката на ГЕРБ за обезличаване и неглижиране на общинския съвет като орган на местното самоуправление. Според червените съветници мнозинството иска да ограничи възможността на опозицията да поставя конкретни въпроси и не позволява сериозно и задълбочено обсъждане на проблемите в София. Дневният ред на СОС се подчинява на дребнотемието, популизма и утвърждаването на взети от администрацията решения, заявиха общинските съветници.

Докато напускаха залата, те бяха призовани от ГЕРБ да се върнат, защото трябва да се гласуват важни решения. Важните решения не се вземат в 12 без 5 - практика, която се превърна в запазена марка на ГЕРБ, заяви в отговор Калоян Паргов от БСП. Той визира извънредно свиканото закрито съвместно заседание на комисиите по финанси и по стопанска политика, на което час преди сесията на СОС е разисквано състоянието на Общинска банка. На срещата от ГЕРБ са внесли доклад за утвърждаването на оценка на апортна вноска за увеличаване на капитала на банката. Заседанието, на което присъства и ръководството на финансовата институция, бе прекъснато по средата, когато се стигна до най-проблемните въпроси, заяви Георги Кадиев. Той обаче отказа да разкаже какво е станало на заседанието, тъй като било закрито. Според съветника банката не е в цветущо състояние. Той бе категоричен, че напускането на БСП не е свързано с искането за увеличаване на капитала на банката, а с начина на водене на политиката на ГЕРБ.

След излизането на БСП от мнозинството изгласуваха всички точки от дневния ред за по-малко от 40 минути. При обсъждането на последния извънреден доклад за Общинска банка обаче стана ясно, че ГЕРБ не могат да съберат нужните 41 гласа за квалифицирано мнозинство. Освен БСП сините общинари Атанас Атанасов и Вили Лилков също отказаха да подкрепят точката. Според Атанасов в банката се извършва чистка, тя не се управлява добре и дава кредити на "Титан" и за спасяването на ЦСКА. Лилков пък настоя да разбере какво ще е бъдещето на банката.

От ГЕРБ обвиниха напусналите, че защитават олигарсите в лицето на миноритарния собственик на Общинска банка Христо Ковачки. Мнозинството обяви, че точката не бива да се отлага, тъй като следващите две седмици ще бъдат фатални за стратегията на общината за бъдещето на институцията. От думите на общинските съветници стана ясно още, че с решението си общината иска да увеличи дела си в банката на 75%, така че миноритарният собственик да няма възможност повече да поема контрола й. В момента се чака решение на ВАС, което може да даде тази възможност на Ковачки.

В крайна сметка бе направена почивка за нови политически консултации, които обаче не доведоха до резултат, и точката бе отложена.

Снимка Мариета ТОМОВА

Общинските съветници от БСП, преди да напуснат заседанието на СОС, което започна с 45 минути закъснение

ЕДНО КЪМ ЕДНО

КАЛОЯН ПАРГОВ:
Имаме отношение по начина, по който мнозинството, донесено в чували в изборната нощ от двама депутати и един областен управител, се възкачи и управлява града. И виждаме каква е подкрепата му, всеки ден тези стачки, които са и пред Столичната община, и в центъра на града, са показателни за легитимността на това мнозинство.

Борисов смята миналото си за прекрасно

Премиерът Бойко Борисов отривисто се впусна да отрича познанства с криминално проявени лица и в интервю за "Евронюз" определи миналото си като "прекрасно". На въпрос на медията за живота му през тъмните години на прехода той твърди, че нямало нищо нередно.

"Това са измишльотини на г-н Станишев и съучастниците му. Всички мои движения и действия са прозрачни. Не завися от никого", оправдава се пред телевизията Борисов. Той коментира и опасенията на опозицията за опорочаване на предстоящите избори. Според Борисов това било ход от страна на Станишев, който мислел в перспектива как "да се защити, след като загуби предстоящите избори".

Премиерът омаловажи и критичните доклади, които Европейската комисия даде на България. Според него страната се справяла много по-добре от други европейски страни с прозрачността при провеждането на конкурсите за обществени поръчки. Босовете на престъпни банди у нас пък или са задържани, или се издирват от Интерпол с червена бюлетина. "Това, което е хубаво за България, е, че членовете на ЕС знаят, че шенгенската граница е по-добре охранявана, отколкото в техните собствени страни", демонстрира оптимизъм Борисов.

Пред "Евронюз" премиерът се оплаква, че в ЕС са много строги към България, но са много толерантни към Гърция, заради което страдали всички.

АРХИВИТЕ СА ЖИВИ

При назначаването си за главен секретар на МВР през 2001 г. Бойко Борисов призна за близките си познанства с лица от криминконтингента. "Румен Гоцов - Пашата (Името на Пашата е Румен Гоцов Николов, бел. ред.) го познавам от 10 г., когато му викахме "Греблото"... За да оцелея тези години в бизнеса, аз трябваше да познавам всички - и Карамански, и...", заяви тогава настоящият премиер. Борисов разясни откъде идва и прякора - Николов бил майстор на спорта по гребане заедно с Карамански. Борисов сподели, че дори е кръстник на жената на Пашата. В началото на демокрацията Николов, Алексей Петров и Борисов са и "съмишленици" при управлението на Българската федерация по карате.

Червени съветници с нова жалба заради кучетата в София

Общинските съветници от БСП изпратиха жалба до Апелативната прокуратура в София във връзка с бездомните кучета в София, съобщи Георги Кадиев.
Те настояват за повторна проверка доколко действията и бездействието на кмета за справянето с проблема с безстопанствените кучета в София е причината и не е предотвратило смъртта на двама души и нараняването на десетки други. Първият сигнал е заведен в Софийската градска прокуратура на 26 юни, но тя отказа да образува досъдебно производство. Въпреки това според нас има сериозни основания да се смята, че Фандъкова носи отговорност за случаите на нападнати от безстопанствени кучета хора, категорични са общинските съветници. Те припомнят случаите със смъртта на проф. Ботьо Тачков и на Христо Панков.
Общинското предприятие "Екоравновесие", което е на пряко подчинение на кмета, е получавало сигнали от граждани и за двете глутници, но не е взело мерки за отстраняването им от улицата, става ясно от жалбата на БСП. Средният годишен брой на нахапаните от кучета граждани на Столичната община е 400 по данни само на Първа МБАЛ в София. От БСП припомнят, че за всички тези нападения при причинени наранявания от животни отговорността се носи от лицето, под чийто надзор се намират те, а това е кметът на общината.
В жалбата е цитиран Законът за защита на животните, в който е записано, че местните органи на управление трябва да изградят приюти като основен начин за намаляване на популацията на безстопанствените кучета. Въпреки това най-новият приют в София се управлява от неправителствена организация и е открит през 2009 г., преди Фандъкова да встъпи в длъжност. Тя самата започва нова процедура по изграждане на приют едва след двата фатални инцидента в столицата.

Касим Дал създава здрава партия с билково лечение

Популяризиране на методи за лечение и лекарства на билкова основа за по-добро здраве на партията. Това е една от основните цели на новоизлюпената партия "Свобода и достойнство", написа нюз.бг вчера. Нейните създатели са отцепниците от ДПС Касим Дал и Корман Исмаилов, които дадоха старт на процедурата за учредяването ѝ вчера. Други цели на поредната нова партия били издигане на образованието и науката в най-висок обществен приоритет и общонационална цел, създаване на заетост и спиране на изтичането на работна сила и специалисти от страната.

Касим Дал обясни, че в "Свобода и достойнство" ще има възможност да се включват много хора, които досега не са могли да бъдат избирани, работили са като "пчелички по места", не са спуснати от партийните централи, а държат пулса на избирателите. Той отхвърли всякакви твърдения, че ще бъдат патерица на която и да е политическа сила. "Не ви обещавам нищо лесно, пътят е много дълъг и труден. Трябва много денонощна работа, за да спечелим сърцата на хората, за да ни подкрепят", коментира той и подчерта, че щели да се подготвят здраво за изборите догодина.

България

Борис Велчев:
Мотивите срещу рапърите са неоснователни

След разговор с наблюдаващия прокурор по делото срещу рапъра Мишо Шамара главният прокорор Борис Велчев заяви, че мотивите са му се сторили неоснователни.

Рапърите Мишо Шамара и Сарафа се явиха в сряда в Националната следствена служба по обвинение в поругаване на българския трибагреник в една от песните си.

Велчев вече е разпоредил на Апелативната прокуратура да изиска делото и да направи служебен контрол върху него. "Мен ако ме питате, не че искам да предрешавам решението на колегите, говоря съвсем по принцип, да се образува наказателно производство заради нещо толкова безвкусно е пресилено", коментира главният прокурор. В подобни безвкусни неща чак такава обществена опасност аз не сезирам, каза още главният прокурор.

Велчев уточни, че уважава решението на прокурора по делото Милко Момчев, но вижданията им не съвпадали.

След изявлението на премиера Бойко Борисов в сряда, че не познава, нито слуша "този рапър", визирайки Мишо Шамара, рапарът заяви, че не иска да е от ГЕРБ и ако по документи все още е член на партията, да бъде изтрит. "Да говориш, че не ме познаваш, а два пъти да си ми рязал лентите, не е мъжка постъпка", заяви Мишо Шамара. Той обясни, че през 2003 година премиерът е открил заедно с него дискотека във Велико Търново. След това заедно със Стефан Софиянски е прерязал лентата на друго заведение в София.

Наистина много съм помагал на ГЕРБ и Борисов в самото начало, призна Шамара. "Вие сте се объркали. Не аз имам нужда да съм част от вашата партия, вие имате нужда от мен като гласоподавател. Искам в България хората да знаят, че ние не сме поданици, а вие не сте монарси. Ако някой трябва да се държи хулиганската, това трябва да съм аз като рапър, но вие като управляващи народа да се дръжте добре с него", призова рапърът.

Сестри и чистачи с еднакви заплати във Велики Преслав

От 17 месеца работещите в болницата получават 60% от полагаемите им се възнаграждения

Медицинските сестри и чистачите в болницата във Велики Преслав получават еднакви заплати. Вече 17 месеца работещите в болницата не са получавали пълния размер на възнагражденията си, а едва по 60%. По този начин медицинските сестри и чистачите получават на практика еднакви суми - по 290 лв., защото едните не могат да паднат под минималната заплата, а на другите удържат 40 на сто. Заради намалените заплати в болницата няма назначени фармацевт и невролог.

Само заем може да реши финансовия проблем на лечебното заведение. До това заключение стигнаха на срещи управата на болницата, кметът и общински съветници. Заемът трябва да бъде изтеглен от здравното заведение, а не от общинската администрация.

Сумата, която ще покрие заплатите и дължимото към доставчици, е между 300 000 и 360 000 лв. Болницата успя да погаси най-неотложните плащания за лекарства, ток и вода и част от дължимите заплати с отпуснатите от общината 150 000 лв. По мнение на съветниците догодина общинският бюджет ще задели най-малко 180 000 лв. за здравното заведение, но те ще покриват само евентуалния заем.

ДУМА припомня, че в началото на юли здравната министърка Десислава Атанасова заяви, че дълговете на болниците са общо над 347 млн. лв., а просрочените задължения са 88 млн. лв. Държавните болници имат 283 млн. лв. задължения, от които 54 милиона са просрочени. Общинските болници са по-малко задлъжнели - 63 млн. лв., но пък закъсняват с погасяването на почти половината от задълженията си - 33 млн. лв. По това време Атанасова изтъкна, че ръководството на министерството предприемало мерки за подобряване на финансовото състояние на болниците.

Драгомир Стойнев:
ЕП е разтревожен от растящата бедност у нас

Юлия КУЛИНСКА

Снимка Мариета ТОМОВА

Български и европейски парламентаристи коментираха излизането от социалната криза

Фактът, че България е страната членка на ЕС, в която рискът да изпаднеш в бедност е най-голяма, е бил един от проблемите, коментирани на срещата на членовете на парламентарните комисии по труда и социалната политика и по образование, наука и въпросите на децата, младежта и спорта с делегация на Комисията по заетостта и социалната политика на ЕП, чийто председател е социалистката Първан Берез. Това заяви за ДУМА председателят на социалната комисия Добромир Стойнев. По думите му основните въпроси на разговора са били свиването на пазара на труда, намаляване на заетостта, увеличаването на безработицата и най-вече на младежката. Стойнев припомни, че решаването на проблемите на младите хора, останали без препитание, е приоритет и за ЕП, и за ПЕС.

Пред европейските колеги изразих позицията, че БСП категорично не подкрепя пенсионната реформа у нас и че според социалистите нищо не налагаше вдигането на стажа и възрастта за излизане в заслужена почивка, поясни Стойнев. Той е подчертал, че правителството разчита само на европейски пари по оперативните програми за решаването на социалните проблеми и че те не могат да заместят националното финансиране. Стойнев признава, че наистина има усвояване, но то е на проектен признак и не позволява да се реагира бързо при конкретен проблем. Подчертах, че ние сме държавата в ЕС, в която населението застарява най-бързо и това ще се окаже проблем при възобновяването на работната сила и кадрите в бъдеще, отбеляза Стойнев.

Валентина Богданова от образователната комисия изрази желание срещите между българските и европейските парламентаристи да са по-чести и да се търсят общи начини за излизане от финансовата и социалната криза.

Vip Brother ухае на „Рефан"

Популярната българска козметика се погрижи изцяло за перфектната визия на известните персони в къщата на Vip Brother. От глава до пети те са освежени и разкрасени с богатата палитра продукти на "Рефан". Като се започне с пилинг гъбите и глицериновите сапуни и се стигне до захарните ексфолианти и бутерите за тяло от най-обичаните серии "Роза", "Маслина", I love you, "Нар и папая", Folow me и се стигне до голямата гама от душ-гелове и шампоани.

Докато сексапилната Памела Андерсън имаше на разположение новия парфюм на Николета Лозанова, произведен от "Рефан", то останалите участници на къщата са предпочели други продукти като стягащ парфюм гел с брокат и парфюмни лосиони за тяло.

Освен продукти за лице, коса и тяло, Refan участниците във Vip Brother релаксират сред приятен интериор, декориран от гигантски свещи на "Рефан" с атрактивна и нестандартна визия. Из цялата къща са позиционирани свещи в пъстри цветове и разнообразни форми, които внасят не само пламъка на задушевността, но хармоничният баланс чрез ароматерапевтичния си ефект.

НАД 35 ХИЛ. ПОЖАРА ГАСЕНИ ОТ НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА

Повече от 35 хиляди пожари са били гасени на територията на страната от началото на годината, а рекордът е 471 пожара за ден. Това каза в Кюстендил главен комисар Николай Николов, директор на Главната дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението". На церемония той връчи награди от МВР на заслужили пожарникари, горски служители и граждани за участието им в гасенето на пожарите през август и септември в Кюстендилска област.

В момента противопожарната обстановка в страната е сравнително спокойна, успокои Николов. Изключение прави област Хасково, където все още има два горски пожара. Главният комисар благодари на военните, че поради тежката обстановка, високите температури и засушаването те са отложили планираните стрелби, които вчера е трябвало да започнат на полигона "Корен". Той заяви, че по време на големите пожари в страната е имало дни, в които разходите за потушаването им са стигали до 1 млн. лв.

ОБЩИНАР ОБВИНИ СТОЛИЧНО РАЙОННО КМЕТСТВО В КРАЖБИ

Деси ВЕЛЕВА

Общинският съветник от Синята коалиция Вили Лилков обвини вчера администрацията на столичния район "Възраждане" в системни кражби. Той даде за пример проект за възстановяване на зелените площи от 4 дка по бул. "Димитър Петков" на стойност 250 000 лв. през 2008 г. Кметът на района е организирал обществена поръчка, избран е изпълнител, средствата са изплатени, но резултати на практика няма. Извършени са дейности за около 30 000 лв., с които са сменени тротоарни плочки и са заковани няколко дъски вместо пейки, разказа Лилков. По проект на терена е трябвало да има 1000 розови храста, капково напояване, пейки и др. Мястото е едва на 500 м от районната администрация. Още преди години Лилков е питал общината по същата тема, като тогава не е споменато, че са направени вътрешни проверки на тази и други обществени поръчки, които са показали данни за сериозни кражби. Общинският съветник разкри за откраднати пари в същия район за преустройството на бул. Димитър Петков", за смяна на дограма на детска градина, за ремонт на училище и др. От отговора на Столичната община стана ясно, че е сезирана Софийската градска прокуратура и вече има досъдебно производство срещу неизвестен нарушител.

На фокус

Какво представлява европейското ляво семейство

Българин оглавява утре Партията на европейските социалисти

Павлета ДАВИДОВА

От утре Партията на европейските социалисти ще стане много по-близка на българите. Защото за първи път в историята тя ще бъде оглавена от българин - лидера на БСП Сергей Станишев. Заради неуморната си работа в последните девет месеца той остана единствен кандидат за лидерския пост. Международните и българските наблюдатели веднага оцениха това като лично признание за Станишев, но и като признание за нарасналата роля на БСП в политиката на европейската левица. Фактът става още по-значим като се отбележи и това, че българските социалисти са партия-член на ПЕС от едва 7 години. Ако европейската левица подкрепи номинацията на Станишев, мандатът му ще е от 2,5 години.

Ако някой си мисли, че ставането на лидер на толкова голяма и сложна организация е лесно, нека да премисли идеята си. ПЕС обединява 34 пълноправни членове, в които влизат както партии, така и организации. Партията е наследник на Конфедерацията на социалистическите партии от Европейската общност, създадена през 1974 г.

След избора за нов президент в събота социалистически, социалдемократически, прогресивни и трудови партии от страните-членки на Европейския съюз, плюс Норвегия, ще разчитат на българин да представя левите им идеи пред света. Към представителите със статут на пълноправни членове спадат още групата на Прогресивния алианс на социалистите и демократите в ЕП, групата на ПЕС в Комитета на регионите, ПЕС жени, младежката организация ЕКОСИ и Фондацията за европейски прогресивни изследвания. Всички пълноправни членове имат право не само да участват в заседанията на ПЕС, но и да гласуват и издигат различни инициативи. Без право на инициатива са асоциираните членове, партиите и организациите със статут на наблюдатели. Към момента в ПЕС има 11 асоциирани партии, в това положение са още Социалистическият интернационал и групите на социалистите в ПАСЕ и ОССЕ. Със статут на наблюдатели в ПЕС са 9 организации и 6 партии.

За функционирането и общите политики, които следват европейските социалисти, отговарят няколко органа. Конгресът на ПЕС се свиква 2 пъти на всеки 5 г., като основната му функция е изборът на президент и извършването на евентуални промени в устава и статута на членство на партиите. През останалото време заседава Съвет на ПЕС, който дава възможност за дискусии относно политиките и посоката, която трябва да следва обединението на социалистите. Това е и органът, който приема манифеста на ПЕС за участие в изборите за Европейски парламент.

На всеки 2 или 4 месеца се провежда заседание на Президиума на ПЕС, който е натоварен с вземането на решения за текущата дейност на европейските социалисти. В него освен президента участват генералният секретар на ПЕС, председателят на Прогресивния алианс на социалистите и демократите, председателката на ПЕС жени, по един представител от всяка партия-член, както и по един човек от ЕКОСИ и групата на ПЕС в Комитета на регионите. Право на участие в срещите имат представителите на асоциираните партии и комисарите на ПЕС. Близо година заседанията на президиума се водят от ирландеца Рури Куин, България е представена от секретаря на НС на БСП Кристиан Вигенин. Подготовката за срещите на президиума се извършва от специален координационен екип. Ежедневната работа на ПЕС и изпълнението на решенията й са поверени на секретариата на ПЕС, чието седалище е в Брюксел. В момента генерален секретар на партията е французинът Филип Кордери. За координираното изпълнение на решенията по-

През юни Станишев успя да обедини лидерите на ПЕС около общ Пакт за растеж и заетост, който официално да отхвърли строгите рестрикции на десницата

Конгрес 2012

Конгресът на Партията на европейските социалисти ще се проведе на 29 септември в Брюксел. Негова основна цел е избирането на нов президент на ПЕС. Единствената номинация идва от България и е на председателя на БСП Сергей Станишев. Гласуването по кандидатурата му ще отнеме около час, а повече от 30 партии и организации ще дадат своя вот. Домакин на срещата в Брюксел ще е министър-председателят на Белгия Елио ди Рупо, който ще приветства гостите. Отчет за дейността на ПЕС ще бъде представен от генералния секретар Филип Кордери, а Ханес Свобода ще говори за дейността на Групата на социалистите и демократите в ЕП. Мартин Шулц, който председателства Европарламента, също е предвиден с изказване. Три основни теми ще бъдат дискутирани от социалистите - "Заедно за..." икономиката, обществото и Европа, които са ни нужни. Ще има дискусия за кампанията за младежката безработица, която бе подкрепена от Станишев, очаква се изменение на устава на ПЕС и прием на нови членове в социалистическото семейство. В края на деня делегацията на българските социалисти в ЕП ще даде и специална вечеря.

Кандидатурата на лидера на БСП Сергей Станишев е единствената номинация, която ще бъде гласувана в събота за президентския пост в ПЕС

магат и срещите на лидерите на ПЕС, които се провеждат 2 пъти годишно, както и тези на министър-председателите и министрите, излъчени от редиците на европейските социалисти.

Отделни експертни групи обсъждат различни сфери, в които се развива ПЕС - модернизиране на политиката, финансовата и икономическата политика, социална Европа, околната среда, миграцията, външната политика и др. Има и работна група за присъединяването на Западните Балкани към ЕС, председателството в нея е поверено на българския евродепутат Кристиан Вигенин.

Сред основните цели на членовете на ПЕС са утвърждаването на социалистическото и социалдемократическото движение в ЕС и Европа, сътрудничеството със Социалистическия интернационал, развиването на близки взаимоотношения между националните партии и парламентарни групи, координацията и сътрудничеството между европейските институции чрез членовете им, които са социалисти. ПЕС си е поставила за задача и да подпомага контактите с европейските профсъюзи, професионални организации, асоциации и представители на гражданското общество.

ДОСЕГАШНИТЕ ПРЕЗИДЕНТИ

Вилхелм Дрьошер (Германия) април 1974 - януари 1979
Робер Понтийон (Франция) януари 1979 - март 1980
Жуп ден Юл (Холандия) март 1980 - май 1987
Витор Констанцио (Португалия) май 1987 - януари 1989
Ги Спитаелс (Белгия) февруари 1989 - май 1992
Вили Клаас (Белгия) ноември 1992 - септември 1994
Рудолф Шарпинг (Германия) март 1995 - май 2001
Робин Кук (Великобритания) май 2001 - април 2004
Пол Нируп Расмусен (Дания) април 2004 - ноември 2011
Сергей Станишев (България) ноември 2011 - до момента

7 КОНГРЕСА ЗА ИЗБОР НА ЛИДЕР НА ПЕС:

ХАГА - 1992 Г.
БАРСЕЛОНА - 1995 Г.
МАЛМЬО - 1997 Г.
МИЛАНО - 1999 Г.
БЕРЛИН - 2001 Г.
БРЮКСЕЛ - 2004 Г.
ПОРТО - 2006 Г.
ПРАГА - 2009 Г.

ЕВРОПА И ПЕС

Партията на европейските социалисти е второто по големина политическо обединение в Европейския парламент. 188 от 754 членове на ЕП са част от нея, като към тях се присъединиха и италианските демократи. Обединението е наречено Прогресивен алианс на социалистите и демократите, а негов председател е австриецът Ханес Свобода. В девет от 27-те страни-членки на ЕС управляват представители на европейската левица. Правителствата в шест държави - Австрия, Белгия, Дания, Франция, Румъния и Словашката република, са излъчени от редиците на ПЕС, във Финландия, Ирландия и Люксембург социалистите са коалиционни партньори в управлението. В Комитета на регионите европейската левица разполага със 115 пълноправни членове и е втората по големина партия. ПЕС има и шест ръководни комисарски поста в ЕК, представители на левицата там са Катрин Ащън, Хоакин Алмуния, Марош Шевчович, Мария Даманаки, Щефан Фюле и Ласло Андор.

Пътят към успеха

Реално номинацията на председателя на БСП Сергей Станишев няма конкуренция за лидерския пост в ПЕС. Това говори за безапелационната подкрепа, която той получи за досегашната си дейност като временен лидер на европейската левица. За да се стигне до това признание обаче, БСП измина дълъг път, който явно не остана незабелязан от европейските й другари.

Сближаването на родните социалисти с другарите им от Европа започва през 2002 г., когато през септември председателят на БСП получава възможност за участие в заседанията на президиума на ПЕС като постоянно поканен. 2 години по-късно, на 24 април 2004 г., БСП официално получава статут на асоцииран член на ПЕС, а Сергей Станишев е одобрен за член на президиума с право на съвещателен глас. Превръщането на БСП в пълноправен член на лявото семейство е от 19 май 2005 г. и става факт, след като Европейският парламент ратифицира договора за присъединяване на България към ЕС. Две години по-късно страната става домакин на заседанието на Съвета на ПЕС, което поставя началото на подготовката на манифеста на партията за избор на членове на ЕП. Станишев е сред четиримата говорители по основните теми, заложени в общия документ на европейската левица, и представя насоките на външната политика на обединението. След това оглавява Мрежата на ПЕС за външна политика. На 24 ноември 2011 г. лидерът на БСП бе избран единодушно за президент на ПЕС до редовния конгрес на партията.

Икономика

Месото и колбасите поскъпват от октомври

Животновъди и преработватели са изправени пред фалити заради вдигането на цената на фуражите с 30%

Поскъпването на фуражите ще се отрази на цените на месните продукти. Това заяви вчера министърът на земеделието и храните д-р Мирослав Найденов по време на първия земеделски бизнес форум в хотел "Хилтън". Вероятно ще поскъпнат и колбасите, но не мога да прогнозирам с колко, каза той.

Същото се отнася и за млечните продукти. Животновъдите, месо- и млекопреработвателите са изправени пред фалити заради скъпите фуражи. Сериозно поскъпване на продуктите не може да има, защото потребителението е свито и едва ли хората могат да поемат по-високи цени, допълни министърът.

Председателят на Асоциацията на месопреработвателите Кирил Вътев, обяви че при ръст от 30% на суровините, месото и колбасите могат да поскъпнат с 15%. Повишението се очаква от средата на следващия месец. Не знам дали обаче някой може да си го позволи, защото българският потребител няма да приеме такава цена, допълни Вътев.

По думите му всички производители до последно ще намаляват разходи, като освобождават персонал, свиват доходи, защото потреблението е свито и потребителят няма да приеме такъв скок в цената. Свиването на разходи обаче, сушата и поскъпването на фуражите поставя животновъдните пред нова криза. Особено остро този проблем стои пред малките ферми с до 50 животни, които на практика осигуряват 40% от кравето мляко в страната, но поради ниските изкупни цени на суровината и високата себестойност ще бъдат принудени в края на годината да унищожават стадата си. Председателят на Асоциацията на животновъдите Бойко Синапов посочи, че секторът спешно се нуждае от мерки за спасяване, а не за възстановяване, тъй като досега прилаганите политики са крайно недостатъчни. В Германия и Австрия за високопланинското животновъдство евросубсидиите достигат 85%, докато в България браншът получава едва 40%, което е показател за липсата на далновидна политика за оцеляване на българското село, посочи и председателят на Националната овцевъдна асоциация Бисер Чилингиров.

Млекопроизводителите протестират и срещу ниските изкупни цени на млякото, които мандрите им предлагат. "Цените на млякото през лятото се понижиха с 35%, докато фуражите поскъпнаха с 30%, което неизбежно води до фалити", алармира и Танчо Колев от сдружението на млекопроизводителите.

За 6 октомври те планират протест, на който да изразят недоволството си от състоянието на сектора. Ще замеряме министъра с яйца, заканиха се от бранша. Според тях основната вина на администрацията е, че страната ни ще се налага да връща пари по агроекологичните мерки, докато в същото време хората от високопланинските ферми не са били запознати с условията за кандидатстване за тези субсидии.

По повод искането на животновъдите за спешни компенсации заради сушата министър Найденов обясни, че България заедно с още пет централноевропейски държави е подала искане в Европейската комисия за отпускане на субсидии. Найденов припомни, че за първи път от тази година животновъдите ще получат националните си доплащания още през октомври. Пред форума той посочи, че средствата ще започнат да се изплащат от 15 октомври.

По отношение на цената на хляба министърът коментира, че няма основания за поскъпване, тъй като на американския пазар пшеницата е поевтиняла с 8-10% и вече е 319 долара за тон.

В 21 държави от ЕС няма такса за торбичките

Наредбата за новата висока продуктова такса върху всички полиетиленови торбички трябва да бъде отложена или отменена. Това заяви Антоанета Перникова, изп. директор на Българска асоциация "Полимери" пред "Фокус".

По думите ѝ, ако наредбата бъде отложена във времето, е необходимо да се изготви обоснован анализ, за да се види каква ще бъде социалната и икономическа цена и дали ще се постигне екологичния ефект, който се цели с въвеждането на наредбата.

Перникова преудпреди, че ако не се отмени наредбата, производителите ще бъдат принудени да затворят производствата си, което ще отвори пазара на китайските торбички. Тя допълни, че в 21 страни от ЕС такса за полиетиленовите торбички няма. "Не само че няма, а изобщо не се коментира въвеждането на тази такса. В развитите европейски страни процентът на рециклиране на някои места достига до 90%, докато в България този процент е твърде малък. Имаме поставени цели за рециклиране като до 2020 г. не следва да депонираме на депата си отпадъци, които могат да бъдат рециклирани. За съжаление проблемът с екологията и опазването на околната среда не идва от продуктите, които употребяваме, а оттам, че се изхвърлят на сметищата, където тези отпадъци се разпиляват и замърсяват околната среда", каза Антоанета Перникова.

ВЕИ браншът обжалва в съда таксата за достъп

Българската ветроенергийна асоциация (БГВЕА) заведе вчера в деловодството на ДКЕВР уведомление за обжалване на решението на регулатора за новата такса във Върховния административен съд, съобщи Марияна Янева от браншовата организация. Жалбата е подадена от името на асоциацията и подкрепена от над 150 производители на енергия от възобновяеми източници, уточни Янева.

От ВЕИ бранша протестират срещу въведените от ДКЕВР такси за достъп до енергийната мрежа на всички централи, които произвеждат ток от слънце, вятър, вода и биомаса до енергийната мрежа.

По закон при обжалване на решение на ДКЕВР трябва първо да се внесе писмено уведомление в комисията, тя има едноседмичен срок да добави своите мотиви и след това е длъжна да внесе жалбата в съда, обясни Янева.

Повечето от фирмите, присъединили се към иска, са малки, местни фирми, коментира експертът от БГВЕА. Тя посочи, че все още не е започнало плащането по новите цени за достъп.

"Съветваме нашите членове да не подписват никакви анекси към договорите си с електроразпределителните дружества или съответно с ЕСО и ако дружествата започнат да приспадат новите такси от цената, която се плаща за произведената "зелена" електроенергия, то производителите да подписват протоколите с възражение", изтъкна Янева. Тя добави, че ако от производителите започне да се изисква плащането на цените за достъп, те трябва да отбелязват в протоколите, че правят плащането по икономическа принуда, тъй като в момента се води дело по решението на ДКЕВР.

НАП напомня с писма за неподадени декларации

До края на годината Националната агенция за приходите ще напомни на 1000 самоосигуряващи се лица с писмо, че са забравили да декларират дължимите от тях осигурителни вноски за 2010 г.
Други 1000 граждани, също пропуснали да подадат декларация образец 6, вече получиха напомнящо обаждане от агенцията, съобщиха от НАП. В резултат на това бяха декларирани допълнително задължения за осигурителни вноски на стойност 300 000 лв.
Декларацията се подава от самоосигуряващите се лица за дължимите осигурителни вноски за предходната календарна година един път годишно, като срокът е до 30 април. Глобата за неподадена в срок декларация е до 500 лв., а при повторно нарушение може да достигне 2000 лв.
Всички самоосигуряващи се лица могат да платят своите данъци и задължителни осигурителни вноски чрез системата за онлайн плащания на агенцията. За да се възползват от услугата обаче, е небходимо гражданите да притежават дебитна карта и регистрация в сайта на НАП - www.nap.bg и в ePay.bg. Друг начин за разплащане е чрез банков превод по сметка на териториалната дирекция на НАП по постоянен адрес на самоосигуряващото се лице.

39 фирми със златни медали от Пловдивския панаир

Златни медали спечелиха 39 продукта на български и чуждестранни фирми на Международния технически панаир в Пловдив. Това съобщиха от пресцентъра на изложението.

Три изделия получиха Наградата за иновации на Асоциацията на електротехниката и електрониката. Те са на изключително високо технологично ниво и са гордост за България, заяви председателят на асоциацията Румен Атанасов. Златните медали са отличие за продукти, отговарящи на европейски стандарти за качество и представляващи новост в своята област. Решихме да кандидатстваме с нашата най-нова разработка - помпа за басейни, изработена според европейска директива, която ще стане задължителна чак през 2015 г., заяви представител на германска фирма, наградена с медал. Българска фирма спечели два медала за софтуерни разработки. Също две отличия получи друга българска компания за своята модулна хибридна система, която произвежда ток от вятър, слънце, дизел и биопродукти. Тя е световна новост, но е изцяло проектирана и направена в България, затова грабна и златен медал, и приз за иновация, обясниха от панаира. Над 90 новости, от които 11 световни и 12 европейски, се демонстрират на тазгодишния Международен технически панаир, който продължава до 29 септември.

Икономика

БСП иска отмяна на решението за спиране на проекта „Белене”

Левицата настоява за референдум и няма да подкрепи предложението на ГЕРБ правителството да получи мандат за преговори по проекта

Юлия КУЛИНСКА

Проект на решение, който предлага отмяна на решението на НС от март тази година за прекратяване на строителството на АЕЦ “Белене”, внесе Коалиция за България вчера. Той е подкрепен с подписите на 26 депутати от левицата, обясни депутатът Михаил Миков, който огласи съдържанието на проекта. Освен отмяна на решението от 29 март тази година в него се настоява да се възложи на Министерския съвет да осигури реализация на проекта за изграждане на АЕЦ на площадка “Белене”, като “защити националния интерес чрез държавното участие в него”. Левицата иска и Министерският съвет да предприеме незабавни действия по реализирането на програма за удължаване на срока на експлоатация на 5 и 6 блок на АЕЦ “Козлодуй”. В проекторешението е записано още да се задължи министърът на икономиката, енергетиката и туризма да информира НС за изпълнението на предните две точки и да информира на всеки три месеца НС за свършеното.

Михаил Миков

Левицата няма да подкрепи предложението на ГЕРБ за даване на мандат на правителството за подновяване на преговорите по АЕЦ “Белене”, заяви порано депутатът от Коалиция за България Румен Овчаров пред журналисти в парламента. Ще продължаваме да настояваме за провеждане на референдум, на това правителство не може да се разчита, защото не провежда сериозна и последователна политика в областта на енергетиката, поясни той. Овчаров бе категоричен, че левицата продължава да настоява АЕЦ “Белене” да бъде изградена и това да става с ясно формулирани национални интереси и държавно участие. Той отбеляза, че не е работа на парламента да води преговори, да търси чуждестранни инвеститори и да поставя търговски условия. “Това е задължение на Министерския съвет, който провежда вътрешната и външната политика на страната. Ако Бойко Борисов е решил да се отказва от функциите си на министър-председател, то това се прави по начин, описан в Конституцията. Идва и си връчва оставката. Ние ще създадем друго правителство”, коментира Овчаров.

Очевидно сме свидетели на най-големия провал в чисто политически план на политическа партия ГЕРБ и лично на Бойко Борисов, коментира Овчаров. “Най-големият им провал е в енергетиката и специално “Белене”. Последните действия на Бойко Борисов тотално спукаха балоните, с които той пълнеше досега главите на всички български граждани, че проектът “Белене” е икономически неизгоден, че за електроенергията от проекта “Белене” няма пазар, че не може да се структурира проектното финансиране за реализирането му”, аргументира се Овчаров. Според него “в небитието са отишли и твърденията, че проектът е технологично изостанал, че площадката е земетръсна. Овчаров определи това, което се случва в момента, като кризисен пиар на Бойко Борисов и ГЕРБ. Те очевидно разбраха, че след внасянето на 800 000 подписа темата енергетика и темата “Белене” ще станат решаващи за предстоящите парламентарни избори, смята Овчаров. И експертната, и политическата дискусия, която се води вече около месец, убеди ГЕРБ, че губят битката и в двете посоки, твърди депутатът. Аз даже се страхувам, че начинът, по който бяха докарани у нас инвеститори от цял свят, в опит да се отклони вниманието на българската общественост и да се намали ефектът от искането за референдум, може да ги компрометира, ако те наистина са сериозни, обясни Овчаров. “Радостта на Цецка Цачева за АЕЦ “Белене” може да се окаже малко преждевременна. Вариантът, който ГЕРБ предлага сега за 100% чуждо участие в изграждането, е очевидно най-лошият, който може да бъде избран, защото България се превръща в територия, на която чужда компания идва, за да печели. Ползата за българските граждани ще е само в това, че евентуално компанията ще плаща данъци у нас. Не е много сигурно дали американската компания ще използва български строители, за да изгражда централата. Давам за пример американската компания, която изгражда ТЕЦ “Марица Изток-1”, тя използва турска фирма”, отбеляза депутатът. Нашата идея за проекта “Белене” е за 51% държавно участие, с възможност държавата да защитава интересите си, както и ценовата политика в сектора”, допълни Овчаров.

ГЕРБ: ИНВЕСТИТОРЪТ ДА ПЛАТИ 200 МЛН. ЕВРО ГАРАНЦИЯ И ВСИЧКО НА АСЕ

Снимки Мариета ТОМОВА

Диан Червенкондев

Ще искаме 200 млн. евро гаранция в полза на Националната електрическа компания (НЕК) за потенциални добри намерения от страна на инвеститора, който ще строи АЕЦ “Белене”, заяви депутатът от ГЕРБ Диан Червенкондев на брифинг в парламента вчера. Ще настояваме за пълна информация с кой ще водим преговори и няма да допуснем в нашия си двор и в нашата страна кой да е, обеща той. Червенкондев обяви, се според проекторешението Народното събрание препоръчва на Министерския съвет чрез БЕХ и НЕК да разгледа възможността за възобновяване на изграждането на ядрена централа на площадка “Белене”, която да бъде реализирана от потенциален инвеститор. Условията за това са цената на сделката да бъде не по-малко от направените разходи от българска страна, да бъде постигнато цялостно уреждане на отношенията между НЕК, “Атомстройекспорт” (АСЕ) и консултантите във връзка с проекта при удовлетворителни за българската страна условия, в т.ч. поемане на всички настоящи и бъдещи плащания и претенции от и към НЕК, в това число арбитражни производства. Ще настояваме потенциалният инвеститор да поеме ангажимент, че бъдещият оператор на ядрената централа ще гарантира отговорността за ядрена вреда по Виенската конвенция за гражданска отговорност за ядрена вреда, поясни депутатът. Друго условие е поемане на ангажимент от потенциалния инвеститор за осигуряване на извеждането от експлоатация на ядрените съоръжения и управлението на отработеното ядрено гориво и радиоактивните отпадъци. Той ще е без ангажимент за задължително изкупуване на произвежданата от ядрената централа електрическа енергия и за държавни гаранции, поясни Червенкондев. По думите му трябва да се договори възможност за придобиване от НЕК на дял от капитал на АЕЦ “Белене” по номинална стойност. В проекторешението се предвижда още НС да задължи министъра на икономиката, енергетиката и туризма всеки месец да информира Народното събрание чрез постоянната комисия по икономическа политика за наличие на интерес от страна на потенциални инвеститори, както и за хода на преговорите.

Проекторешението бе внесено в парламента и ще бъде обсъдено в пленарна зала следващата седмица.

СИНИТЕ: НИКОЯ НОРМАЛНА ДЪРЖАВА НЕ ВОДИ ПРЕГОВОРИ С НЛО

Никоя нормална държава не води преговори с неидентифицирани летящи обекти (НЛО), заяви председателят на ДСБ и съпредседател на ПГ на Синята коалиция Иван Костов пред журналисти. Сините настояха кабинетът официално да изиска становище от Американския департамент по енергетиката за т.нар. “инвеститор”. “Информацията, която имаме, е най-меко казано, че инвеститорът е съмнителен. В никакъв случай той не е стратегически, ние искаме това да стане ясно, преди да се предприемат каквито и да е действия от страна на управляващите или на парламента”, поясни Костов. По думите му в очите на всички останали сериозни партньори от ЕС и НАТО България се върти като ветропоказател - днес едно, утре друго. Това означава, че ние сами не сме в състояние да спазваме собствените си решения, коментира Костов. Според него с такава непредсказуема страна не могат да се водят сериозни междудържавни отношения.

Костов уточни, че Народното събрание може да ревизира своето решение за “Белене”, но срещу това трябва да има сериозен стратегически инвеститор.

Иван Костов

СЕРГЕЙ НОВИКОВ: „РОСАТОМ” Е ГОТОВА ДА РЕАЛИЗИРА ПРОЕКТА

Руската корпорация „Росатом” е готова да се върне към реализацията на проекта „Белене”, но първо трябва да се обсъдят подробности по предложението на частния американски инвеститор. Това заяви за БНР говорителят на „Росатом” Сергей Новиков.

“След като има инвеститор, който е готов да построи централата без държавно финансиране от българския бюджет, което впрочем беше готова да направи и руската страна, това само потвърждава тезата, че централата е ефективна. Според нас предложението е интересно и заслужава внимание”, каза Новиков.

В коментар на появилата се информация, че се водят преговори между частния американски инвеститор и „Атомстройекспорт” за откупуване на проекта, говорителят на „Росатом” заяви: “Към момента, доколкото ми е известно, такива преговори не се водят, но това не означава, че те не могат да започнат. Отново научаваме важните новини чрез медиите, но бихме искали да знаем подробностите и да разберем какво точно се предлага. Ако българското правителство заяви, че е готово да строй „Белене” с финансирането от частен американски инвеститор, остава да се обсъдят детайлите и ние ще сме готови да се върнем към проекта. Ако получим конкретно предложение, разбира се ще го разгледаме”.

Сергей Новиков изрази и известно опасение дали това не е поредната сцена от спектакъла „Белене”.

ИВАН ХИНОВСКИ: ТОВА Е ИКОНОМИЧЕСКИ АБСУРД

Всички се изненадахме от хода на правителството да възобнови проекта АЕЦ “Белене”. Това не може да се нарече спекула, но е аранжирано действие. Това коментира пред телевизия България он ер председателят на Български енергиен форум Иван Хиновски. Всичко звучи много добре за България - изцяло външно финансиране, липса на ангажименти от страна на България, но това не е възможно. Това е икономически абсурд, най-малко, защото в света няма атомна централа, която да не е гарантирана от държавата, в която се намира, обясни още Хиновски. Освен това единичен частен атомен проект в света не съществува, допълни той. Мнението му е, че случващото се сега с “Белене” цели отлагане на референдума.

Свят

Снимки БГНЕС

Хора с увреждания излязоха на протест пред сградата на гръцкия парламент. Асоциациите на хората със специални потребности изразиха своето недоволство от плановете на правителството за орязване на пенсиите по болест и допълнителните помощи

Европа продължава да се лута

Болезнените „ключови реформи" водят към увеличаване на безработицата, към социална безизходица и нова финасова криза, твърдят експерти

Единствено страхът да не изгубят общата европейска валута кара народите от Стария свят да останат в своята "комунална квартира". Но дори еврооптимист като премиера на Люксембург Жан-Клод Юнкер се ограничава с предпазливата надежда, че "толкова мрачен сценарий като краха на еврото никога няма да стане реалност". Юнкер обаче не дава гаранции, че единната валута ще може да бъде запазена, пише в коментар московският официоз "Российская газета". Икономическата криза в ЕС се разраства и в това вече никой не се съмнява. В най-засегнатите от рецесията страни от еврозоната - Гърция, Испания, Португалия, Италия, и породените от нея рестриктивни мерки се сблъскват с постоянните протести срещу икономическата политика на властите, наложена от Брюксел, допълва изданието.

В четвъртък стана ясно, че Португалия обмисля увеличение на данъците, вместо орязване на заплатите. Планът на министър-председателя Педро Пасуш Коелю да намали заплащането на работниците чрез повишаване на социално-осигурителните разходи на работещите от 11% на 18%, като намали вноските на работодателите на 18% от 23,75%, бяха посрещнати с ожесточена съпротива в цялата страна. Като резултат Пасуш Коелю беше принуден да блокира плана, който е част от пакета антикризисни мерки, одобрен от брюкселските чиновници. Португалските медии обърнаха сериозно внимание на заплахата, че страната е изправена пред драматични политически рискове след внезапния срив в широкия политически консенсус относно програмата за икономии и опасност от разцепление в управляващата коалиция.

Междувременно безработните в съседна Франция прехвърлиха 3 млн. души, като само за времето от началото на кризата в Европа през 2008 година броят на незаетите в страната се е увеличил с един милион. Това е сериозен удар за президента Франсоа Оланд, който дойде на власт с обещанието, че ще овладее безработицата, особено след като редица големи компании в последно време обявиха, че съкращават работни места.

След драматичните протестни акции, организирани от големите гръцки синдикати, вчера коалиционно правителство постигна съгласие по някои "ключови мерки" от плана за строги икономии в размер на милиарди евро, предаде АФП, позовавайки се на Янис Стурнарас, финансов министър на изпадналата в криза европейска държава. Програмата за съкращения в бюджета на Атина е необходима за отключване на международните спасителни заеми от ЕС и МВФ. "Споразумяхме се за главните точки от програмата. На първо място трябва да постигнем съгласие с "тройката", поясни Стурнарас.

Гръцкият дълг е далеч от устойчивост, смята международната рейтингова агенция Фич, като прогнозира, че през 2014 г. брутният вътрешен продукт на Гърция ще скочи до 180,2 на сто спрямо 164,9 на сто тази година, съобщиха гръцките медии. От своя страна агенция Мудис алармира, че заплатите на гърците ще продължат да спадат, а безработицата в страната ще се увеличи още повече. За тази година прогнозата на агенцията е, че безработицата в Гърция ще достигне 22,8 на сто от 17,7 на сто в края на 2011 г.

След драстичните сблъсъци между хилядите протестиращи и полицията в Испания през последните два дни, премиерът Мариано Рахой заяви в Ню Йорк, че ще въведе допълнителни орязвания на разходите, тъй като усилията му да намали един от най-големите държавни дефицити в еврозоната бяха подкопани от спада на приходите от данъци в условията на рецесия и от постоянно нарастващата безработица. "Испания прави много балансирани и сериозни стъпки за консолидирането на бюджета си и в областта на структурните реформи" заяви в интервю за телевизия Пи Би Ес италианският министър-председател Марио Монти. "Испания се намира на правилния път и ще излезе... от рисковата зона", подчерта той, цитиран от агенция "Блумбърг".

Рецесията не отмина и Великобритания, чиято икономика се сви с нови 0,4% през периода от април до юни спрямо първите три месеца на годината, обяви националният статистически институт в Лондон. Според Вики Редууд - главен икономист в Кепитъл Икономикс, очакванията са БВП на страната да се свие отново през четвъртото тримесечие.

Без промяна е и ситуацията с безработицата в Германия, която през септември 2012 г. е останала на нивото от август - 6,8%. Това показват данните на Федералната агенция за трудоустрояване.

Наришкин анулира речта си в ПАСЕ

Председателят на Държавната дума Сергей Наришкин отмени посещение в Страсбург, където се очакваше в понеделник да говори пред Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ), насрочила дебати за положението в Русия. Наришкин разкритикува русофобията в тази институция, предаде Франс прес, като се позова на руски агенции.

Доверен човек на президента Владимир Путин, работил с него, преди да оглави Думата, Наришкин потвърди пред руски агенции, че отменя визитата си и словото, в което е смятал по-специално да предложи "създаването на Европа без разграничителни линии". Наришкин е изказал съмненията си, че едва ли предложенията му "ще бъдат чути от редица ръководители на Парламентарната асамблея и на русофобски делегации", посочва РИА "Новости".

Според сайта на ПАСЕ организацията е включила в дневния ред на есенната си сесия от 1 до 5 октомври "спазването на задълженията и ангажиментите на Руската федерация", посочено на първо място сред темите, хуманитарната криза в Сирия и "дефиницията за политически затворник".

САЩ признаха Асанж за враг

САЩ признаха Джулиан Асанж, който вече 100 дни се укрива в еквадорското посолство в Лондон, за държавен враг, а основаният от него сайт Уикилийкс - за заплаха за националната сигурност. С това решение той е приравнен към терористичната организация "Ал Кайда" и Движението на талибаните в Афганистан.
По-рано вчера Асанж се обърна към представителите в Общото събрание на ООН в Ню Йорк. Във видеомост от еквадорското посолство в Лондон той критикува американския президент Барак Обама за потъпкването на свободата на словото. Асанж призова американския президент да прекрати гоненията срещу Уикилийкс. Междувременно външният министър на южноамериканската държава Рикардо Патиньо се срещна с британския си колега Уилям Хейг, за да обсъдят последната идея на Еквадор за разрешаване на патовата ситуация. В понеделник Кито предложи да предаде Асанж на Швеция, за да може той да даде показания по обвиненията срещу него, но при условие че това стане в еквадорското посолство в Стокхолм.

www.duma.bg

кратки

Гърция започна приватизацията

Атина обяви международни търгове за държавния дял в лотарийната компания ОРАР и за производителя на военни автомобили ELBO. ОРАР е една от най-големите в Европа публични хазартни компании с печалби през първото полугодие в размер на 126 млн. евро. От 2007 г. ELBO няма поръчки и регистира загуби.

Пета испанска област иска помощ

Правителството на автономната област Кастиля-Ла Манча, ръководено от Долорес де Коспедал, поиска 800 млн. евро финансова помощ от фонда за подпомагане на регионите. С това броят на автономните области, поискали помощ от фонда, се увеличи до пет, като такова решение взеха също Валенсия, Каталуня, Мурсия и Андалусия.

В Македония има 35 мултимилионери

Според доклад на компанията "Wealth X" в Македония живеят 35 мултимилионери с общо богатство на стойност 4 млрд. долара. Според изданието Македония е на 42-о място от 45 държави. Най-голям брой милионери в Европа има в Германия, а след това са Великобритания, Швейцария и Франция.

Арестуваха кмета на Любляна за корупция

Зоран Янукович е бил задържан от полицията в една от най-мащабните полицейски акции за борба с корупцията. Лидерът на опозиционната словенска партия "Позитивна Словения" и кмет на Любляна е бил задържан заедно със сина си Юре.

Стачка спря лисабонското метро

Подземната железница в португалската столица спря, след като нейните служители започнаха стачка в знак на протест срещу приватизацията на транспорта и съкращенията на заплатите. Мерките са част от спасителния пакет, който Лисабон прилага в замяна на ключовия международен заем.

Египет залови рекордно количество марихуана

Египетската полиция е конфискувала 15 тона марихуана. Това е най-голямата заловена пратка в историята на страната. Наркотиците са пътували на запад от Синайския полуостров към долината на Нил.

Автобус, превозващ полски туристи, беше ударен от камион на магистралата близо до Михендорф, Германия. При катастрофата бяха убити 2-ма души, а пътят А 10 в посока от Берлин към Ханновер остана затворен в продължение на часове

Земята пак трепери

Три силни труса из цял свят през нощта срещу четвъртък

През изминалото денонощие земята се разтресе доста. Трус с магнитуд 6,4 по Рихтер разтърси бреговете на Аляска, съобщи Американската сеизмоложка служба. Подземният трус е бил на дълбочина 40,5 километра. Неговият епицентър е бил разположен на 33 км южно от остров Танага. Същевременно средиземноморският сеизмоложки център изчисли силата на труса на 6,9. Няма данни за жертви или разрушения. По данни на американските учени няма опасност от цунами.

Преди това земетресение с магнитуд 4,7 по Рихтер разтърси Южна Италия. Това съобщиха Европейският средиземноморски сеизмологичен център и геоложката служба на САЩ. Епицентърът на подземния трус е бил на дълбочина от 5 км и на разстояние от 2 км от Монтекалво Ирпино. Според Европейския средиземноморски сеизмологичен център силата му е била 4,1 по Рихтер. Информация за жертви и разрушения няма.

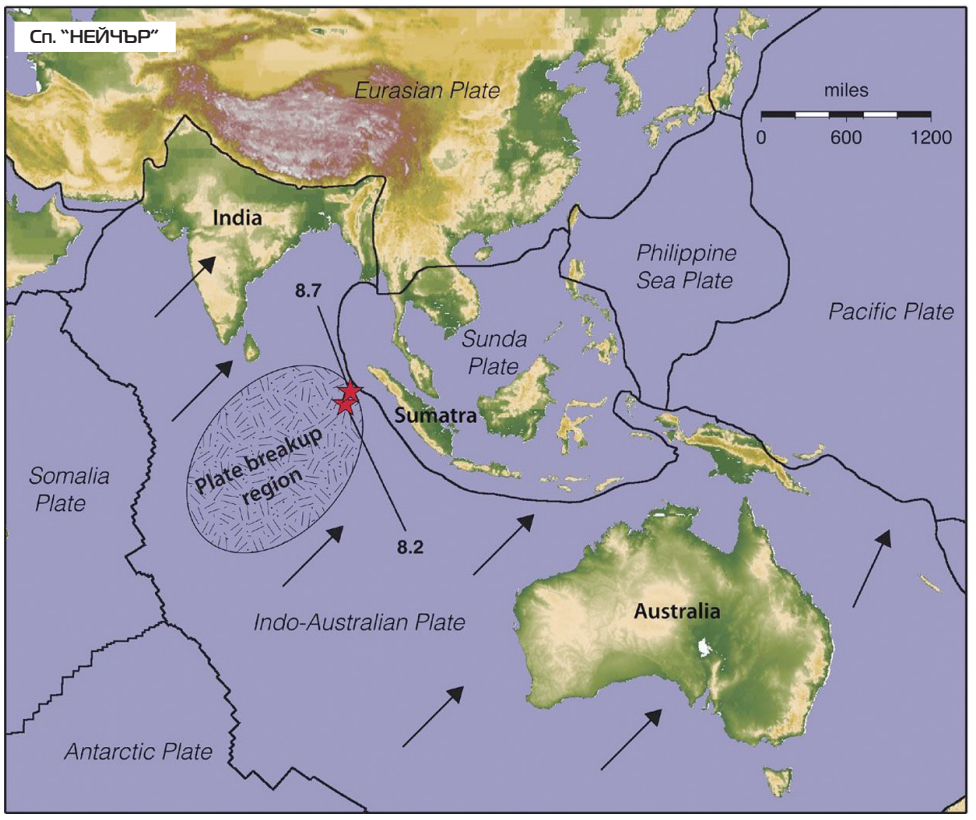
Трус с магнитуд 5,3 по Рихтер пък разтърси Чили. Епицентърът на подземният трус е бил регистриран на дълбочина 108 км, на 50 км североизточно от град Калама. Информация за жертви няма.

Междувременно учени съобщиха, че трусове са разцепили на две тектонска плоча. Серията от силни земетресения в района на индонезийския остров Суматра са довели до разцепването на Индо-австралийската литосферна плоча на две части, което предвещава катаклизми на земята още дълги години. До този извод са достигнали учени, които са публикували резултатите от изследванията си в списание "Нейчър".

"Никога не сме виждали подобно земетресение. То е част от сложни процеси, които стават при разцепването на литосферната плоча. За подновяването на този геологически процес - формирането на нови граници на плочата, ще са необходими милиони години, а сигурно за това време ще има още хиляди трусове с подобна сила", пише един от авторите на изследването - сътрудникът в университета в Юта Кит Копър.

С него е напълно съгласен и сътрудникът в Калифорнийския университет Хиро Канамори. "Това земетресение е уникално", смята той.

Копър и колегите му са изучавали последствията от силните трусове, които бяха регистрирани в Индийския океан до бреговете на Суматра на 11 април 2012 г. Те бяха със сила 8,6-8,7 по Рихтер. Въпреки изключителната сила на трусовете те не доведоха до появата на цунами и големи разрушения на сушата.

Най-малко четири пукнатини се появиха на индо-австралийската плоча едновременно през април 2012 г. в резултат на две земетресения с магнитуд 8 по Рихтер в рамките на два часа. (Червените звезди показват епицентровете на трусовете)

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Отново избухнаха сблъсъци между демонстранти и полиция в Чили. Пред университета в Сантяго се бяха събрали студенти, които протестираха срещу образователните реформи

Токио не отстъпва за Сенкаку

Япония смята спорните острови Сенкаку в Източнокитайско море за своя суверенна територия и няма да се съгласи на никакъв компромис пред Китай по въпроса за собствеността върху тях. Това заяви японският премиер Йошихико Нода, предаде БЛИЦ. Нода в момента е в Ню Йорк, където участва в 67-та сесия на Общото събрание на ООН. "Островите са неделима част от нашата територия в исторически план, а също и според международното право. Във връзка с това не може да има никакъв компромис, предвиждащ отстъпване от нашата позиция по този въпрос", заяви Нода. Междувременно японската брегова охрана следи с повишено внимание спорния архипелаг.

Париж експулсира „опасни" ислямисти

Франция ще екстрадира всеки чужденец, който застрашава сигурността в страната и чужбина в името на исляма или не уважава националните светски традиции. Това предупреждение отправи вътрешният министър Мануел Валс.

Франция ще бъде "безкомпромисна и аз няма да се поколебая да експулсирам тези, които твърдят, че следват исляма и представляват сериозна заплаха за обществения ред, както и чужденците в страната ни, които не спазват нашите закони и ценности", каза той по време на церемонията по откриване на голяма джамия в източната част на град Страсбург.

Новооткритата джамия, която може да побере 1500 богомолци, е най-голямата във Франция, където живеят 4 млн. мюсюлмани. Това е най-голямата мюсюлманска общност в Западна Европа.

Да живееш по руски

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Заплатите и разходите на населението се увеличават по-бързо, отколкото икономиката

Марина ГРИЦЮК, Елена КУКОЛ

През първите шест месеца на тази година най-лесно било да се съберат пари за купуване на ново жилище в Ивановска област и в Дагестан, където цените са паднали. А в Коми в същото време квадратните метри са поскъпнали с 19,2 процента.

Това са данни, които съобщи Росстат.

И, както казва статистиката, като цяло в страната през този период заплатите са нараснали в сравнение с първите шест месеца на 2011 г. с 10,7 процента, средномесечната заплата е достигнала 25,4 хиляди рубли. Цените са се увеличили от началото на годината с 3,2 процента, а жилищата на пазара са поскъпнали с 6,5 на сто.

Естествено положението в различните региони и живеещите там хора силно се различава. Например в онези региони, където цените на жилищата са паднали, и заплатите засега не са високи.

И в Ивановска област, и в Дагестан те видимо изостават от средноруските показатели - 16 и 13,1 хиляди рубли съответно. Въпреки че в сравнение със същия период от миналата година заплатите там са се увеличили съвсем немалко - с 12,4 и 19,5 процента.

В същото време в Коми, където цените на жилищата така стремглаво литнаха нагоре, средната заплата е над 32 хиляди рубли.

Затова пък Ивановска област е в челните редици по темповете на ръст на реалните парични доходи. За една година те са се увеличили там с 23,3 процента. В същото време увеличението в цяла Русия е 3,6 процента. Лидер по ръст на темпове на доходи е Амурска област, където населението, според този показател е станало по-богато с 29,7 процента. А в 11 региони доходите в сравнение с миналогодишното лято са намалели най-много - със 7% - в Чукотски автономен окръг.

"Често казват, че увеличаването на заплатата е вредно за икономиката, т. к. провокира инфлация. Това е мит. Ръстът на заплатата увеличава покупателната способност на населението, стимулира търсенето. А това дава положителен ефект за развитието на предприятията", смята зав. катедрата по труд и социална политика в Академията за народно стопанство и държавната служба при президента на Русия Николай Волгин.

За това как се е променило благосъстоянието на гражданите може да се съди и по темповете на ръста или спада търговията на дребно. На нея влияе преди всичко покупателната способност на населението, обяснява професорът от катедрата по регионална икономика и икономическа география във Висшата школа по икономика Алексей Скопин. "И като се има предвид, че средно в Русия търговията е нараснала със 7,1%, а в някои региони още повече, може да се направи изводът, че хората са започнали да купуват повече. Значи доходите им позволяват това", казва експертът.

Колкото до цените най-бавно те са се увеличавали в Камчатка - от началото на годината са се увеличили само с 1,5 процента. А най-високият индекс на потребителските цени е регистриран в Република Калмикия - 102,5 процента.

Като цяло положението в икономиката за една година се е променило незначително. Ръстът на промишленото производство в страната е 3,1 процента.

Европа

Ивайло Калфин:

ЕС няма да остане в сегашния си вид

Колкото повече се изолираме и си намираме причини да оправдаваме стоенето „отвън”, толкова повече ще гледаме ЕС отстрани, казва ръководителят на делегацията ни в ЕП

ИВАЙЛО КАЛФИН е ръководител на делегацията на българските евродепутати от Групата на социалистите и демократите в Европарламента. Роден през 1964 г., завършва Френската гимназия в София, а по-късно УНСС. В ЕП работи в няколко парламентарни комисии, като основният му интерес е към Комисията по бюджети, на която е зам.-председател. Женен е, има една дъщеря.

□ *Какви са очакванията ви за новия парламентарен сезон в ЕП?*

- Темите, върху които ще се съсредоточат дебатите и в Европейския парламент, в останалите институции на ЕС, са свързани с бъдещето на Европейския съюз и кризата в еврозоната. Създаде се ситуация, при която е ясно, че ЕС няма да остане в сегашния си вид. Той или ще направи голяма крачка напред, при която ще се създаде много по-силна връзка между страните членки чрез въвеждането на повече наднационални, европейски решения, или ще се върне в 80-те години, когато се изчерпваше със свободната търговия.

Много е важно как България стои в този дебат. Забелязвам, че ние често като че ли избягваме участие в такива дискусии и казваме, че те са за големите страни, а ние ще видим дребните подробности... България има един глас от 27, колкото и големите страни, и не бива да избягва да изказва мнението си и да брани интереса си.

□ *Вие по кои теми ще работите?*

- Ще работя по проекта за бюджет на ЕС до 2020 г., по който съм докладчик на Европейския парламент. Тази тема може да се впише в темата за дебата за бъдещето на Евросъюза.

□ *Що отнася до бъдещето на ЕС, разговорът е винаги около темата с парите.*

- Да, защото за каквото има бюджет, такива политики ще се развиват. Трудно върви този дебат, големите страни членки, които внасят основната част от бюджета, искат значителното му ограничаване с около 10%, това са 100 млрд. евро за идните 7 г. От това биха пострадали всички политики, а амбициите и нуждите на Европа се увеличават. Това ще главната битка през следващите месеци.

□ *С какво допринесоха българските депутати от левицата през изминалия парламентарен период?*

- Успяхме да свършим доста работа, като започнем с ясната си позиция против използването на сегашните методи за добив на шистов газ в България. Печалбите се поемат от концесионерите, а рисковете от хората, които живеят на място. Успех имахме в пропагандирането на идеята за социална гаранция за младите хора и за гарантиране на първо работно място за тях - това влезе в документите на парламента и на другите европейски институции. Имахме много активни позиции по регионални теми като Черноморското сътрудничество, за интегрирането на Балканите. Работихме усилено за приемането на България в Шенген и парламентът два пъти гласува в подкрепа, но правителството не успя при страните членки. Противопоставихме се на повишаването на акциза на горивата, на ограничаването на свободата в интернет - битката срещу АКТА не беше никак лека. Защитихме българските работници от преследвания на националисти. Сигнализирахме за бавното усвояване на парите от еврофондовете и рискът от загуба на средства, което се прикриваше от правителството.

□ *Вие направихте от казуса с изписване на имена на кирилица в ЕП свой приоритет, малко емоционално беше това...*

- Това е въпрос за националното самочувствие. Има и емоция в него, но в крайна сметка България влиза в ЕС със своите национални особености. Това е и девизът на ЕС - единни в многообразието. България има своя азбука, с която има основание да се гордее. Тази азбука има историческа, освен съвременната културна стойност. Теб те уважават не когато се свиваш и не смееш да се обадиш, а когато имаш право и използваш механизмите за постигането на целите си. Сега в ЕП се изписват личните имена на латиница, българите са интелигентни хора, но не могат да прочетат едно име, изписано на финландски или френски с чужда азбука. Така че въпросът има и практическо измерение. Радвам се, че председателят на парламента ми отговори, че ще вземат мерки за корекция. Службите на ЕП се свързаха с Института по български език към БАН. И за тази, и следващата сесия от преводаческото бюро на ЕП се обадиха, че няма да могат веднага да започнат изписването на имената на кирилица, но ще следим, така че това да се случи.

□ *Идва ли лява вълна от Европа и ще се запази ли стереотипът на доминиране на по-силния над по-слабия?*

- Когато казваме, че пред ЕС има два пътя - към повече интеграция или на връщане назад, това е свързано включително с политическата визия и с националния интерес. За нас е важно колко средства ще получим и като докладчик по тази тема аз ще се боря с всички сили България да получи възможно най-големия портфейл. Но за нас е не по-малко важно да участваме, да не стоим отстрани и да казваме “не” на всяко нещо. ЕС е на път да създаде банков съюз. БНБ казва “не”, правителството не знае какво да каже. Предлага се фискален съюз, различни фискални мерки, данък върху финансовите сделки, който ще пълни и нашия бюджет... Колкото повече се изолираме и си намираме причини да оправдаваме стоенето “отвън”, толкова повече ще гледаме ЕС отстрани. Той ще се променя, а ние ще стоим в периферията, и то по собствено желание. Рецептите на десницата се провалиха. Безработицата е огромна и расте, икономиките стагнират, мерките се вземат твърде късно. Ако това, което се прави сега за Гърция, Испания и Португалия, беше направено по-рано нямаше да е така, както е сега. Не може да няма подпомагане на здравите части от икономиката, грижа към хората, които масово обедняват. Това, което предлага левицата, не е само с фокус върху бюджета като свиване на разходите. Левицата казва, че наред с намаляването на разходите, обществените средства могат да се концентрират в създаване на нови работни места и стимулиране на растежа.

Илияна Йотова:

В Дирекцията за Черно море България може да има доминираща роля

Вече изтичат мозъци не от една европейска държава към друга, а към азиатските пазари, обяснява нашият представител в ЕП

ИЛИЯНА ЙОТОВА е родена на 24 октомври 1964 г. Завършила е българска и френска филология в СУ “Св. Климент Охридски”. Работила е като репортер, редактор, водещ и директор дирекция “Новини и актуални предавания” в БНТ (1990 - 1997 г.). Омъжена, има един син. Депутат в Европейския парламент от групата на Партията на европейските социалисти от пет години.

□ *Успяхте да убедите колегите си от ЕП да се създаде структура, в случая дирекция, която да се занимава с въпросите на Черно море.*

- Не само успях да убедя ЕП, но и комисар Мария Даманаки в необходимостта от създаване на специална дирекция за Черно море. Този текст вече съществува в предложението за реформа, която ЕК предлага за общата морска политика и морско дело. Това е невероятен успех, смея да твърдя, че този текст се появи, след като направих инициативния доклад за състоянието на Черно море и перспективите пред рибарството в него. До този момент Черно море липсваше от общата рибарска политика поради факта, че само Румъния и България са членове на ЕС. Когато подготвях доклада, правеше впечатление, че интересите не само на самия воден басейн, но и на целия регион отсъстваше от приоритетите на ЕС. В новия бюджетен период 2014-2020 г., специално в рибарския фонд, вече ще настояваме не само да се дават средства за развитие на рибарството, а за развитие на научните изследвания.

□ *Това означава ли, че една такава дирекция може да бъде разположена в България?*

- Седалището на Агенцията за Средиземно и Черно море се намира в Рим. С това решение ние ще имаме отделяне на Черно море от Средиземно. Много бихме искали в новата дирекция да работят не само български и румънски специалисти, а да привлечем и колеги от другите четири страни на Черно море, някои от които досега членуват в досегашната дирекция, а други не, като например Русия. Важно е присъствието на страни като Турция и Русия, които имат наистина много сериозен дял в тази политика. Естествено, ще настояваме България да има доминираща роля, защото е член на ЕС и може действително да влияе по отношение политиката на съюза. Другите позитиви ще са повече средства за апаратура за проучвания.

□ *Ще стъпите ли на капацитета на специалистите от БАН ли?*

- В България има прекрасни институти към БАН и голяма част от учените колеги, мога без съмнения да твърдя, са на световно равнище. Много бихме искали със средства на ЕС да се закупи и един изследователски кораб. В момента никой не може да каже какъв е запасът от риба в Черно море и какви видове го обитават. Едновременно с това ЕК налага някакви определени квоти за улова на калкан, без някой да знае какви са запасите от него. Надяваме се, че до края на този бюджетен период, 2013 г., тя да бъде факт.

□ *Другата тема, по която работите в ЕП, е социалната политика.*

- За съжаление европейските институции много малко могат да се намесват по отношение националните социални политики. Независимо от това ние се опитваме да изработваме социални документи, които да се препоръчват на държавите членки. Част от тях ЕК успява да ги превърне в законодателни рамки. Един въпрос, по който работим година и половина и това минава като червена нишка, е свързан със ситуацията на работещите жени. Голямата дискусия започна с директивата за майчинството. Искам да кажа, че преди три години в България бяха създадени чудесни условия и тя се сочеше като положителен пример заради преференциите за майките. Но в последните години имаме трайно нарастване на сивия сектор у нас сред жените. Ако преди кризата работа без договор, без осигуровки и право на майчинство, без право на синдикална дейност бяха забравени за Европа, в това число и България, сега имаме бум. По последните данни на едно изследване, което поръчах, имаме прираст от 23 процента за около две години.

□ *Жените са най-пострадалите от кризата, така ли?*

- Това са хората, които първи останаха без работа. Предпочитат се мъжете и още една негативна тенденция - там където жените в огромен процент са запазили работата си, те се съгласяват да работят на минимално заплащане при мизерни условия. Опитваме се да криминализираме действията на работодателите, които наемат хора при подобни условия, и това да стане обща норма за ЕС. Последният документ, с който се занимавахме, е за жените в сектора на услугите. Не е тайна, че в тази криза голям брой жени останаха на улицата. За да намерят препитание, те се ориентираха към сектора на услугите.

□ *Какво ви предстои есента?*

- Започваме голямата дискусия за обща пенсионна реформа в рамките на ЕС. Нашата идея, на социалистите, е за даване на гаранция за достойно пенсиониране на възрастните хора. Запазване на привилегии за тежките професии, параметрите за жените да са отделно, студентският стаж да се приема като трудов. Но най-голям приоритет за нас е младежката безработица, за който ПЕС и нашата Група на социалистите и демократите стана водеща политическа сила. Сергей Станишев в качеството си на временен председател на ПЕС поде тази кампания. Това е процес с много тежки последици за поколенията. Този път предлагаме и конкретни мерки, включени в програмата за младежки гаранции срещу безработицата и младежка заетост. Тази система включва развитието от образованието в университетите или колежи и гимназии до работата. Държавата е регулатор в тази система, стимулирайки работодателите за нови работни места, помагайки на току-що завършилите работа. Всяко едно правителство, без значение какъв е цветът му, би предприело подобен план. Зачестяват информациите, които имаме в комисията по социална политика, че не просто имаме изтичане на мозъци от една европейска държава към друга, а имаме изтичане на мозъци към азиатските пазари. Това би имало много тежки последствия за всички нас.

огресивния алианс на
стите & демократите
ия Парламент

я на
ите социалисти

КРИСТИАН ВИГЕНИН е български евродепутат от Групата на социалистите в ЕП. Роден на 12 юни 1975 г. в София. Завършва Немската езикова гимназия в София, а през 1998 г. се дипломира в УНСС, специалности международни отношения и макроикономика. Член на ИБ и секретар на НС на БСП по външна политика и международна дейност. На изборите за Европейски парламент през 2009 г. е под N3 в листата на Коалиция за България и е преизбран за евродепутат. Женен, с двама сина.

Кристиан Вигенин:

Управляващите не могат да формулират приоритети за България

Изборът на Сергей Станишев е отговор за това как европейските социалисти гледат на нашата партия, заявява българският евродепутат от Групата на социалистите и демократите

□ *Как изглежда днес България на общия фон в Евросъюза?*

- Не много добре, въпреки че вътрешните проблеми на ЕС допринасят за това България да не изглежда съвсем неадекватно. Но днешните управляващи продължават да не могат да формулират приоритети за страната. Като се има предвид подходът на премиера Борисов към европейската тема, налице е чисто формално отношение и пълното му нежелание да навлезе изобщо в проблематиката. Едно следващо правителство ще трябва да се опита да намери отново мястото на България в ЕС и специфичния принос на страната ни. Заедно с това трябва да си даваме сметка, че много възможности ще бъдат пропуснати, защото точно сега се вземат решенията за приоритетите в европейските политики, както и за тяхното финансиране в периода 2014-2020 г.

□ *Ще предложи ли БСП по-добър живот за хората у нас?*

- Категорично. И все пак не бива да си правим илюзии, че ще бъде лесно - ГЕРБ оставя една "замразена", да не кажа разорена, държава с много ограничен ресурс. Но много зависи от това какъв избор правят правителството и парламентът, когато ресурсът е малък. Можеш на първо място да помислиш за хората, както прави БСП, но може да подкрепиш монополите, както прави ГЕРБ. Може да насърчаваш растежа и заетостта, за да нараснат и приходите в бюджета, каквото намерение има БСП. А може просто да режеш социалните разходи и да намаляваш реалните доходи, за да вържеш бюджета, както прави ГЕРБ. Разчитам на следващите избори хората да гласуват с разум, не с емоции - заради себе си и децата си.

□ *В момента е много актуална темата за диверсификация на енергийните източници и се иска независимост от Русия на всяка цена.*

- Всяка политика, която се провежда на всяка цена, не е добра. Разбира се, че имаме нужда от диверсифициране на източниците, на трасетата, по които идва природен газ и нефт. Но трябва да има дългосрочна идея как да стане това. Както казват старите хора, не трябва да се плюе в кладенеца, защото после може да се наложи да пиеш от него. Последните събития около АЕЦ "Белене" показаха некомпетентност да се води нормален диалог с руската страна, което ще се плати от българските граждани. В края на предишното управление България имаше перспектива за три големи енергийни проекта с Русия - "Бургас-Александруполис", АЕЦ "Белене" и "Южен поток". Щяхме да сме страна, която определя правилата на играта, а не зависими като сега. Остана само "Южен поток", но и той е под въпрос. Последната ни надежда, газопроводът "Набуко", постоянно се отлага във времето и в средносрочен план няма да се реализира. Има и други важни дейности като повишаване на енергийната ефективност и развитието на енергията от възобновяеми източници, по които много изоставаме. Като говорим за възобновяемите източници, ГЕРБ се провали и тук с неспособността си да урегулира плавно пазара. Пуснатата от това правителство лавина от слънчеви централи доведе до високи цени на електроенергията, а последвалите панически действия са на път да убият този перспективен сектор.

□ *Какво означава за вас по-засилено присъствие на България в средите на ПЕС, в момента Сергей Станишев е безспорен фаворит за лидерския пост.*

- За Партията на европейските социалисти разделението на Европа е приключило и те имат доверие, че нашата левица не се различава от левицата в Западна Европа. Изборът на Сергей Станишев е отговор за това как европейските социалисти гледат на нашата партия и на него персонално. Ако той беше провален премиер и провален председател на партия, такава подкрепа нямаше да има. Оценката за Станишев е добре да се чуе много ясно и у нас. Никаква пропаганда не може да заглуши факта, че той става на практика един от малкото политици, които практически ще задават посоката на движение на Европейския съюз. Станишев ще има възможност да бъде в постоянен контакт с всички европейски лидери и мисля, че той е достатъчно опитен политик и ще използва по един интелигентен начин тези свои позиции за доброто на България. Мога да споделя, че и сега той има много по-голямо влияние в Брюксел от министър-председателя Борисов, за когото европейската тема остава много далечна.

□ *С избора на Станишев дискусията в БСП по темата за лидерството приключва ли?*

- В голяма степен точката беше сложена на конгреса на БСП и не бива да натоварваме ПЕС с тази отговорност. Но ние сме в реална подготовка за избори догодина и това е достатъчна причина да спрем нападките вътре в БСП. Ще се изострят натискът отвън, а ние в такива ситуации се сплотяваме. На предстоящите избори ще се борим не просто за победа на БСП и по-добро бъдеще за България, а и за честта на ПЕС. Затова очаквам по-сериозна мобилизация на нашите симпатизанти и сериозна политическа подкрепа от лидерите на социалистическите партии от ЕС. Много бих искал председателят на ПЕС да спечели и изборите в собствената си страна, защото това ще бъде и добър сигнал за предстоящите европейски избори 2014 г., когато ПЕС ще се яви с единна кандидатура и за председател на ЕК.

□ *Една от последните ви инициативи беше свързана с даване на по-големи права на делегациите на ЕС по отношение на европейските граждани, какво означава това?*

- Ние драстично съкратихме броя на нашите посолства и сега имаме по едно до две на цели континенти. Когато сигурността на европейските граждани е застрашена, има осъдени или арестувани, трябва някой да се погрижи за техните права и да получат консулска услуга. И това предложение се прие в ЕП. Там, където нови страни-членки нямат свои дипломатически представителства, има кой да се грижи за техните граждани като за европейски граждани.

□ *По кои приоритети ще работите занапред?*

Работя в две комисии, по външна политика и по регионално развитие. Тази по външна политика е с много по-широк обхват, там наблюдавам неща, които са от интерес за България: присъединителния процес, ситуацията в Западните Балкани, по-конкретно ситуацията в нашата съседка Македония, въпросът с Турция, Южен Кавказ. В комисията по регионално развитие основното е битката за следващия седемгодишен период и как политиката на сближаване ще бъде реално отразена в новите регламенти, във финансовата рамка, в отделните изисквания по прилагане на различните програми. Това е много важен процес.

□ *С какви темпове се усвояват евросредствата у нас и на какви средства ще разчитаме, защото бъдещите пари на ЕС за България са на база усвояемост в сегашния програмен период?*

- Този въпрос е много интересен. През три месеца получавам информация къде стоим по усвояването и се опитвам да бия тревога, която като че ли се тушира от управляващите. Това не е полезно, но тревога трябва да има при тях. Ние наистина сме на самата опашка по усвояване на средства. Като гледам в публичното пространство какви послания се лансират, сякаш не се отчита сериозността на ситуацията. Догодина изтича настоящият седемгодишен период. Управляващите говорят за договорността на средствата, която по техните думи доближава 100%. Средната усвояемост обаче по различните програми е около 24-26%. Ние сме изостанали критично от средното ниво за всички европейски държави, което е 45-48%. Например държавите от Прибалтика са усвоили и са им изплатени средства за повече от 50 дори близо 60%. Тревожното е, че и тази година ще загубим средства, защото все още не сме похарчили заявените преди три години, които до края на тази,, трябва да бъдат усвоени.

ЕВГЕНИ КИРИЛОВ е роден през 1945 г., дипломиран инженер от Университета в Рощок. През 1976 г. завършва международни икономически отношения и международно право в Дипломатическата академия в Москва. Народен представител в 38, 39 и 40-ото Народно събрание. Евродепутат от Групата на социалистите и демократите в ЕП. Владее английски, немски, френски и руски език.

Евгени Кирилов:

Изоставаме критично при усвояването на евросредствата

Не можем непрестанно да плачем, че ни крадат историята, ще трябва нещо и ние да направим, е мнението на нашия евродепутат

□ *Вие следите събитията в съседна Македония. Кога ще се сложи политическата точка на нашите дългогодишни исторически спорове?*

- Кога ще се сложи точка, трудно може да се прогнозира. Ситуацията в нашата съседка не е конструктивна. Настроенията, в това число сред обикновените хора, които не разбират, че са манипулирани, се насочват към една неприемлива сфера, свързана с кражба на история и манипулации. Може да се каже, че се създава една агресивна медийна среда спрямо България. А ние поставяме тези въпроси и през призмата на европейските стандарти, каквито са изискванията за добросъседски отношения и т.н. По повод последния скандал, свързан с изложбата на ръкописите в Брюксел, подчертах, че има нужда да се работи по двустранна линия. Ние не можем непрестанно да плачем пред евроинституциите, че ни крадат историята. Ще трябва нещо и ние самите да направим.

□ *Какво например, като цяло България е доста толерантна?*

- Мисля, че в различни формати този въпрос трябва да се обсъжда активно. Трябва да се разбере, че процесът на мегаломански исторически злоупотреби вреди на бъдещото членство на Македония в ЕС. Ние не сме против това да започнат преговорите с Македония, но в навечерието на присъединяването е хубаво да видим една друга съседка. Самият комисар по разширяването Щефан Фюле подчерта, че идентичността не се гради само с минало, тя се гради с настоящето и бъдещето на една държава. А като че ли всички погледи на нашата съседка са отправени назад.

□ *Как ще се развие казусът и с деликатния въпрос за тракийските българи?*

- Това е деликатен, но подобен въпрос. Ние тук направихме така, че с резолюция на Европейския парламент интересите на тракийските бежанци бяха защитени. Това може да се използва политически, когато съответната глава по договорния процес се отвори и обсъжда. Тези въпроси трябва да се дискутират също на двустранно равнище, за да покажем, че сме направили всичко възможно да решим въпроса. За съжаление това не се прави активно от българската дипломация.

□ *Като международник как според вас ще се развие бъдещото разширяване на ЕС?*

- На този етап някои страни-членки, включително големите държави, не показват големи амбиции за конкретно обсъждане на въпроса. Но по отношение на Западните Балкани тази перспектива стои, макар те да имат да извървят съществен път. Политически процесът никога няма да бъде спрян. Да се надяваме, че излизайки от кризата, ЕС ще стане посилен и целенасочен за една сериозна вълна на разширяване след може би пет до десет години.

Интервюта на Милена НИКОЛОВА

Общество

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Еко, ама за хазната

Производители на полиетиленови торбички поискаха вчера за пореден път правителството да отмени приетата наредба, според която от 1 октомври на всяка найлонова чантичка ще се налага екотакса от 35 стотинки. Досега се плащаше такса от 5 ст. само за полиетиленовите торбички с дебелина под 15 микрона.

Продуктовата такса върху торбичките за пазаруване бе въведена през октомври 2011 г. като начин за намаляване на употребата им от потребителите. Целта бе хората да се откажат да ползват най-разпространените и най-замърсяващи околната среда торбички. "Ако отида в магазина и една подобна торбичка струва един лев, ще се откажа от нея", даде пример екомистърът Нона Караджова. Цената й, разбира се, ще се вдига поетапно в продължение на няколко години, докато стигне 1 лев. Така според нея ще започнем да опазваме околната среда. То като да изореш тази година нивата, след година да я посееш, на третата да очакваш зърно и да говориш за развитие на селскостопанския сектор. Извинете, ама мярка за подобряване на околната среда не може да е оскъпяването на продукт, който я замърсява, а взимането на конкретни мерки за нейното прочистване.

Мярка в случая би била рециклирането на найлоновите торбички, както се прави навсякъде по света. Създаване на заводи за рециклиране, повишаване на културата на населението и на контрола по разделното събиране, което остана само една идея, с много символи, пръснати тук там из градовете - кофи за смет в различни цветове, които служат за всичко друго но не и по предназначението си. Кофи, които стърчат като кух символ на управленския популизъм и безхаберие. А колко милиона глътна реализацията на идеята за разделното събиране е съвсем друг въпрос.

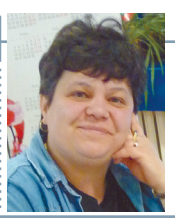
Караджова също така пропуска факта, че в 21 страни от ЕС такса за полиетиленовите торбички няма. Не само че няма, а изобщо не се коментира въвеждането на такава. Ние сме по-находчиви ли? Големите европейски държави не само че не са въвели подобни такси, а в същото време именно с екологична цел са предложили за алтернатива хартиени торби, които са безплатни. Защо у нас това не се направи?

Реалната екомярка, която развитите европейски страни прилагат е политиката на рециклиране, която достига изпълнение до 90% от полиетиленовите продукти, докато в България този процент е символичен, колкто да оправдаем усвояването на евросредства в размер на милиони евро.

Какво реално ще постигнем с по-виоска екотакса? Практиката е показала, че стоки, облагани с такси над 300% от себестойността им, са особено привлекателни за контрабанда, което неминуемо ще доведе до намаляване събирането на митните сборове, а с това и ще компрометира ефективността от наредбата. Освен това екотаксата е много по-висока от акциза за цигарите и алкохола и е 35 пъти по-голяма от себестойността на продукта, което единствено ще доведе до затваряне на производства.

За да избегнат фалити, много от фирмите ще минат в "сивата" икономика и контрабандния внос на найлонови торбички ще процъфти. Така ще се отвори пазарът за китайските торбички. После защо китайската икономика бележи такъв внушителен ръст? А родната икономика и екология - вълци я яли. Защото дотук полза за екологията не откриме. Единственият печеливш от по-висока такса ще е хазната. Ако искат да направят нещо за екологията, депутатите да помислят за реални мерки - ЕС ни отпуска достатъчно средства за екология и все ни кори, че не ги усвояваме. Другото е лицемерие и евтини начини за бъркане в джоба на данъкоплатеца.

Място в историята

ИНА МИХАЙЛОВА

Миналото на един премиер е прелюбопитна тема за обществото и за медиите. За свободните. Затова "Евронюз" отправи тривиален въпрос към българския министър-председател - за "колоритното" му минало и дали познава хора от организираната престъпност. За този премиер отдавна в публичното пространство има пространна и показателно интересна информация. Която трудно си проби път в българските вестници по обясними причини. В някои дори се неглижира повече от необходимото. Обектът на тази информация, свързваща го с видни имена от престъпния свят, махна с ръка и отсече: лъжи и измишльотини. Пред "Евронюз" премиерът, сигналите за чието минало разтревожиха представители на Европейската комисия, мина границата на познатото антиговорене. И в пристъп на необясним екстаз заяви, че миналото му е прекрасно.

Противоречивото минало на Бойко Борисов, разкрито от "Уикилийкс", е една от най-премълчаваните теми от българските медии, констатира неотдавна професионален анализ на родната преса. Докато биографичната справка "От пожарникар до "Батман" шестваше в глобалната мрежа, някои от родните вестници предпазливо публикуваха подбрани оскъдни откъси. И отделиха пространно място на опровержения на премиера и на защитните думи на тогавашния американски посланик Уорлик. Защо ли обаче липсваха настървени разследвания за истинността или неистинността на оповестената информация? Защо ли оставаха без отговор или бяха подминавани с пренебрежение въпроси на журналисти?

Сигналите за неясното минало на българския премиер стигнаха до заседание на закрита комисия в Европейския парламент. А след отривистата Борисова реакция на въпроса на "Евронюз", обяснения от типа "лъжите на Станишев" и "измишльотини" няма да вършат работа на премиера. А и "архивите са живи" и пазят романтичните разкази на Бойко Борисов за времената, в които е трябвало да оцелява с бой.

Историческите личности са такива - смесица от героично, романтично, фолклорно и комично. А Бойко Борисов е историческа личност, след като намери място в учебниците по история. Той играе тенис и футбол, свири на китара, рисува и чете приключенски романи (един), гони бандити, строи магистрали, открива детски градини, съветва европейски лидери как да се справят с инфлацията и кризата. В същото време живее като куче в Банкя и няма жена до себе си, защото се е посветил на отечеството. Рисуват го по предните капаци на автомобили, пускат вафли с неговия лик. Календарчета и плакати с образа му висят в селски кафенета и градски магазини. Ликът му като семейна снимка стои връз бюрата на министри и кметове.

Какво значение има колоритното му минало? Именно това минало, което достатъчно много българи, уви, приемат за нормално, в симбиоза с настоящето, на което, за жалост, сме свидетели, определят светлото му бъдеще.

Мястото в учебника по история не означава нищо. Днес Борисов е премиер, след време може да стане президент, да влезе в затвора или да потъне в забвение. Учебниците по история не са приключенски роман. Влизането в тях не гарантира непременно светло бъдеще.

Дамата 28

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ПРАВОТО ДА ЗНАМ. Отбелязва се от 2003 г. по инициатива на Международната мрежа на защитниците на свободата на информацията, създадена преди 8 години в София на среща на организациите с такава насоченост.

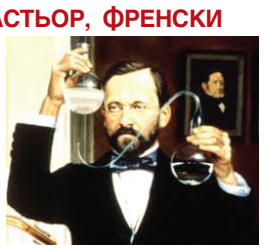
551 Г. ПР.Н.Е. - РАЖДА СЕ КОНФУЦИЙ, КИТАЙСКИ ФИЛОСОФ (УМИРА 479 Г. ПР.Н.Е.). Истинското му име е Кун Циу, наричан е Кун Фудзъ - "Кун Учителя". През XVI в. името е транскрибирано на латински от мисионера Микеле Руджери като Confucius. Една от най-влиятелните личности в китайската и световната история и религия. Приживе е признат като "учител на 10 000 поколения". Векове наред конфуцианството в Китай има статус на официално вероучение. Според наложена от императорите система от изпити за заемане на държавни служби всички по-значими длъжности можело да бъдат заемани само от подготвени конфуцианци.

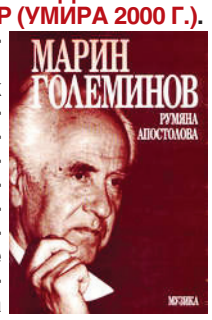
1803 - РАЖДА СЕ ПРОСПЕР МЕРИМЕ, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1870 Г.). Завършва право в Сорбоната през 1823 г., учи гръцки, испански, английски и руски език. Един от първите преводачи на руска литература (Пушкин, Гогол и Тургенев) във Франция. Автор на литературни разкази (новели). Една от тях служи като основа за операта "Кармен". Историк и археолог.

1895 - УМИРА ЛУИ ПАСТЬОР, ФРЕНСКИ УЧЕН (Р. 1822 Г.). Един от основоположниците на микробиологията наред с Фердинанд Кон и Роберт Кох. Поставя началото на стереохимията, на метода на ваксинацията и на науката имунология, както и открива процеса на пастьоризация. Повечето му изследвания не се ограничават с теоретични обобщения, а намират широко приложение в медицината, промишлеността и селското стопанство.

1908 - В КЮСТЕНДИЛ СЕ РАЖДА МАРИН ГОЛЕМИНОВ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 2000 Г.). Музиковед и музикален педагог. Завършил ДМА в София и "Скола Канторум" в Париж (със златен медал). Специализирал композиция и диригентство в Мюнхен. Формира характерни за българската музика стилистични насоки, свързани с фолклора и неговото авторско претворяване. Бил е ректор на консерваторията, директор на операта, носител на множество държавни и международни отличия. Създава симфонични, вокално-инструментални, камерни, музикално-сценични произведения, между които оперите "Ивайло" и "Зографът Захарий", балетите "Нестинарка" и "Дъщерята на Калояна", музикалната приказка "Златната птица" и много други.

1916 - РАЖДА СЕ ПИТЪР ФИНЧ, АНГЛИЙСКИ АКТЬОР (УМИРА 1977 Г.). Един от двамата актьори в историята на киното, който получава "Оскар" посмъртно. Другият е Хийт Леджър. Носител още на наградите на Британската академия за филмово и телевизионно изкуство и на "Златен глобус". Снима първия си филм през 1938 г. Първата му значителна роля е през 1956-а във филма "Град като Алис". Има три брака и четири деца.

1987 - ЕКОЛОГИЧЕН ПРОТЕСТ НА ПЛ. „СВОБОДА" В РУСЕ. Шест русенки - Цонка Букурова, Вяра Георгиева, Дора Бобева, Стефка Монова, Евгения Желева и Албена Велкова, организират и оглавяват първата екологична демонстрация у нас срещу почти десетилетното обгазяване на града от химическия комбинат в Гюргево. На 8 март 1988 г. те са сред основателите на Обществения комитет за екологична защита на Русе. Над 300 души участват в първия протест под лозунги "Мирна демонстрация за въздух", "Стига празни обещания", "Искаме здраво поколение" и др.

Образование

Може ли „задължителният майчин език“ да не е задължителен?

Велиана ХРИСТОВА

Лютви Местан: Има отлив на желаещите да го учат, защото държавата не им създава условия за това

Нов скандал се вихри от миналата седмица около проекта за Закон за предучилищното и училищното образование, който ще замени сегашния Закон за народната просвета и се обсъжда в момента за второ четене в ресорната комисия на парламента. Този път причината е искането на ДПС, записано като предложение за второто четене - майчин език да се изучава задължително в 4 учебни часа седмично.

Предложеният от депутати на ДПС текст бе отхвърлен единогласно от депутатите както от управляващото мнозинство, така и от останалите парламентарни сили. Категорично против се обяви и министър Сергей Игнатов. Според ЗНП в момента майчин език се изучава като задължителноизбираем или свободноизбираем предмет (ЗИП или СИП) минимум 3 часа седмично. Според новия проектозакон майчиният език заедно с хореографията остават избираеми предмети в рамките на разширеното обучение, която замеля като термин досегашния ЗИП. Учебните програми и броят часове за тези два предмета се утвърждават от министъра, пише в закона. Този текст е дискриминационен, отсече депутатът от ДПС Лютви Местан. Двамата с Хамид Хамид на няколко пъти заплашиха, че ще има етнически протести, ако не се приеме тяхното предложение, а Хамид дори заяви в комисията, че в сравнение с предстоящите бунтове протестите на Орлов мост срещу изсичането на горите ще са като вечеринка. Преди ден Местан заяви, че той и колегите му от движението ще напуснат просветната комисия, ако парламентът и в пленарната зала не приеме тяхното искане.

Какви аргументи изтъква ДПС, къде е дискриминацията, къде е нарушеното право на децата с различно етническо самосъзнание да изучават майчиния си език? Първо, обидно било майчиният език да е в един текст с хореографията. В комисията зам.-министър Милена Дамянова обясни, че единствено по хореография и майчин език има отделни профилирани паралелки и единствено по тези два предмета министърът утвърждава учебната програма, което показва тъкмо грижа на държавата, а не обратното. Второ, казват от ДПС, докато в сегашния закон са гарантирани минимум 3 часа майчин език по желание на ученика, в новия закон броят им се определя от министъра и някой следващ политик, избран на този пост, може да премахне изобщо часовете по майчин език. Освен това понеже майчин език не е в общообразователната (задължителната) програма на училищата, той няма как да влезе в разширената (избираемата) подготовка, понеже няма основа и няма какво да се разширява. Напротив, възразяват от МОМН, разширяват се компетентностите, а не предмети или брой часове, същото се отнася и за всички останали учебни предмети.

Лютви Местан:
“Ние не абсолютизираме конкретния формат на обучението по майчин език. Нас ни интересува как се реализира в съдържателен план това обучение. Смятаме, че то е записано формално в новия закон. Няма държавен стандарт за съдържанието на предмета майчин език. Е, какъв е този предмет тогава? Няма дефинирани цели на обучението по майчин език, не се знае защо се провежда това обучение. Това е несериозно. Трябва да се знае, ако имаме обучение по майчин език, какви са целите, с какви компетентности ученикът трябва да излезе от системата на средното образование по отношение на майчиния език, така както законът дефинира компетентностите, целите и съдържанието на всички останали учебни предмети. Затова предложението ни е майчиният език да влезе в общообразователната подготовка (задължителната - б.р.)”.

Реалностите обаче не са точно такива. В новия закон изобщо няма държавни стандарти по предмети. Няма дори държавен стандарт за изучаването на българския официален език. В проекта на МС стандартите отразяват по-скоро степените на обучението, както и компетентностите, които трябва да има ученикът, но не и отделните предмети. Затова няма причина за майчиния език да се вписва отделен и специален държавен стандарт, той всъщност като предмет, както и всички останали във всички форми на обучение, трябва да отговаря на всичките 17 държавни стандарти, записани в закона.

Според ДПС, след като България е подписала европейската Харта за малцинствените езици и тя е всъщност елемент от вътрешното й право, значи трябва да признава наличието на етнически малцинства. Затова според него майчиният език е езикът на малцинствата. Впрочем и в предложенията на ДПС термин “малцинствен” няма. Не е ясно защо в случая самият Местан омесва “майчиния език” с “малцинства”, което

естествено създава напрежение в обществото ни. Особено при сегашните реалности на нескритото и официално разпространяване на новата доктрина на Турция Pax Otomann, която откровено причислява България към духовното пространство на османска Турция. Понеже Лютви Местан е опитен политик, на-

Броят на учениците у нас, които изучават майчин език, е спаднал 16 пъти от 1993 г. насам

четен депутат, умен мъж, едва ли можем да очакваме, че не отчита реалностите на Балканите в момента. Тогава? Ами, отговаря той, нека ние да дадем пример на останалите балкански страни за добросъседство, за съвременно хуманно отношение към “другия” в собствените ни държави. Тук спорът може да е много голям. Понеже би било действие с предизвестен край да показваме някаква “хуманност” (може би от бъдещето, а може би само виртуална и нереализуема изобщо) в момент, когато е немислимо да учат “майчин език” например български мохамедани, изселени в Турция, чийто майчин език е българският. Или в момент, когато пред 100-годишнината на Балканската война Македония заявява, че ще я чества със Сърбия, не с България - нищо че в Балканската война не друг, а българите тръгват на поход да освобождават все още поробените си братя в районите на Македония и Одрин. И т.н. - примери бол. На Балканите черното никога не е имало. Но за достойнство претендира всеки, нали?

Според българската Конституция държавата ни е еднонационална, няма механизми за определяне на малцинства, както напомни министър Сергей Игнатов. Което не означава обаче, че държавата ни не осигурява изцяло правото за изучаване на майчин език на децата, за които българският не е майчин. Няма никакво основание в новия закон да се търси някакво измислено ограничаване на това право, то е изцяло защитено, казват всички останали депутати.

Освен това има и една друга подробност. В последните 10 години децата, които са пожелали да изучават турски език като майчин, са намалели двойно. Сега са около 10 600. Причината, според Местан, обаче е не това, че те нямат мотивация да го учат, а че държавата не им е създала условия. Защото трябвало всяка есен да подават заявление, че искат да изучават майчин език, а това било обидно. Впрочем заявление за изучаване на всеки друг избираем предмет също се подава всяка есен. Учебниците по турски език са отпреди 20 години, а нови няма, казва Лютви Местан. Има обаче достатъчно помагала по турски, репликира зам.-министър Милена Дамянова.

И още един проблем, който никак не е маловажен. Кой ще преподава на децата с турски майчин език, ако те всички трябва да го учат задължително? Ние не държим непременно на буквата, може да е и избираем предмет, може да е формата на индивидуално обучение и един учител да учи индивидуално по 30 деца, ако в дадено селище няма достатъчно желаещи да сформират паралелка, но предметът трябва да е достатъчно сериозно подготвен като съдържание и цели, казва веднага Местан. Според него едва ли някой може да бъде принуден да учи майчин език. Само че в предложението му за закона пише изрично - “задължително и 4 часа седмично”. Така правото за изучаване на майчин език се превръща в задължение. Защото няма как да е хем задължителен, хем по избор. Впрочем справка в доклад на европейската агенция Eurydice за изучаването на роден език от имигрантски групи в страните на ЕС показва, че няма европейска държава, в която това, което ние наричаме “майчин език”, да се изучава задължително. Единствено в Австрия държавата осигурява изцяло това обучение, но на децата, които са ИЗБРАЛИ да учат матерен език, различен от този на държавата. Приблизително подобно е положението в прибалтийските държави (където различният майчин език след разпадането на СССР е руският!). Още в няколко държави майчин език се учи при събиране на групи от желаещи от 7 до 15 души в различните страни. Останалите изобщо нямат правила в тази област.

Лютви Местан:
“Ние очакваме от мнозинството да проумее, че този техен подход, заложен в закона, е грешен. Очакваме предложения, които да гарантират екзистенц минимум часове седмично, в които да се провежда обучението по майчин език. Второ, да е ясно, че ще има стандарт за учебно съдържание по майчин език. Трето, на базата на този стандарт да се разработи учебно съдържание и да се утвърдят нови учебници. Сегашните са отпечатани преди 21-22 години. Да се възстановят уволнените инспектори по турски език в регионалните инспекторати (в инспекторатите експерти по отделни предмети отдавна няма - б.р.). Очакваме съгласие по тези абсолютно неотменими, задължителни ангажименти от страна на Министерството на образованието.
И да сме наясно - няма никакво противостоене между изучаването на официалния книжовен български език и майчиния език. Противопоставянето на идентичността на интегритета издава дефект или дефицит на достатъчно демократично мислене. Защото изучаването на майчиния език е базисно условие и за ефективното изучаване на българския език. Различията не бива да ни пречат и да се възприемат като заплаха за националната сигурност на която и да е страна. Ако някой проповядва разбирането: Вие се откажете от майчиния език, от идентичността си, за да се интегрирате, той ме призовава да се асимилирам. Смятам, че разговорът за майчиния език по принцип не върви в най-правилната посока”.

Колко конкурентоспособна е нашата икономика

Ако продължава сегашната тесногръда икономическа политика, не ни чака нищо добро

Проф. Иван АНГЕЛОВ, член-кор. на БАН

Според Уикипедия конкурентоспособността показва способността на една фирма, сектор или национална икономика, да функционира, като доставя и продава продукти и услуги на пазара, в сравнение със способността на друга фирма, сектор и страна да прави същото на този пазар. Най-често се говори за фирмена и национална конкурентоспособност.

Фирмената конкурентоспособност се проявява главно на продуктово ниво. Когато даден продукт или услуга се предлага на пазара, потенциалните купувачи се интересуват преди всичко от неговото качество и цена, а не от макрофинансовата среда, в която е произведен (инфлация, бюджетен баланс, платежен баланс, държавен дълг, национални спестявания, кредитен рейтинг на страната и т.н.). Продуктовата конкурентоспособност е в основата на националната конкурентоспособност.

Националната конкурентоспособност, изчислявана от Световния икономически форум (СИФ), характеризира в най-обобщен вид и поради това - недостатъчно прецизно, нивото на социално-икономическо развитие на дадена страна. Обобщаващият показател за конкурентоспособност се изчислява от СИФ въз основа на 111 аналитични показателя. Голяма част от тях се базират на статистически данни и са по-надеждни. Значителна част се основават на мнения на специалисти и са по-малко надеждни. Неслучайно първите се наричат "твърди", а вторите - "меки" данни. Един от големите дефекти на този показател е, че съдържа висока доза субективизъм, понеже разчита много на интервюта със стопански и други деятели. Поради това обобщаващият показател трябва да се използва предпазливо. Повече доверие заслужават аналитичните показатели на фирмено и продуктово ниво.

Равнището на конкурентоспособност на страните се определя чрез низходящото им подреждане по място. В челото на класацията са най-конкурентоспособните икономики, а в опашката - най-неконкурентоспособните. Мястото на всяка страна се определя чрез сравнения с мястото на другите страни. Като се каже, че България е на 62-о място от общо 144 обхванати страни в последния доклад на СИФ от септември 2012 г., може да се помисли, че това класиране е сравнително добро, защото след нас има 82 други страни, без да се казва кои са те. Такъв извод обаче е подвеждащ. Всяко класиране след 50-55-о място означава принадлежност към

слаборазвитите страни

Класиране по обобщаващия показател на 60-80-о място е типично за относително напреднала слаборазвита страна. А класиране по отделни аналитични показатели след 100-ото място поставя съответната икономика в компанията на умерено изостаналите и най-изостаналите слаборазвити икономики.

В следващия анализ изследвам по-конкретни показатели, като проследявам измененията през 2011 и 2012 г. Ще започна с показателите, по които България е класирана най-добре - до 60-о място. От общо 111 аналитични показателя, използвани за определяне на общата конкурентоспособност, по 31 заемане до 60-о място през 2012 г., по 24 - до 50-о, по 19 - до 40-о, по 11 - до 30-о, по 5 - до 20-о, и по един - до 10-о. От тях спрямо 2011 г. са подобрени 16 показателя и са влошени 15.

Като имаме предвид структурата на заеманото място и страните, които са пред нас, може да се заключи, че потенциалът за подобрение на общия ни показател за конкурентоспособност през близките години е ограничен. Освен това подобренията са главно по някои макрофинансови показатели.

Анализът показва, че България заема сравнително добро място в класацията по важни, но не най-важни аналитични показатели. Както вече посочих, когато една стока се предлага на пазара, купувачът се интересува преди всичко от нейното качество и цена. А нашето качество много често е посредствено и срещу него получаваме посредствена цена. По силно диференцирани стокови групи, средните цени за вноса в Западна Европа от България често са 2,0-2,5 пъти по-ниски от общите им средни импортни цени. Не сме конкурентоспособни спрямо вноса и на нашия пазар, дори за традиционни български стоки. Неслучайно 80% от консумираните у нас плодове и зеленчуци са вносни.

По 39 показателя заемаме от 61-о до 100-о място. Това е доказателство за неблагоприятно състояние на конкурентоспособността в икономиката. Тази група показатели ще продължава да е източник на много трудности в обозримото бъдеще. Голямата част от тях са резултат на субективни оценки. По някои има съществени подобрения за една година. Те обаче са твърде големи, за да са верни! Имам предвид рязкото подобрение на класирането по влияние на СПИН-а върху бизнеса - с 21 места; влияние на туберкулозата върху бизнеса - с 20; повишен капацитет за иновации - с 18; подобрено качество на основното образование - със 17; клъстърно развитие - със 17; ограничени незаконни плащания и подкупи - с 16; подобрено качество на обучението по математика и природни науки - с 14, и т.н. Тези показатели са инерционни и подобни подобрения за една година не са възможни. Опасявам се, че изброените оценки са силно преувеличени.

По други 39 показателя България заема крайно неблагоприятно място. По тях сме в компанията на слаборазвитите страни, а по някои - между най-слабо развитите в света. По 39 показателя сме на 101-о и по-задно място, по 19 - след 110-о, по 10 - след 120-о, и по два - след 130-о. От показателите в тази група по 17 има подобрение, по 21 - влошаване и по един - без промяна. Не може да не тревожи, че 21 от лошите показатели стават още по-лоши.

Поначало класиране след 100-ото място е лошо. Още по-лошо е, че

през 2012 г. влошаването продължава

Тревожно лошо е класирането по много важни, дори решаващи за конкурентоспособността показатели като: зачитане правата на собственост (115-о място), качество на базовата инфраструктура (115), сътрудничество между наука и практика при внедряване на новости (117), качество на обучението на персонала (118), решаване на юридически спорове (122), достъпност на финансовите услуги (123), усвояване на технологиите във фирмите (125), организирана престъпност (127), прозрачност на правителствените решения (128), изтичане на мозъци (128), качество на пътищата (129), разходи за селскостопанска политика (130), ефикасност на корпоративните бордове (132). С такава лоша класация по толкова важни показатели перспективите на нашата конкурентоспособност за следващите 10-15 години не са добри. Ако продължава сегашната тесногръда икономическа политика, във фокуса на която е балансираният бюджет и минималният държавен дълг и пренебрегването на здравеопазването, образованието, науката и иновациите, не ни чака нищо добро.

Ако трябва да обобщя: по 78 аналитични показателя (от общо 111) сме на 61-о и по-задно място до 132-о от обхванати в обзора 144 страни. При такова разположение на показателите и при правилно определяне на относителните им тегла може да се предполага:

Първо, 62-о място по обща конкурентоспособност е по-скоро случайност и/или резултат на недостатъците на методиката за нейното изчисляване. Наложителна е ревизия на аналитичните показатели, като се включат допълнителни: за растежа, за структурата на износа (високотехнологични, среднотехнологични, нискотехнологични, суровини и материали), за структурата на вноса (инвестиционни, потребителски и луксозни стоки), за заетостта, безработицата, доходите, потреблението, социалната поляризация, за отпадане на деца от училището в основното образование, процент на неграмотност, опазване на околната среда и други подобни;

Второ, през близките няколко години трудно ще се запази 62-о място в класацията и можем да очакваме, че ще паднем между 65-о и 72-о, а ако се включат предлаганите от мен допълнитлни показатели - още по-назад;

Трето, в обозримото бъдеще не може да се очаква подобрение на общата конкурентоспособност под 60-о - 55-о място.

Заслужава внимание още едно важно обстоятелство: у нас много и с основание се говори за лошото макроикономическо управление. По-малко, дори нищо не се казва за управлението на фирмите. Това е

забранена територия

за обективните анализатори. Причините за ниската конкурентоспособност на фирмено равнище са много. В основата, може би, са две: Първо, посредственото, дори лошо управление на фирмите от неквалифицирани собственици, предимно в малките и средни фирми. Второ, криминалните методи на зачеване на немалка част от българския частен сектор през последните двадесетина години, особено за големите фирми.

След като тези хора нямат сили или желание да въведат ред в своите стопанства и не допускат други да го направят, държавата следва да помисли за намиране на решения. Някой може да възрази, че това е недопустимо, защото частната собственост е свещена и неприкосновена. Това не е вярно, първо, защото в цивилизованите страни частната собственост предполага както права, така и отговорности пред обществото, и второ, защото предстоящите фалити на такива частни фирми ще засегнат не само техните еднолични собственици и/или акционери, но и широк кръг заинтересовани групи: държавата чрез бюджетните приходи, осигурителната система чрез осигурителните вноски, обслужващите банки и банките кредитори, екосредата, общините, където действат фирмите и техните клонове, работещите във фирмите и техните семейства, други фирми доставчици на суровини, материали, компоненти, ремонтни, транспортни и други услуги, потребители и т.н.

Известно е, че по сегашните световни и европейски стандарти добър бизнес е само този, който работи както за интересите на акционерите, така и за заинтересованите групи от населението. Количествен израз на изброените и други проблеми са междуфирмените и други задължения, които вече превишават двукратно годишния ни БВП. По-нататъшното натрупване на верижна задлъжнялост може да предизвика тотален срив в националната икономика с непредвидими последствия.

На този фон напудрените настроения са недопустими. Наскоро министър-председателят изрази задоволство от класирането ни по конкурентоспособност, защото България вече не била най-бедната страна в ЕС. Такова некомпетентно изявление е достойно за съжаление! Пак наскоро президентът заяви: "Това, което Световният икономически форум... показа на целия свят, е повод за гордост... Ние се изстреляхме с 12 места напред". Това още по-некомпетентно изявление също е достойно за съжаление!

Тези дни Симеон Дянков направи най-налудничавото изказване по БНР: "България има нужда от драстично намаление на населението... Не можем да си позволим лукса да издържаме 7 млн. Оптималното население на държавата е 3-3,5 млн. души. Надявам се скоро да го постигнем...". Учуден съм, че този човек още е министър, а не в психиатрична болница!

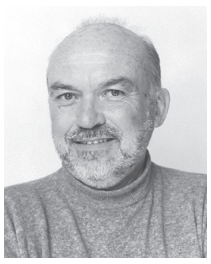
Не станаха ли твърде много достойните за съжаление изказвания, действия и бездействия на най-високопоставени лица в нашата държава, които обиждат честта на България и на българите?

Позиция

www.duma.bg

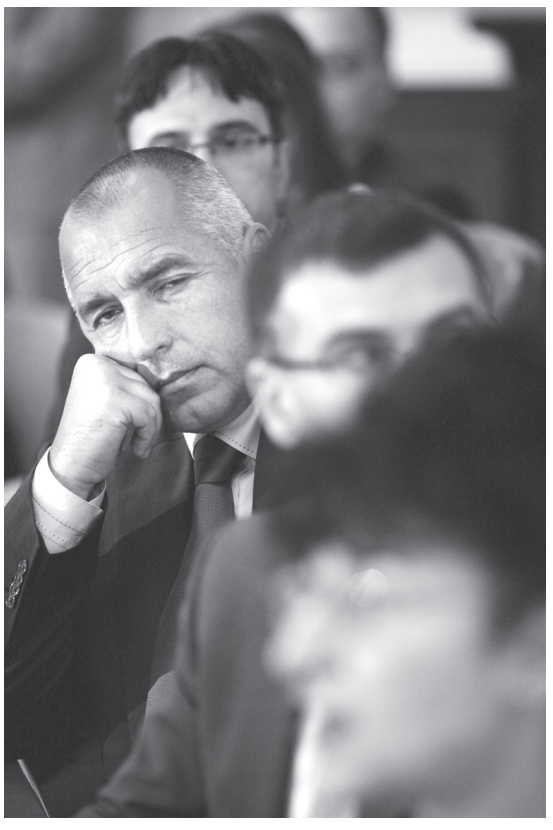
Управленско високомерие

Не бащиния, а феодално владение, в което феодалът и свитата му са и закон, и власт, и съдник, и покровител на онзи, който им носи изгода - това е Борисовата България

Константин ИВАНОВ

На Стоичков невинаги трябва да му се отговаря - така Цветан Цветанов реагира на коментара на Камата за корупцията в българския футбол и бездействието по въпроса на властите, което го карало да започне да се съмнява, че "и той (Цветанов - б.а.) е в играта". На какво отгоре е това високомерие на министъра спрямо един от най-успелите българи! На овладяната битова престъпност, която души България? На провалените, поради калпава работа на подведомствените му, "знакови" дела срещу корупцията по високите етажи на властта? На телевизионните етюди с екзотични заглавия, които по правило завършват с освобождаване поради липса на доказателства на проснатите по корем? Когато ведомството му постигне стандартите - не на Борисов, а световните, тогава Цветанов може да си позволи да преценява кога и на кого да отговаря. Защото Борисовите стандарти по отношение на световните са като съотношението "Бистришки тигри - Стоичков".

Снимки БГНЕС

Това високомерие не е частен случай, не е изключение. Тонът за него дава лично началникът на вътрешния министър. Примерите са всекидневие. "Къде пише, че трябва да ме питате каквото ви дойде на акъла", навиква за пореден път журналистите. Кой да му обясни, че няма лоши въпроси има лоши отговори. Срязва безцеремонно интервюиращата го Диана Найденова, че ако ще прекъсва монолога му с въпроси, да си поканела някой друг в студиото. Не крие досадата си от петъчния парламентарен контрол, където трябва да отговаря на депутатски питания, разбира се, ако Цецка Цачева услужливо преди това не ги е отклонила.

Установява се, че резолюцията на премиера, с която се разрешава превозът на "бистришките тигри" с правителствения "Фалкон", е сложена 3 дни след осъществяването на полета, когато скандалът взе, че гръмна. Реакцията: "Месец и половина само с това се занимават". И кисело-високомерна гримаса, която изключва даването на задължителните обяснения за това фрапиращо документирано своеволие. Обяснения, задължителни в други страни, където демокрацията непоправимо е разглезила обществото.

Да поясним за

злокобното разглезване

В началото на 2011 г. тогавашната външна министърка на Франция и дългогодишен политик Мишел Алио Мари, наричана МАМ, беше принудена да подаде оставка, защото е пътувала със семейството на коледна ваканция в Тунис с частния самолет на бизнесмена Азиз Милед, близък на властвалия 33 години туниски президент Бен Али. А по това време северноафриканската държава се тресеше от бунта, който доведе до свалянето на диктатора. МАМ си отиде завинаги от политическата сцена, без да е нарушавала някакви правила или наредби, без да е шмекерувала с документи, просто се е качила на политически неподходящ самолет. Демократически глезотии и престараване, които будят само присмеха и съжалението ни.

След като паролата за високомерието идва от най-високо място, не е чудно, че то става стил на управниците ни, дори на новоизлюпените. "Много несериозно! Отказвам да коментирам тази тема", отговаря министърът на икономиката Делян Добрев в парламентарните кулоари на въпрос дали спирането на строителството на АЕЦ "Белене" ще доведе до срив на икономиката и до фалит на държавата. Това за срива и фалита впрочем е твърдение на премиера Борисов от 8 април 2011 г., но в ГЕРБ привечер опровергават това, което са твърдели по обяд, така че април 2011-а си е направо Средновековие. И на какво отгоре наистина е това разрастващо се високомерие - на опоскания резерв, на съсипания среден и дребен бизнес, на замрялата индустрия и гърчещо се селско стопанство, на отиващите си чужди инвеститори, на фалиралите железници, на растящите главоломно цени и топляща се покупателна способност, на замразените пенсии, на бездиханните реформи в здравеопазването и образованието, на това, че сме двойкаджиите в ЕС!

Високомерието обаче не обяснява изцяло арогантното говорене и въобще безцеремонното публично поведение на Борисов и сие. Тази компания си е изработила тотална обтекаемост, край която се приплъзват всякакви критики, обвинения за провали и нарушения, свидетелства за неспазване на закона. Историите с Мишо Бирата, ходатайството за назначаване на привлекателна служба на "тоя, дето ритаме мачле в неделя", разходката на "тигрите" с фалкона и поставената post factum резолюция - това просто са само добилите по-голяма публичност афери. А заменките кон за кокошка, а нагласените търгове, а концесиите, водещи до милиарди загуби за бюджета, а вилнеещата под най-висока протекция горска мафия...

Скандалите гръмват от ден до пладне

влиза в действие обтекаемостта, иронични реплики от рода "на Стоичков невинаги трябва да му се отговаря", "месец и половина само с това се занимават", "много несериозно, отказвам да коментирам темата" и... толкоз. Не бащиния, а феодално владение, в което феодалът и свитата му са и закон, и власт, и съдник, и покровител на онзи, който им носи изгода. И никой за нищо не може, а ако може - не иска, или се страхува да им търси сметка.

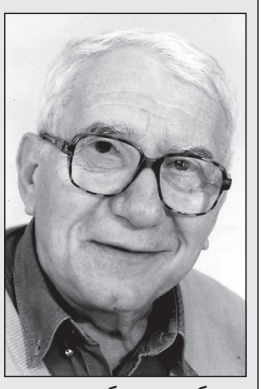
И така ще е, докато дори оскотели от недоимък и труд селянки даряват на скъпия гост домашно изплетен пуловер, а плувнала в сълзи гардеробиерка в Сатиричния театър със застинала от 3 години минимална заплата промълвя: "Доживях да го видя". Без да говорим за другите, заинтересованите, участващите или надяващи се да участват в далаверите, подопечните медии, дежурните блогъри - хулители на комуноидите и руската измет и трубадури на герберастията.

Било е вероятно в края на 1987-а или началото на 1988-а. Десетина журналисти бяхме поканени на вечеря от тогавашния американски посланик Сол Полански. Вече беше осезаема кризата в социалистическата общност, разсъждавахме за вероятните пътища на развитие и в типичния си безцеремонен стил Полански изстреля въпроса: "А от Живков как ще се отървете?" И тук известният журналист Петър Кожухаров, струва ми се тогава беше зам.-председател на Комитета за телевизия и радио, находчиво отговори: "Вероятно трябва да разчитаме на естествените закони на природата". Вярно, с Живков малко по-различно стана. Но ако трябва да разчитаме на естествените закони на природата да ни избавят от некадърните ни, но високомерни и обтекаеми, сегашни наши управници, блазя ни. Здрави са, в разцвета на силите си са, спортуват - кой футбол, кой тенис, кой голф, кой крос, и заявката им засега е за още един мандат. А ако рекъл Шефът (господ) - и до 2030 г. Ликуй, народе!

От дума на дума, та в... ДУМА

Когато артистите са дървени човечета

Панчо ПАНЧЕВ

Предпочитам театъра пред киното. Заради неговата (на театъра) задължителна условност, приповдигнатост, приликата с приказката, с притчата, докато филмът с реалните си снимки ми прилича повече на очерк. Не отричам художественото обобщение и символика на киното, но те са някак скрити, "зад кадър". Докато сценичните изкуства са извисени над всякаква битова буквалност и конкретно изображение.

Тази извисеност и условност е най-голяма, когато театърът се нарича куклен. Там не само героите са дървени (или от друг неодушевен материал) човечета, а могат да бъдат също говорещи животни и дори предмети, които си общуват като нас, хората. Това кукленият театър го е "преписал" от малките деца.

Но не е тук мястото да се правя на лектор по въпросите на кукления театър. Освен това бях залисан в други посоки и ако не беше подсещането на мой приятел, вече пенсиониран кукловод, щях да се размина с две събития в тази област, които заслужават специално внимание.

Първото е тазгодишният, вече седми, Панаир на куклите - международен фестивал за уличен и куклен театър, който се провежда в София и е свързан с празника й - 17 септември. Думата "международен" не е сложена само за авторитет, а програмата наистина ни информира, освен за няколкото български участници, и за състави от държави като Хърватска, Чехия, Словения, Испания, Гърция, Германия, Италия, Англия... Тяхното изкуство беше "разположено" на няколко сцени, а също и по столични площади.

За да покажа разнообразието на това събитие, виждащо се и от наименованието му "фестивал за уличен и куклен театър", ще напиша по няколко изречения за две от представленията - едно, което много ми хареса, и друго, чието съществуване мога да си обясня само с "литкането" на организаторите по световните моди и имена, независимо от действителната стойност.

Хареса ми спектакълът на Видинския куклен театър "Автобиография", направен по белетристичната книга на големия сръбски комедиограф Бранислав Нушич. Аз обикновено съм въздържан, когато се играят не пиеси, а други "текстове", както им казват режисьорите, но Нушич е написал и толкова съчинения за сцена, че този път не възразих. Освен това актьорът Румен Гаванезов е от много висока класа. Освен това режисьорката Катя Петрова не е драматизирала известната биография на писателя, а просто е намерила голям брой сценични приспособления, които я превръщат в куклен театър.

Не ми хареса, ама много не ми хареса, постановката на Столичния куклен театър "Свят/о", в която при отлична игра на българските актьори холандският режисьор Дуда Пайва не успява да доведе до зрителя никаква идея, а само сценична екстравагантност (навярно модна днес). Може вината да е моя, но аз не видях дори сянката на "човекът в абсурдната клопка на съвременното битие" (цитат от програмата), нито да се разчувствам за съдбата му. Развълнува ме (и то съвсем не положително) радушният прием на представлението от мнозина сред театралната публика, които се правеха, че са разбрали нещо. И кой знае защо си спомних за старата комедия "Криворазбрана цивилизация".

Затова пък истински, положително ме развълнува честването на петдесетата годишнина от раждането на висшето образование за куклено театрално изкуство в НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" със спектакъла на Боньо Лунгов и чудесните му студенти "Безкрайни сънища". Това беше истински празник на "дървените" човечета, които ни показаха всичкото си магическо умение да изобразяват на сцената какво ли не, и то с много въображение и вкус, със завидно демонстриране безкрайните възможности на кукления театър, с истинско развихряне на творческата фантазия и театралната феерия. Едва ли има в зоологическата градина толкова животни, колкото бяха "изиграни" от студентите, които зряло прилагаха всевъзможни професионални техники.

Петдесет години от началото, поставено от режисьорите Николина Георгиева и Атанас Илков и художника Иван Цонев, са минали като миг, но техните студенти и последователи са успели да извоюват завидно име за родния куклен театър не само у нас, а и по света. И за финал - един пример: участвам вече няколко години на големия Фестивал на театър за деца в сръбския град Суботица. Ами там редовно състави от други страни показват и взимат награди с постановки на наши режисьори и сценографи...

Култура

очаквайте

Музеят на НБУ открива изложбата „Сердика е моят Рим”

Европейският ден на езиците идва с изненади

Кръстословица и многоезичен ребус ще забавляват участниците в неделя пред НТ „Иван Вазов”

Европейският ден на езиците и тази година ще бъде отбелязан в България с любознателни прояви, свързани с богатството на езиците на Стария континент. Българското събитие по традиция е в неделя, 30 септември, от 11 ч. пред Народния театър “Иван Вазов”, и в него ще участват членовете на мрежата на културните центрове на страните от ЕС.

Всички желаещи ще имат възможност да научат любимите си думи на чужд език, да разгадаят многоезичен ребус, да попълнят диалози на десет езика и да ги произнесат на сцената.

Многоезичната игрословица предлага лесен и забавен начин да се научат нови думи. От участниците се иска само да ги открият в ребуса, да познаят на какъв език са и какво означават. За тези, които искат да се научат да говорят, са подготвени диалози на 10 езика, в които да се попълнят пропуснатите думи. Ще има също културни предизвикателства, с които ентусиастите ще трябва да се справят на английски, гръцки, испански, италиански, немски, полски, руски, унгарски, френски и чешки. Не сме забравили и полиглотите, за които има специална задача - многоезичен превод на крилата фраза за езиците, съобщават организаторите.

За тези, които се справят успешно, са предвидени много награди, които ще бъдат теглени по веднъж на всеки час от 12 до 17 ч. Всички езикови игри, инструкциите за попълването им и информация за състезанията са отпечатани в специални листовки, които се намират на всеки щанд. За доброто настроение на публиката ще се грижи актрисата Мая Бежанска.

Тази година Мрежата на културните институти в Европейския съюз, представена от Австрийското посолство, Британския съвет, Чешкия културен център, Полския институт, Френския институт, Гьоте институт, Гръцката фондация за култура, Унгарския културен институт, Институт “Сервантес”, Образователния отдел при посолството на Испания и Италианския културен институт - отбелязва за трети път Европейския ден на езиците заедно със своите партньори от Генерална дирекция “Писмени преводи” на ЕК и РКИЦ. В инициативата участват общо 14 институции. Европейският ден на езиците - 26 септември, се чества от 2001 г. след успешното провеждане на Европейската година на езиците от Съвета на Европа.

Рут Колева с лайв в американски сайт

Създателите на интернет платформата “Stageit”, в която до момента са се изявявали имена като Korn и Jason Mraz, поканиха Рут Колева за самостоятелен лайв на 30 септември. Това е първият концерт на български изпълнител в американския сайт.

Концепцията на “Stageit” е гъвкава и предлага на феновете възможност за ексклузивни концерти на любими музиканти, за които билетите са малко и струват толкова, колкото зрителите са готови да платят. За предстоящия лайв на Рут има само 80 билета или виртуални места, които са достъпни за меломани от цял свят и единствено 80 души ще бъдат свидетели на акустичния концерт в неделя, който Рут ще изнесе от дома си в Амстердам. По време на изпълненията й с обща продължителност от 30 минути, зрителите в мрежата ще имат възможност да я помолят за поздрав или определена нейна песен в специалния чат, който ще бъде отворен през цялото време. Концертът започва точно в полунощ българско време.

Дни на японската култура в седем града

Как актьор от театър “Кабуки” се гримира и облича за женската роля оннагата ще видят зрителите през Дните на японската култура в България. С демонстрация на Оное Умносуке на 5 и 6 октомври в Националната галерия за чуждестранно изкуство започва 23-ото издание на проявата, съобщиха организаторите.

Артистът ще разкрие очарованието на оннагата в диалог с публиката, а след това ще покаже красивия танц маи. Той ще гостува във Велико Търново и Русе на 7 и 8 октомври.

Фестивалът ще продължи до средата на декември. В седем града в страната ще бъдат показани значимите образци на японската култура - традиционни японски изкуства като икебана, бонсай, хайку, калиграфия, чаена церемония.

“На географската карта Япония и България са далеч, но взаимният непредубеден поглед към историята и културата на другия народ е важна предпоставка за по-нататъшното задълбочаване на традиционно добрите ни двустранни връзки. Дните вече са неизменна част от есенния културен календар на България и ще бъда много радостен, ако събитията насърчават приятелските контакти и творческия обмен между хората в различни области”, каза японският посланик Макото Ито.

През ноември в София и Суворово ще бъдат показани седем японски филма, подбрани от филмотеката на Японската фондация. Демонстрация на японските бойни изкуства организира сдружението “Джайка Алумни” в зала “Универсиада”. Изложба на декоративните топки Темари - символ на приятелство и уважение, ще бъде представена във Варна. Топките са изработени от памучни или копринени парчета плат, обвити с конци и украсени с бродерии от цветни нишки.

Ансамбъл „Пирин” с премиерен спектакъл в Благоевград

Николая ИВАНОВА

Ансамбъл “Пирин” ще представи “Слушам ви гласа жалостен” - премиерен спектакъл, посветен на честванията по случай 100 години от освобождението на Горна Джумая.

“Спектакълът се състои от три части. Първата е “Дор три ми пушка пукная”, втората е “Народен поробен” и третата “Горноджумайско веселие”, обясни художественият ръководител Петьо Кръстев. Спектакълът е изграден върху образци на народното творчество - народни песни и танци, тематично свързани с борбата за освобождение от турското робство на Югозападна България. Стилистиката и прочитът върху този тип песни е по-различен, по-нов и по-съвременен, допълни Кръстев. Спектакълът е част от по-голям съвместен проект на ансамбъла с БНР. Музиката от него ще бъде издадена и в компактдиск, който ще носи същото име.

Събитието ще се състои на 3 октомври. Ансамбъл “Пирин” подготвя и съвместно предствление-спектакъл с трупата на Нешка Робева, което ще зарадва благоевградчани на 5 октомври.

кратки

Камерна музика от Скандинавския север

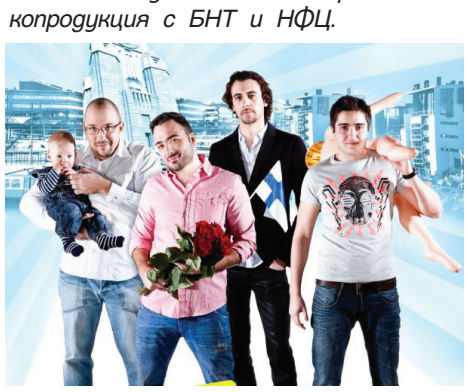
Първият у нас фестивал на класическата музика на Скандинавския север “Musica Nordica da Camera” започва на 3 октомври. От 19 ч. в НМА “Проф. Панчо Владигеров” ще звучат произведения на съвременни композитори от Норвегия и Исландия - Хел Мьорк Карлсен, Трюгве Мадсен, Ялмар Рагнарсон, Людвиг Иргенс-Йенсен, съобщи БТА. Участват струнен квартет “Фрош”, Росен Идеалов, Мартин Павлов, Вълчан Вълчанов, Драгомир Йосифов, Мирослав Стоянов. Специален гост е пианистът Ойвин Осе от Норвегия. В програмата са общо три концерта. Входът е безплатен. Майсторски класове ще водят световноизвестният шведски челист Матс Лийдстрьом и норвежкият пианист Ойвин Осе. Произведения на Ян Сибелиус, Ерки Мелартин, Мико Хейнио в изпълнение на Даниела Дикова, Джефри Дийн, Павел и Милена Златарови, Лидия Ошавкова включва концертът с финландска музика - на 17 октомври. Шведска музика ще звучи на 31 октомври - с творби на Гунар де Фрумери, Томи Хаглунд, Матс Лийдстрьом с участието на Матс Лийдстрьом, Маргарита Илиева и др.

Графики на Себастиан Кудас в Нова Загора

Изложба графика на полския художник Себастиан Кудас ще бъде открита днес в Художествена галерия “Руси Карабиберов” в Нова Загора. Проявата е със съдействието на Полския институт в София. Творбите може да се видят до 16 октомври. Себастиан Кудас е полски илюстратор, художник, сценограф на кабарето “Piwnica pod Baranami”. Автор на илюстрации към уникални книги, включително и Епитафия на Вислава Шимборска, Ева Липска и Бронислав Май. Свои работи е представял в Краков, Сопот, Сандомеж, Тарнобжег, Виена, Нюрнбрег. През 2007-а е отличен с наградата “Веслав Димни”, която се връчва за всестранно художествено творчество.

Романтична комедия тръгва по кината

“Правилата на ергенския живот” - романтична комедия по истинска история тръгва по кината, научи ДУМА от Мартичка Божилова. Режисьор, сценарист и главен герой е Тонислав Христов, който живее във Финландия от 15 г. и в “Правилата на ергенския живот”, наскоро разведен, заедно с тримата си най-добри приятели, наема каравана и тръгва от Хелзинки на север. По пътя те си обещават да намерят идеалната връзка или да се откажат от идеята. От 28 септември филмът може да се гледа в Дома на киното, Евро синема, кино “Люмиер”, Стара Загора и Варна. “Правилата на ергенския живот” е българо-финландска копродукция с продуценти “Мейкинг Мувис” и “Агитпроп” в копродукция с БНТ и НФЦ.

ПРЕДИМСТВОТО НА КРАТКАТА ФОРМА

На 35-ия гръцки и 18-ия международен фестивал на късометражното кино в Драма

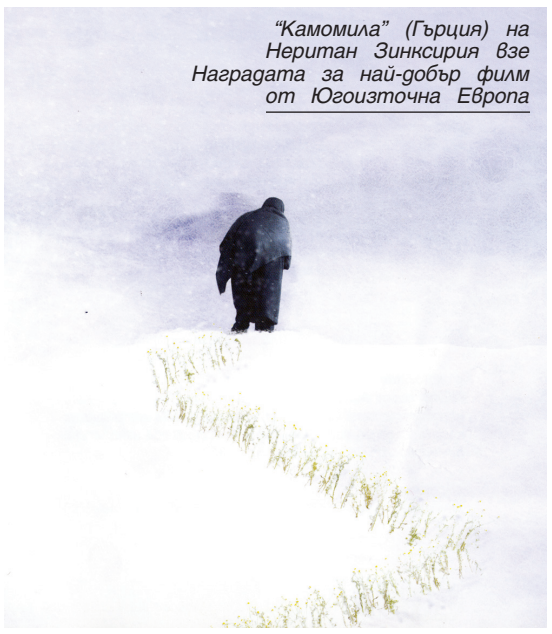

Олга МАРКОВА,
доктор на кинознанието

Едва ли бих могла да предложа по-точно синтезирана оценка на току-що завършилия в Драма (17-22 септември т.г.) 35-и национален и 18-и международен фестивал на късата киноформа от избраното му лого: "How big is short!". От години следя нивото на този форум: в качеството на член на журито, на критик и журналист, а сега - на "Grand temoin" (художествен анализатор) на показаната в Международния конкурс продукция: 55 филма от 52 страни. Тази високо отговорна функция те задължава в последния ден на фестивала да изкажеш пространно и аргументирано своята позиция на "кръгла маса" с професионална аудитория. Докато у нас в подобна "кръгла маса" обикновено участват не повече от двадесет души, и то колеги, тук присъстващите бяха стотина - предимно млади хора, които задаваха интелигентни въпроси. Така че успя да се получи твърде интересен разговор за значимостта на късата форма, която е най-достъпна и младите я предпочитат; за посоката на развитие на днешното кино; за изключително важната му психотерапевтична роля за спасяване на хората от нарастващата криза и от апокалиптичните прогнози, надвиснали като прокоба над човечеството. Той затвърди у мен убеждението, че не са много на брой кинофестивалите, в които се изявява толкова активно съпричастие и разбиране от страна на публиката както към филмовите факти, така и към мнението на специалистите. Това, разбира се, е естествена последица от упорито изграждането от кинофестивалите в Атина, Солун, Драма... художествена традиция с прецизен подбор на филмовите постижения от цял свят.

Сякаш напук на застрашителните предвиждания, витаещи в медийното пространство, напук на ожесточената битка за оцеляване в тази тотална криза, която по неписани закони най-здраво удря Балканите, тазгодишният кинофестивал в Драма отново доказа не само своята виталност и професионализъм - резултат от точна селекция, но и уникалната си преданост към седмото изкуство в лицето на най-младите му представители. Очевидно тъкмо те все по-решително превземат кинокрепостта, за което решително им помагат както по-възрастните колеги, така и фестивалите, даващи им предимство. На тях в Драма бяха присъдени и най-важните награди.

Най-неочаквано филмовото събитие на фестивала се оказа 28-минутната минималистична семейна екзистенциална творба "Градината" на младия тайвански режисьор Гарвин Чан, който завоюва Голямата награда, съпроводена с 4000 евро. Още по време на прожекцията ѝ, преди съпоставката с другите филми, на екрана се откроиха забележителна кинематографична култура, естетически вкус и усет към седмото изкуство, чувствителна камера. Вероятно тъкмо тук е мястото да спомена, че повечето от участващите в международния конкурс филми показаха сериозно владеене на кинозанаята. При това в преобладаващата продукция този професионализъм не звучеше демонстративно, на принципа: "Ето как се прави модерно кино!". Доста на брой бяха осмислените художествени постижения.

"Камомила" (Гърция) на Неритан Зинксирия взе Наградата за най-добър филм от Югоизточна Европа

"Градината" (Тайван) на Гарвин Чан завоюва Голямата награда

Сред тях в анимационната програма решително се открои белгийската историческа сага "О, Уйли..." на младите Ема де Суаф и Марк Ролс. С изключително за възрастта им професионално умение, за което бяха удостоени с Наградата за най-добра анимация, те проследяват съдбата на своя очарователен куклен персонаж Уйли, принуден да се върне към естествените си корени, извървявайки несръчно и забавно пътя към "благородната" диващина. На екрана по твърде любопитен начин се осмислят отношенията между личност и история, народ и време. Този филм заслужава да бъде препоръчан на всички, които учат това изкуство!

Сред естетическите постижения, бликнали от твърде оригинални идеи, ще спомена "Работа на балкона" - трета творба на младия канадец Жами Кусен, разкриваща с отлична актьорска игра как бягството от самотата може да доведе по трагикомичен начин до среща с любовта, и то на преклонна възраст; "Отворете, полиция!" на френския студент по философия в Сорбоната Елиот Ковригару, който с криминално-комедийни средства проследява спасението на престъпника Буба от възрастния джентълмен Жан в собствения му дом; "Финале" - започнат в началото като крими, този филм на младия унгарски режисьор Балаш Симони твърде сериозно, с градиращо напрежение ни потопява накрая в неочаквания контраст на ситуационния хумор; "Кокошката, която разбива системата" (втора награда) на бразилеца Куико Мейрелес, критикуващ човека с неговата всеядност и чревоугодничество от позицията на кокошката.

Специално внимание заслужава фактът, че показаната продукция очертава интересна, твърде противоречива диаграма на съвременния неуютен свят, в който живеем, както и на вътрешния мир и светоусещане на младото поколение - на тревогите и лутанията, съпътстващи всекидневието му. Често налице е болезнен страх от бъдещето, самота, безпътица, липса на дом и на работа, дългове, невъзможност да се грижиш за децата си, национализъм... Сред тази важна социална група произведения ще спомена "Възражение VI" на Роландо Кола (Швейцария) - една зловеща античовешка история за депортиране, която завършва с трагична смърт на издирван невинен нигериец през март 2010 г.; "Срещи при половин луна" (Специална награда), в което младият китаец NG Ho Yin Chris отправя тревожен граждански апел срещу човешкото безхаберие и престъпна незаинтересованост от съдбата на другия; "Революция - Рейкявик" (Исландия) на Изолд Угадотир; "Две сърца" (Ирландия) на Дарен Торнтон; "Когато се събудя" (Мексико) на Йоам Ескамила; "Narcocorrido" (САЩ) на Риан Проус и др.

За жалост малко бяха документалните филми на нивото на преобладаващата продукция от игрални новели, при това - отлично заснети. По тази причина Награда за най-добър документален филм не бе присъдена. С почетна грамота тук бе отличена 26-минутната епическа киргизка творба

"Номади" на Молдосейт Мамбетакунов и Артикпай Суиундуков, проследяваща обичайно дългото и трудно пътуване на номади с добитъка им по снежните, покрити с лавини, планини. Тя трасира незаличима следа у публиката с редица уникално заснети кадри, където хора и животни се сражават със стихията на лавините.

Сред състезаващите се в Националния конкурс 84 филма най-силно впечатление ми направи "Камомила", с който Гърция участва и в международната селекция. Тази втора игрална новела на младия албанец Неритан Зинксирия, живеещ в Атина, изградена изцяло с черно-бяла документална стилистика, внушава автентизъм и съпричастие към съдбата на героинята, превъзмогваща собствената си старост за да подготви за погребение тялото на съпруга си и да откара сама с каруца ковчега до потъналото в сняг гробище. Уникален по рода си безмълвен делничен героизъм, разкрит по класически документален маниер в реални обстоятелства. За пръв път виждам на екрана толкова истинска игрална история в течение на 15 минути, с толкова трогателно актьорско изпълнение! Основната идея: "Светът за живеене е още далеч, докато светът на мъртвите ухае на камомила", защитена по безспорен художествен начин, донесе на режисьора Наградата за най-добър филм от Югоизточна Европа.

Затварям каталога на фестивала и младите творци престават да ме "гледат" от страниците. Но филмите им остават в съзнанието ми както с гражданската си позиция към съществени екзистенциални, социални и морални проблеми, така и с естетическата реализация. С тях подписа своята значимост и тазгодишното издание на кинофестивала в Драма, превръщайки живописния "град на водите" в център на нови и оригинални идеи, в кръстопът на различни теми и култури.

"О, Уйли..." (Белгия) на Ема де Суаф и Марк Ролс с Наградата за най-добра анимация

Похвално слово за музиката

Защо Международният ден на музиката - 1 октомври, за нас, българите, има по-особено значение

Проф. Емил ЯНЕВ

Според евангелиста Йоан "в началото беше словото". Но дали е така, защото според друг мъдрец "човешкият живот започва с музика и завършва с музика"! Според поета Георги Струмски, "за да има песен, трябват думи", но според композитора Феликс Менделсон Бартолди, може и "песен без думи"! А великият Шилер философски обобщава: "Музиката започва оттам, където свършват думите"!...

Това противопоставяне ми е чуждо, понеже и словото, и музиката са висша проява на човешката духовност и защото между тях има много технологични сходства, основното от които е, че словото се основава на думи, а музиката на тонове. Съзнателно не използвам термина звуци, защото звуци се излъчват от всяко вибриращо тяло, но те не прераства задължително в музикални тонове. Музикалният тон също е звук, но с "определена височина, сила, тембър и продължителност на звученето" (доц. Йоанна Чобанова). Това са физическите му качества, но същността му е неговата способност директно да носи и предава на хората мисли и емоции, които пораждат обожествяването на музиката. Господството на звука над смисъла е празнословие, което обезценява нейната същност!

Понеже музиката е нематериална, попаднала сред хората, тя се превръща в стимул за действие. Според Софокъл това става в следната последователност: "мисъл-дело, желание-резултат, стремеж-осъществяване, намерение-действие". Това обуславя нейната обективна стойност и значение в живота на хората, които вече не могат без нея. Освен обожествяването това я превръща и в реална обществена сила. Неслучайно Платон казва, че "Могъществото и силата на държавата имат пряка зависимост от това, каква музика звучи в нея!"

Същевременно музиката е и език, който служи за по-доброто и безпрепятствено общуване между хората, понеже е виртуална. Не са прави IT - специалистите, които утвърждават, че виртуалното общуване е тяхна привилегия от края на XX век, понеже музиката съществува още от момента, когато човекоподобната маймуна е мутирала в образа на първобитния човек. Подобно на словото и музиката има своите правила и закони, които трябва задължително да се спазват от всички, които общуват с нея. "Духът отразява не само това, което го има в живота, но и онова, което го няма" - утвърждава философът Исак Паси. "Умът по-скоро е естествено биологично качество на човека, по рождение. Мъдростта се придобива и за нея са необходими опит, години, прозрения" - добавя той.

Според американските футуролози през XXI век ще изчезнат около 300 езика, ползвани от различни етнически групи. Този процес ще преодолеят онези народности, които успеят да запазят своите трайни и безспорни културни приноси като език, музика и др. Единственият верен извод, който може да се направи от тази прогноза, е, че защитата на живия език, живата музика, живата култура на по-малочислените народи не е ведомствен проблем, а вече е в сферата на защита на националната идентичност в глобалното общество, или както казва министър Вежди Рашидов "трябва да бъдем мъдри", за да не "посипваме - след това - главите си с пепел", понеже ще бъде късно и безвъзвратно!...

Музикалното развитие е непрестанен процес на съпоставяне между консонанса (благозвучието) и дисонанса (неблагозвучието), водещо до намиране на вярното решение от това противопоставяне. То невинаги е консенсусно, но е важен акт за преодоляване на противоречието, понеже е заложено в двустранността на музикалния процес, който се състои от създаване и пресъздаване. На пръв поглед това са самостоятелни творчески изяви, но на практика са взаимнодопълващи се дейности, защото са двете страни на творчески процес с единен генетичен източник.

Поради сложната и многопрофилната си субстанция музикалното изкуство има възможност за изява в две форми, наречени професионална и непрофесионална (аматьорска). Те също са свързани неразривно, защото характеризират двата основни етапа в изграждането на музиканта - и най-изявеният музикален творец е започнал своя творчески път като аматьор, т.е. аматьоризмът е лакмусовата хартия за установяване на съответното дарование. Той е много важен не само за музикално надарените индивиди, а въобще за културния статус на цялото общество и изграждането на неговите емоционално-естетически критерии.

В духовната сфера съществуват още две форми на проява, наречени култура и субкултура. Първата е носител на високите художествени достойнства, а втората е свързана повече с функционално-приложните действия, поради което често става проводник на комерсиални нехудожествени тенденции и прояви. В демократичното общество и двете форми имат право на живот, но важен е балансът между тях. В него е заложено разковничето на успеха, който зависи от регламентацията, афиширана в държавната културна концепция (ако я има!) за развитието на духовността в страната. Също като съдебната система и духовната сфера в България се нуждае от фундаментална реформа, а не от палиативни "квази реформи", правени "на парче"! Нека не забравяме, че авторитетът на "съвременната италианска държава се дължи на трима Джузепе - Мацини, Гарибалди и най-вече Верди!", казва д-р Александър Панов, понеже не допуснаха субкултурата да доминира над културата! Всъщност какво искаме - "Нов или Ноев световен ред" - пита поетът Димитър Стефанов!?

По подобие на съдебната система и в духовната сфера, наред с Министерството на културата, трябва да има още Национален музикален съвет, избиран пряко от всичките членове на гилдията, а не назначаван от министерството, президента или парламента. Той трябва да бъде Върховният орган, решаващ открито, демократично, толерантно и колегиално кардиналните въпроси, касаещи музикалното изкуство. Целта на този съвет е да се активизира експертният и организационният потенциал на българското музиканство, който да повиши ролята на гражданското общество и да ограничи едностранната бюрократично-административна агресия или пасивност. Необходимо е решаващата дума да имат създателите на художествените ценности, а не чиновническата гвардия, която трябва да бъде помощник и изпълнител, съдействащ за реализацията на техните идеи и стремежи. Така не каруцата, а конят ще бъде отпред!

В този контекст, не са ли забележителни думите на новия руски министър на културата Владимир Мединski, че "виждам себе си не като началник на културата, а като неин слуга"! Да сте чули подобни думи от български министър на културата през годините на прехода!?

За нас, българите, Международният ден на музиката има по-особено значение и поради следните факти:

- ✓ **Първо:** Понеже ЮНЕСКО взема своето решение по този въпрос въз основа на предложение, направено от България през 1977 г.;
- ✓ **Второ:** Понеже 1 октомври е утвърден от ЮНЕСКО и за празник на Йоан Кукузел;
- ✓ **Трето:** Понеже "Вояджер I" също изстрелян през 1977 г. носи на борда си записи на "Ти - ри - рем" от "Полиелей на българката" от Йоан Кукузел, "Песен" на Панчо Владигеров и прочутата предсмъртна ария на Борис Годунов от едноименната опера на Модест Мусоргски, в изпълнение на Борис Христов.

Затова той трябва да бъде обявен за официален празник, а не "да се претупва" между другото!

Губиврeме

СКАНДИ

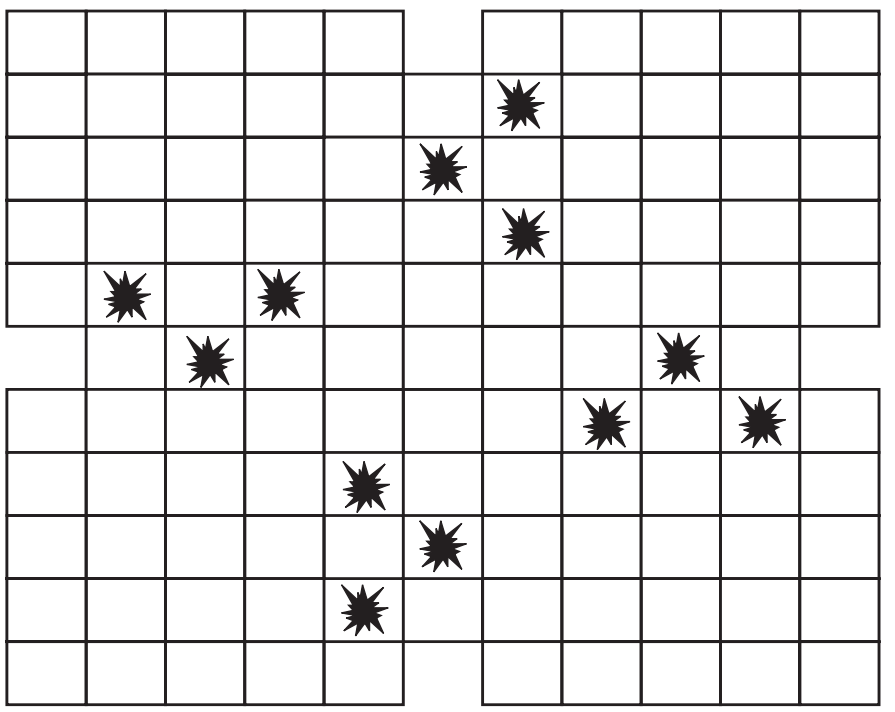
ПРИТЕЖАТЕЛ НА ГОЛЕМИ ПЛОЩИ ЗЕМЯ /ОСТ./ — НАГЛОСТ
ЧИСЛО — НАША ПОП-ПЕВИЦА
ВОЕННО-СЛУЖЕЩ — ЛЕКА РЕАКТИВНА АРТИЛЕРИЯ
СПЕЦИАЛИСТИ В НАУКАТА — ЕЛИПСА
РУМЪНСКИ ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ — РУСКА ПИСАТЕЛКА-"ЧЕТВЪРТАТА ВИСОЧИНА"
ГРУЗИНСКИ ТЕНИСИСТ — МЕТАЛНА ЖИЦА
ГЕРОЙ В РОМАНА "СИН СРЕЩУ БАША" ОТ Б.БОЛГАР — МУЗИКАЛНИ ЗНАЦИ
ПОЛИТИЧЕСКИ СЪЮЗ В СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ
НАРОДНОСТ В РУСИЯ — СТАРА МАРКА ВЕЛОСИПЕДИ
ДРЕВНИТЕ ГЪРЦИ — ЖИЛЕЩО НАСЕКОМО
МЯРКА ЗА ПЛОЩ
АРМЕНСКА МЕБЕЛНА ФИРМА
АВАРИЙНО-СПАСИТЕЛНИ РАБОТИ
ГРАД В ИТАЛИЯ — ПОЕМА ОТ ОРЛИН ОРЛИНОВ
ГРЪЦКА ИНФ. АГЕНЦИЯ — ШВЕДСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
КОРЕНЕН ПРЕВРАТ /МН.Ч./
СЕЛО В СИЛИСТРЕНСКО
ГЕРОИНЯ В ЕСТОНСКИЯ ФИЛМ "ПАЛАВИ ЗАВОИ" — ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО
ЛАТИНСКА БУКВА — ВОДАЧ НА ТРАМВАЙ
ВИСШ ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ ИНСТИТУТ — МЕТАЛУРГИЧЕН ПРОЦЕС
ГРАД В ГАНА — ПОВТОРЕН ИЗНОС
БОИ
БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ — ПРЕДИШНОТО ИМЕ НА КУЛИНАРНО ШОУ ПО БНТ 1
ФРЕНСКИ МАТЕМАТИК — ФОН /ПОЛ./
ВЕТРОХОДЕН КОРАБ
ИМЕНАТА НА БИВШ ШЕФ НА БЪЛГ.КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ — ЕГИПЕТСКИ ФАРАОН
КОЛЧЕ /МАКЕД./ — РАЗКАЗ ОТ ИВ.ВАЗОВ
СЕЗОНИ — ШАХМАТНА ФИГУРА
СИН НА АДАМ И ЕВА /БИБЛ./ — РЕКА В ТУРЦИЯ
ПРАВИЛНИК ЗА КРЕДИТИРАНЕ НА ЖИЛИЩНО СТРОИТЕЛСТВО
СЪПРИКОСНОВЕНИЕ — ПАСТИРИ
СЕЛИЩЕ В МАКЕДОНИЯ — МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ
ВОДА В ПУСТИНЯ
БЪЛГАРСКИ ПОЛИТИК /1877-1950/ — ДРЕХА БЕЗ РЪКАВИ
КАРАНИЦИ — ЕПОХА — ЖП ГРЕДА
КИТАЙСКА БИРА
ЕВРОПЕЙСКА ДЪРЖАВА, СЪЩЕСТВУВАЛА ДО 3.10.1990 Г.
РЕКА В ИТАЛИЯ
БРАЗИЛСКИ ТЕНИСИСТ
НОТА — АЛКОХОЛНИ ПИТИЕТА
ТЕКСТ ВЪРХУ ПРЕДМЕТ
СУТРЕШНИ КАПЧИЦИ ВОДА ПО РАСТЕНИЯТА

РЕЧНИК: "Алсион", "АСГИ", Тло.

ЕКСТРА ХОРИЗОНТАЛ

Буквите на думите са разбъркани по хоризонтал. Подредете ги така, че да получите правилните думи по хоризонтал и вертикал!

В	Е	Р	К	А		К	А	Л	Е	В
Ц	О	П	А	Н	Е	✸	О	Т	Т	О
К	Е	Л	И	Н	✸	Р	Е	Д	Л	И
И	Л	У	С	И	Я	✸	А	Н	К	А
С	✸	Я	✸	Ч	Е	Р	Е	Н	А	Н
	К	✸	Т	О	Б	О	Р	✸	Й	
К	И	Л	О	В	А	Т	✸	О	✸	С
С	А	Л	А	✸	В	Е	Н	Ч	О	Д
Т	О	Т	Р	А	✸	И	Т	А	Т	И
А	В	О	А	✸	П	Л	А	Т	О	Р
В	Р	А	Н	И		А	Н	Е	В	И

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

				3				
		7			2			
9			6		1	2		3
		8	4	2			5	
		9				3		
	1					8		
5		3	2		7			8
			3			4		
				1				

			1			2		
8	1						4	
2				6			9	
				4	6	7		
		4	2	8				
	6			2				3
	8						1	2
		9			8			

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СИНГАПУРКИ - АСИСТЕНТИ - НЕО - ЕТАНА - ЛЕВ - ЕЗЕРО - ОЗОНАТОРИ - САЛ - ГРОЖАН - УЛ - ТИПАЖ - ИГА - ПАКЕ - ЕХОЛОТИ - АПОСТОЛИ - НИР - АЗЕР - САРА БЕРНАР - КЕК - КРИЗИ - ТРИМАТА ГЛУПАЦИ.
ОТВЕСНО: МИНЗУХАР - НЕОЛОЗИ - АГОН - ЛЕЗ - АТОРИ - АПЕТИТ - УТОПИСТ - АРАРА - АР - КНИЖАРИ - ВИА - ПАМ - СКОБА - ЗАЛА - СЕТ - СЕЛИТРА - СИВ - ГОНГ - ГАЛАЛ - ЕТЕР - ИРУ - ЕЗОП - СНЕЖАНКА - ТРАКИЕЦ - ПИОНЕРКИ.

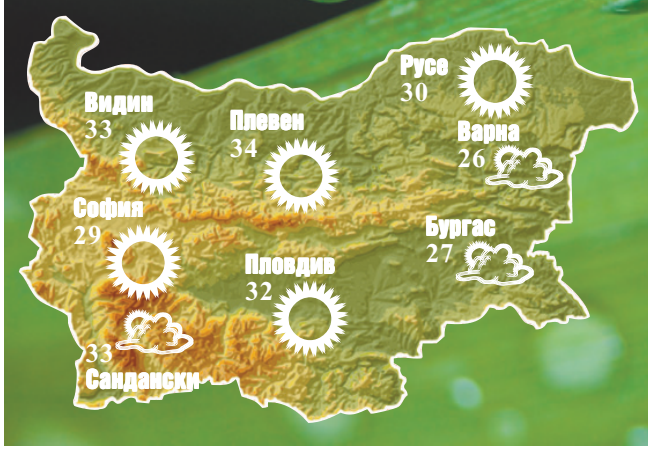
КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.ВЛАДИМИРОВА. 10.БЕДА. 11.АГЛА. 12.АЛИТ. 13.СРАМ. 14.АК. 16.ОО. 17.СТЕК. 18.МОН. 20.МАТЕВ. 23.АНАК. 25.ТАН 26.ДО. 27.РЪКОВОДИТЕЛ. 28.ИРИТ. 29.ЛИЯ. 30.ЛА. 31. ЯСПИС. 33.ДЕН. 34.РИМ. 35.РОГ. 36.ЕВРОВ. 40.МАД. 42.НЕЕВ. 43.ОСА. 45.ЦО. 46.ЕЛЕКТРОНЧИК. 47.РУНИ. 48.ИЛ. 49.ГРЕ. 50.ЛЕЕНЕ. 53. ИУ. 54.ЖОРЖ САНД.
ОТВЕСНО: 1.ВИВА, МАРИЯ! 2.АБА. 3.ДЕЛО. 4.ИДИОМ. 5.МАТ. 6.РАСТЕНИЯ. 7.ОГРЕВ. 8.ВЛАК. 9.ААМ. 15.КОНЪРС. 17.СТАДИЙ. 19.НАКИП. 21.АТОЛ. 22.КОЛАН. 24.КОТИРОВКИ. 26.ДЕЛЕГАЦИИ. 32.СИВ. 33.ДОМ. 36.ЕНЕРГИ. 37.ВЕЛУРУ. 38.РЕЕНЕ. 39.АСО. 41.ДОКЛАД. 43.ОРДЕР. 44.АНОНС. 50.ЛО. 51.ЕЖ. 52.ЕА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще преобладава предимно слънчево и топло време. Ще има временни увеличения на облачността над крайните източни райони, а след обяд и над планините в Западна България. Само на изолирани места в планините може слабо да превали. Максимални температури между 29 и 34°. Атмосферното налягане е по-високо от средното за септември. Над планините след обяд ще има временни увеличения на облачността, по-значителни над масивите в Западна България. Само на изолирани места там е възможно краткотрайно да превали. Вятърът ще е слаб от изток. Максимална температура на 1200 метра около 23°, на 2000 метра 16°. Над Черноморието ще има временни увеличения на облачността, по-значителни в сутрешните часове. Ще духа слаб вятър. Максимални температури 24-27°. Температурата на морската вода е 20-22°. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

29 максимални **29°/34°**

30 максимални **28°/32°**

До края на седмицата ще се задържи слънчево и топло, с температури от 13-18° в сутрешните часове до 29-34° в следобедните. Временни увеличения на облачността ще има над Черноморието, а в неделя и над източните райони. Над планините след обяд ще има купеста облачност, в неделя на изолирани места слабо ще превали.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД **Николай Малинов**

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 251

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Филмите до 4 октомври

ПРЕДПРЕМИЕРИ

Диваци

Красавицата Офелия и нейните любовници Бен и Чон живеят направо чудесно - продават най-добрата трева на света (която отглеждат сами), печелят стотици хиляди от това, пафкат, правят секс и честичко се усмихват. Неочаквано приказното им съществуване е разкъсано от болните амбиции на мексикански наркокартел, който им поставя ясен ултиматум - да работят заедно или...

Cinema City 14:40, 17:20, 20:00, 22:40
Арена The Mall 11:20, 14:00, 16:40, 19:20, 22:00
Арена Запад 12:10, 14:50, 17:30, 20:15, 23:00
Арена Младост 20:15, 23:00

Looper: Убиец във времето

Действието се вихри през 2042 г., когато целият ред и цивилизованост са отишли по дяволите. Хората се измислили пътуването във времето, но се свенят да го използват, дори са забранили употребата му със закон. Мафията обаче е над тези неща, затова наема специално тренирани убийци (loopers), които изпълняват задачи напред-назад във времето. Джоузеф е един от тях - достатъчно професионален и безкомпромисен... Поне докато при едно от заданията не среща мишена, която се оказва самият той на старини. След началното обърквaне Джоузеф се залавя за работа.

Cinema City 19:10, 21:30

Дред

В далечното, постапокалиптично бъдеще САЩ е радиационна пустиня, в която съществува само един мегаград с безброй гигантски блокове, 800 милиона население и хиляди тежки престъпления на ден. Съдия Дред пък е част от раздаващите правосъдие по бързата процедура супербойци, наречени съдии - въоръжен до зъби, лишен от емоции, затова пък праведен, познаващ отлично законодателството и неподатлив на корупция. Именно на Дред поверяват обучението и оценяването на новобранката с парапсихични способности Касандра Андерсън.

Cinema City 14:20, 16:20, 18:20, 20:20, 22:20; **Арена The Mall** 11:30, 13:40, 15:50, 18:00, 20:10, 22:15; **Арена Запад** 12:30, 14:40, 16:45, 18:50, 21:00, 23:10; **Арена Младост** 12:30, 14:40, 16:45, 18:50, 21:00, 23:10

Cinema City (тел.: 02 929 29 29); Cineplex (тел.: 02 964 30 07); Арена The Mall (бул. “Цариградско шосе” 115); Арена Запад (тел.: 02 812 77 00); Арена Младост (тел.: 02 817 97 00); Mtel IMAX (тел.: 02 929 29 29);

ОВЕН
Денят е хубав за нова работа или необичайна почивка. Вашата задача е да бъдете преди всички.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Очертават се емоционални кризи, сексът не е на ниво, отношенията зациклят. Възможни са нежелани присъствия.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Уморени сте и даже за личен живот не ви остават сили. Но със сигуртост ще се радвате на ухажването на партньора си.

22 май - 21 юни

РАК
Ще се постарaете да разкриете някои истини, но надали историите, които ще изплуват, ще се окажат сериозни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Днес успехи в работата си ще постигате благодарение на своевременната намеса и помощ от страна на колегите ви.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Не се застоявайте вкъщи - свежият въздух ще ви е от полза. Като цяло денят е подходящ за пътувания, екскурзии и почивка.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Може да купувате скъпоценности, антикварни предмети и други ценни неща, тъй като денят ви е много благоприятен за това.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Пътят към сърцето на любимия човек минава през стомаха, независимо от това, дали е мъж или жена.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
През днешния ден ще бъде трудно да проявявате свободно чувствата си, както и да развивате природните си творчески дадености.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Неочаквано известие ще ви накара да се откажете от своите планове. Старайте се да проявявате мъдрост и издръжливост.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Днес ви очакват радостни открития и приятни попадения в личния живот. Не сте и могли да си помислите това доскоро.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Днес ще ви се струва, че началник или висшестоящ колега няма нищо против да започне служебен роман с вас или поне флирт.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

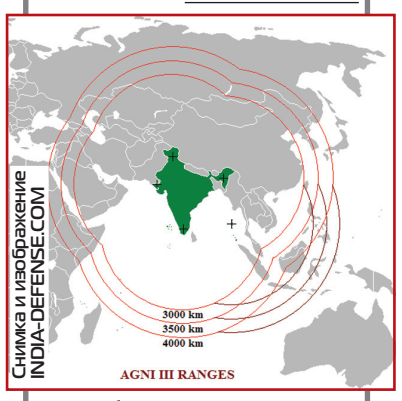
EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.52955	2.45153	1.61987

ИНДИЯ Е ПРОВЕЛА УСПЕШНИ ИЗПИТАНИЯ НА РАКЕТА

Успешно са преминали изпитанията на индийската балистична ракета със среден радиус на действие Agni-III, способна да носи ядрена бойна глава. Изстрелването на ракетата с радиус на действие 2500 км е било проведено от мобилна стартова установка от полигона на остров Уилер в Бенгалския залив. Преди две седмици Индия проведе изпитания и на Agni-IV с далекобойност 4000 км.

Ракета Agni-IIIB

Далекобойност на ракетите от семейството Agni

С антиракета Израел укрепва своята ПРО

Системата Arrow-3, която може да стане силният коз в системата за отбрана на израелската държава

Израелски учени и военни започват изпитанията на противоракетната система Arrow-3, която може да стане основният коз в системата за отбрана на израелската държава. Двустепенната ракета е съвместна разработка на Israel Aerospace Industries and the Boeing Co, съобщава МИГнюз. Тези дни ще бъдат проведени изпитанията на новата противоракетна система, по-рано отложени с една година. Ръководителят на програмата Arrow Ицхак Кайя разкри, че новият комплекс ще стане ключов компонент на многостепенна система за противоракетна отбрана.

Всичките подсистеми на противоракетния комплекс вече са изпитани. Предстои да бъде изпитан целият комплекс с изстрелването на ракетите. Втората степен на ракетата Arrow-3 й позволява да лети два пъти по-дълго, отколкото предшественичката й Arrow-2. Новата система се отличава с висока маневреност и покрива 4 пъти по-голяма площ.

Ключов компонент на системата е наскоро изпитаният нов радар EL/M-2080 Green Pine, разработен от Elta Electronic Industries. Радарът рязко е повишил вероятността за ранно откриване и унищожаване на вражеските ракети.

Пуск на ракета Arrow-3

Снимка IDF

Първите комплекси Arrow бяха разположени през 2000 г. Има най-малко две такива батареи, като едната покрива Тел Авив, а втората - северната част на страната. Arrow-2 се смята за втората линия на отбраната. Arrow-3 е първата линия на отбраната, системата трябва да унищожава вражеските ракети колкото се може по-близо до мястото на тяхното изстрелване.

Третата линия е системата "Железен купол" – единствената, която е изпитана във военни условия. По време на последния конфликт в Газа системата свали 75 на сто от всички изстреляни ракети.

Ту-95МС

Снимка KNAAPO.RU

РУСИЯ ЗАПОЧВА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА БОМБАРДИРОВАЧИТЕ ТУ-95МС

Министерството на отбраната на Русия ще започне от 2013 г. модернизация на стратегическите си бомбардировачи Ту-95МС до версията Ту-95МСМ, съобщава в. „Известия". Очаква се модернизираните самолети да бъдат в строя до 2020-2025 г., след което те ще бъдат заменени от ПАК ДА.

В момента на въоръжение в Далечната авиация на Русия има 32 боеспособни Ту-95МС, като още почти 60 се намират на съхранение. На модернизация ще бъдат подложени малко повече от 1/3, които са с най-голям остатъчен ресурс. Решено е планерът и двигателите да останат без промени. Ще бъде заменено бордовото оборудване. Самолетът ще получи нов радар, системи за свръзка, системи, осигуряващи използването на нови оръжия и други. В момента най-малко две модернизирани машини минават държавни изпитания. От 2020 година немодернизираните самолети ще бъдат поетапно извадени от употреба. Останалите постепенно ще бъдат заменени от новия стратегически бомбардировач (ПАК ДА), който се очаква да започне да постъпва от 2035 година.

ИРАН ПУСНА НА ВОДА ПОДВОДНИЦА, РУСКО ПРОИЗВОДСТВО, В ПЕРСИЙСКИЯ ЗАЛИВ

Иран пусна на вода една от подводниците си, произведени в Русия, след като миналата година й е бил направен основен ремонт, съобщава Асошиейтед прес, позовавайки се на полуофициалната иранска информационна агенция Фарс. Подводницата "Тарег-1" се е присъединила към военноморския флот на Ислямската република в южното пристанище Бандар Абас. Тя е една от трите руски подводници клас "Кило", проект 636, с които Иран се сдоби в началото на 90-те години. От 1992 година Ислямската република се опитва да изгради самостоятелна военна програма и разполага с още няколко по-малки подводници собствено производство. Това съобщение идва в момент, когато в Персийския залив текат военноморски маневри, ръководени от САЩ. Те се смятат за отговор на заплахите на Иран по-рано тази година, че може да затвори стратегическия коридор на петролните танкери през Ормузкия проток като ответен удар на западните санкции. След това Техеран оттегли заплахата.

Снимка FARS NEWS AGENCY

Подводницата "Тарег-1"

Подводниците от проект 887/636 са предназначени най-вече за експорт. Общо по данни от медиите 10 субмарини от клас «Кило» пр.887ЕКМ са продадени на ВМС на Индия, една пр.887ЕКМ на ВМС Полша, две пр.887ЕКМ на ВМС на Алжир, три пр.877ЕКМ на ВМС на Иран, една пр.887Е на ВМС на Румъния, четири пр.636 на ВМС на Китай. Въоръжени са с шест 533-мм торпедни апарата, 18 торпеда или 24 мини. Автономността на плаване е 45 денонощия

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

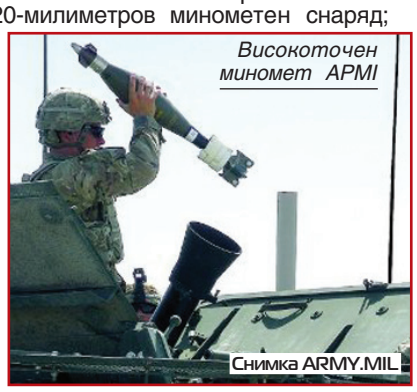
Обективът не се шегува

Очарователни руски десантчици

АРМИЯТА НА САЩ НАЗОВА НАЙ-ЗНАЧИТЕЛНИТЕ ИЗОБРЕТЕНИЯ ЗА 2011 Г.

Бивши и действащи военнослужещи от американската армия са избрали най-значителните военни изобретения за 2011 г., съобщава Defence Talk. В списъка с изобретенията са влезли високоточен 120-милиметров минометен снаряд; нашлемни датчици, позволяващи да се определи здравното състояние на военнослужещия; комплект оборудване за управление на безпилотници от многоцелевите вертолети OH-58 Kiowa Warrior; картечница M2A1 с калибър 12,7 милиметра, а също и комплекс за защита на слабините от самоделни взривни устройства и други. Церемонията по награждаване на победителите ще бъде през пролетта на 2013 г.

Високоточен миномет APMI

Снимка ARMY.MIL

Популярна наука влиза в театъра

Трима българи и двама чужденци са основните лектори на Ratio, които ще представят последните постижения по достъпен и интересен начин

Младежкият театър "Николай Бинев" ще бъде арена на научното мислене в събота, 29 септември, когато там ще се проведе форумът за популярна наука Ratio. В рамките на един ден български и чуждестранни лектори ще представят интересни теми от научната сфера и ще говорят за най-новите открития от световни научни организации. Както предполага мястото, презентациите няма да бъдат строго академични, а достъпни и интересни за аудитория без научни познания.

"Целта ни е да организираме събитие, на което всеки може да отиде и да чуе нещо, което ще го запали по наука", обясни Любомир Бабуров, организатор на Ratio. "В крайна сметка, не е нужно да си завършил физика или химия, за да се интересуваш от света около себе си и да искаш да научиш повече за него. Ratio е точно за тези хора - любопитните, а лекторите ни знаят добре как да представят научните тези по интересен и лесен за възприемане начин", уточни още Бабуров.

На сцената ще се изявят петима лектори - трима българи и двама чужденци. Първият е професор Кристофър Френч, британски учен, специализирал се в психологията на паранормални вярвания и аномални изживявания. Астрофизиците Владимир Божилов и Никола Каравасилев ще дадат отговор на въпроса "Сами ли сме във Вселената". За да запознае аудиторията с интересни приложения на геометрията, д-р Сара Сантош ще представи "Съкровищата на геометрията". Друга тема на събитието ще бъдат горещите открития в CERN, свързани с търсенето на Хигс бозона - фундаментална частица, предвидена от Стандартния модел на физиката на елементарните частици. Темата ще бъде представена от доц. д-р Леандър Литов, ръководител катедра "Атомна физика" в СУ "Св. Климент Охридски" и ръководител на екипа от СУ, работещ в CERN.

Програмата ще завърши с дискусионен панел, където всеки ще може да зададе своите въпроси към лекторите. Билетите за събитието дават достъп до пълната програма на Ratio и са на цена от 10 лв., като ученици и студенти ще трябва да платят 6 лв. Пропуските могат да бъдат закупени от касите на Младежкия театър както сега, така и в деня на събитието, и през интернет системата BGBileti.com.

Повече новини има на http://ratio.bg/.

МЛАДИ ТАЛАНТИ СА НА ФОКУС В ЕВРОПЕЙСКАТА НОЩ НА УЧЕНИТЕ

По време на Европейската нощ на учените, която ще се проведе днес, 28 септември, във Vivacom Art Hall, младите таланти в българската наука ще са във фокуса на проектите. Събитието ще обедини учени, студенти и преподаватели от 7 града на страната около основната тема на тазгодишното му издание - Европейската година за активно остаряване и солидарност между поколенията. Програмата започва от 16 ч. и включва инициативи, посветени на младите хора и тяхното представяне като бъдещето на науката в България.

Премиера на ролева игра закри феста за градска култура

Силвия ШОПОВА

С оригинална премиера на новото допълнение на най-популярната масова мултиплейър онлайн ролева игра в света - World of Warcraft, приключи форумът за градска култура ON! Fest 2012.

В зала 2 на Интер експо център София бе акцентирано на Mists of Pandaria, като всички нововъведения бяха представени на партито на живо по атрактивен начин. Началото на забавленията даде демонстрацията на кунг-фу център Сюангуей, след което всички присъстващи бяха разделени на отбори от Хордата и Алианса. Заобиколени от персонажите от играта, участниците получиха пакети с по 3 специални мисии, които трябваше да изпълнят, за да защитят честта на своята фракция.

Всеки, успешно завършил задачата, се включи в томбола, а участвалите в игрите получиха по 1 жълтица, с която можеха да търгуват в акуциона. Междувременно турнир по класическия Warcraft III: The Frozen Throne върна посетителите към корените на играта. Късметлиите си тръгнаха с награди, осигурени от Nvidia и Kingston.

Групова прегръдка влезе в „Гинес"

7 любители на прегръдките поставиха рекорд, след като се гушкаха непрекъснато в продължение на 25 часа и 10 секунди. Набраните средства ще бъдат предоставени за благотворителността на детската организация Tommy's. Постижението беше вписано в Книгата на рекордите Гинес като най-дългата маратонска групова прегръдка в света.

Идеята за нея се появила, когато започнали да събират 40 000 паунда. Парите трябва да помогнат на фондацията в усилията й да гарантира, че все по-малко бебета ще бъдат губени по време на бременност или раждане.

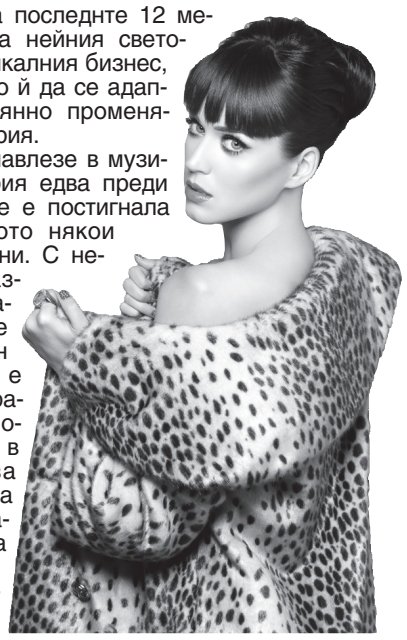
"Всички сме много развълнувани, че поставихме нов рекорд на "Гинес". Не мога да повярвам, че след като се прегръщахме 25 часа, празнувахме с прегръдка. Физически беше много по-трудно, отколкото очаквахме, особено през нощта, но получената подкрепа беше фантастична и не мога да си представя по-подходящ начин за набиране на жизненоважни средства", заявиха от фондацията.

Лийдс бил избран за рекордната прегръдка, след като проучване показало, че един на всеки петима души в града би искал повече прегръдки в живота си. Рекордът изисквал участниците да се прегръщат непрекъснато, без да движат ръцете си и да останат прави. За всеки завършен час се разрешавали 5 минути почивка, за да могат участниците да ходят до тоалетна.

КАТИ ПЕРИ СТАНА „ЖЕНА НА ГОДИНАТА"

От "Billboard" съобщиха, че Кати Пери ще получи лично приза "Жена на годината" на събитието Women in Music, което ще се проведе в петък, 30 ноември, в Capitale, Ню Йорк Сити. Наградата почита постиженията на нова изпълнителка за последните 12 месеца и признава нейния световен успех в музикалния бизнес, както и умението й да се адаптира към постоянно променящата се индустрия.

"Кати Пери навлезе в музикалната индустрия едва преди 5 години, а вече е постигнала повече, отколкото някои за десетки години. С неспирното си развитие, разтърсващи класациите хитове, уникален и свеж стил тя е една от най-страхотните и вдъхновяващи певици в индустрията за момента", смята Bill Werde - главен редактор на "Billboard".

От излизането на първия й албум "One of the Boys" през 2008 г. Кати Пери продължава да държи челно място в класациите, неспирайки да записва нови бъдещи хитове. Тя е единствената жена, която отбелязва 5 първи позиции в Hot 100 само с един албум ("Teenage Dream"), като това е чарт с 54-годишна история.

Секс от разстояние с ново устройство

Разстоянието вече не е проблем за двойките, които са далеч един от друг, благодарение на специално устройство, симулиращо сексуален акт през интернет. Въздържанието е причина за разпада на много връзки, но сега има изход от ситуацията. Устройството се нарича "LovePalz" и се продава специално за двойки, които не могат да се виждат често.

Машинката симулира полов акт на всяко място по света, където има Wi-Fi само с едно свързване към интернет. Единственият минус е, че все още не е одобрен от Епъл. "LovePalz" ще бъде на пазара през ноември.

Вицът

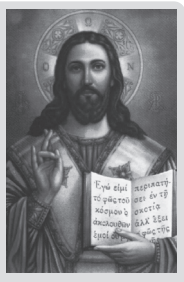
Обява:
"Търся спътник в живота. Харесвам грижовни, любящи, надеждни и отзивчиви мъже. С една дума: харесвам фантастиката..."

Доц. АЛБЕРТ БЕНБАСАТ, литературен критик и историк
АНГЕЛ НАЙДЕНОВ, народен представител
Проф. д-р БОЖИДАР КУНЧЕВ, литературовед, историк и преподавател
БОЙКО РАШКОВ, юрист и политик
ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА-ПРОДАНОВА, народен представител
ДИМИТЪР ЦАНЧЕВ, зам.-министър на външните работи
ЙОРДАНКА ДОНКОВА, олимпийска шампионка по лека атлетика
НУШКА ГРИГОРОВА, режисьорка
СВЕТЛА БЪЧВАРОВА-ПИРАЛКОВА, член на НС на БСП
СТОЯН ВИТАНОВ, икономист и политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

28

Св. пророк Варух (600 г. пр. Хр.). Св. преподобни Харитон изповедник († 350)

Свети пророк Варух бил ученик, приятел и писар на св. пророк Йеремия. Той записвал пророчествата му за нашествието на вавилонците и за плена на юдеите заради граховете им и чел на народа в храма. След четенето царят изгорил свитъците и наредил да затворят пророците в тъмница. След мъчителната смърт на Йеремия св. Варух не живял дълго и починал в Египет.

Милиардер дава $80 млн. зестра

Хонконгски богаташ предложи награда от 80 млн. долара на всеки мъж, който успее да открадне сърцето на дъщеря му. Сесил Чао обяви щедрата зестра, след като щерка му Джиджи се ожени за дългогодишната си приятелка във Франция, предаде "Саут Чайна морнинг поуст". "Не ме вълнува дали е богат или беден. Важното е да е щедър и с добро сърце", сподели 76-годишният Чао. "Джиджи е добра жена с талант и хубав външен вид. Тя е отдадена на своите родители, щедра е и работи като доброволец", допълни той.

91% ОТ МЪЖЕТЕ ВЯРВАТ В ЛЮБОВТА

Около 91% от представителите на силната половина от човечеството вярват в любовта, но защо тогава толкова упорито отказват да се женят? Отговора потърсиха руски специалисти. Резултатите от изследването показват, че 91 на сто от мъжете вярват в истинската любов, но половината от тях смятат, че не съществува нищо вечно. Още интересни факти от проучването сочат, че 34% от представителите на силния пол наричат Анджелина Джоли най-сексапилната жена в света. 46 на сто казват, че изневярата не е доказателство за отсъствието на чувства. Според мъжете дамите могат да кръшкат с други, но в същото време да обичат съпруга или приятеля си. Изненадващо е, че за 56% от анкетираните мачовци големите гърди не са по-привлекателни от малките.

Спорт

Футболистите на Реал М позират с купата "Бернабеу", след като на едноименния стадион разбиха с 8:0 колумбийския Милионариос с хеттрик на бразилеца Кака. Преди мача бе обявено, че "Кралският клуб" удължи партньорството си с Адидас до лятото на 2020 г. Германците ще плащат през всеки от следващите 8 сезона по 40 млн. евро

БОРИСОВ: ВЕЧЕ ИЗПЛАТИХМЕ 50% ОТ ДЪЛГА

Единият от двамата собственици на ЦСКА Димитър Борисов разкри в ефира на БНТ1, че половината от дължимите суми, заради които клубът може да остане без лиценз за европейските турнири за период от 3 години, вече е преведена. Пернишкият бизнесмен сподели, че в нито един момент клубът не се е опитвал да договаря лиценза си директно с УЕФА и ЦСКА спазва всички нормативни изисквания на БФС. До 30 септември и останалата част от задълженията ще бъде изчистена, за да защити ЦСКА европейския си лиценз, категорично обеща босът на "армейците". Според информирани общата сума на задълженията на клуба, собственост на "Титан", е около 650 000 евро, които трябва да бъдат заплатени спешно до неделя според ултиматума на УЕФА.

Вратар на ЦСКА със скъсано ухо

И Крачунов контузен в контрола с Марек

Нелепа контузия получи резервният вратар на ЦСКА Анатоли Господинов. Вторият страж на "червените" е със скъсване на ухото след контролна среща с Марек, спечелена с 5:0. Господинов се появи на терена на почивката и излезе в 69-ата минута. Той се сблъска с нападател на Марек, което доведе до травмата му. Вратарят стигна първи до топката и я хвана, но тогава се сблъска с нападателя на Марек, който неволно го закачил с бутонката по ухото и се е получило разкъсването. Това със сигурност означава, че Стойчо Младенов няма да може да използва стража в мача срещу Етър утре. Господинов обаче е резерва на неизменния титуляр през сезона Томас Черни.

В същото време спортно-техническият щаб на "червените" е притеснен за състоянието на Пламен Крачунов. Футболистът също получи травма срещу Марек. Той напусна в средата на първото полувреме след съприкосновение с Екундайо Джейоба. Травмата му обаче не е толкова тежка и от лекарския щаб на ЦСКА са дали уверение, че ще успеят да вдигнат Крачунов за двубоя с Етър.

Срещу Марек "армейците" откриха точно преди контузията на вратаря чрез некартотекирания Мишел Платини, който до края реализира 4 гола, а Нюаджи се разписа веднъж.

Старши треньорът Стойчо Младенов заложи на два различни състава през двете полувремена. Мача с Марек започнаха Макенджиев, Венков, Саша, Сержиньо, Бандаловски, Анисе, Попов, Тасио, Кириакидис, Крачунов и Присо. Още в 30-та минута контузеният Пламен Крачунов бе заменен от Грънчов, а Тасио от Тенгариня. След почивката за ЦСКА заиграха още Господинов, Родригес, Янчев, Нюаджи, Йовчев, Антонио, Скиорили, Платини и Бенжелюн. Добър тандем сформираха Мишел Платини и Скиорили, които значително раздвижиха играта на "червените", след като се появиха на терена.

Най-горещите минути в срещата се разразиха в 40-та минута. След едно опасно влизане на Николов от Марек срещу Тенгариня възникна напрежение между отборите и феновете, присъстващи на мача в комплекса "Царско село". Сержиньо и Георгиев си налетяха, но бяха разтървани, а зрителите замериха гостите от Дупница с бутилки. Най-деен в спора с публиката бе Николай Велков. В крайна сметка съдията овладя ситуацията и не се стигна до нещо по-сериозно.

КРИВИЯ ОТРЕЧЕ ИНТЕРЕС КЪМ ДЕЛЕВ

Спортно-техническият директор на Ботев Пд Александър Александров - Кривия опровергава твърденията, че клубът проявява интерес към екснационала Спас Делев, който от лятото е свободен агент. "Към Спас Делев нямаме интерес. Преди време имахме един разговор, но нищо не се получи и вече не се интересуваме от него. Причината беше финансова - ние му предлагахме едни условия, той искаше много повече. Това обаче се случи преди доста време и не знам защо сега се пише за това. Интересът към Ботев е голям, но в медиите излизат много неверни информации", заключи Кривия.

ДПА: Мафията владее българския футбол

Мафията владее българския футбол, а шефовете на големи клубове са перачи на пари, рекетьори и контрабандисти, коментира в обзор германската агенция ДПА, като цитира част от шокиращи заглавия в немскоезични медии.

„КИКЕР": Българският футбол има огромни проблеми с черните тотализатори, подкупите и прането на пари. Мафията, която контролира манипулираните залози, е вездесъща, като много играчи, президенти на клубове и съдии също са в кюпа.

„ЗЮДДОЙЧЕ ЦАЙТУНГ": Футболна престъпност в България.

Сайтът 20MIN.CH: Българският футбол е изпратен на детектор на лъжата.

Друго швейцарско издание, авторитетният **"„НОЙЕ ЦЮРХЕР ЦАЙТУНГ"**, изнася темата дори на първа страница. Авторът на кореспонденцията Марк Леман описва скандален случай с предполагаема манипулация на мача между Локомотив Пловдив и Литекс и последвалото убийство на собственик на онлайн-тотализатор, който сигнализирал за манипулация.

"В българския футбол на дневен ред са съмнителните дузпи, необяснимите пропуски и автоголовете в последната минута", пише по-нататък Леман. Публична тайна е, че много шефове на клубове, играчи и съдии са свързани с организираната престъпност. Футболът в България е просмукан от корупция, той е направо престъпен", твърди на свой ред в кореспонденция от София журналистът Иван Диков (**б.ред.** вероятно германците имат предвид Сашо Диков). Футболните клубове се използвали като перачници на пари, чрез които шефовете узаконявали приходите си от мръсен бизнес - наркотици, проституция и контрабанда на цигари.

Оценката на Диков се потвърждава и от един документ, който беше публикуван в интернет от платформата **„УИКИЛИЙКС"**. В този документ посланикът на САЩ в София уведомява в детайли своето правителство във Вашингтон за това как функционира българската мафия, управляваща футболните залози, и обръща внимание на факта, че футболните клубове пряко или непряко се контролират от фигури от престъпния свят. Според доклада президентът на Локомотив Сф е предполагаем контрабандист на оръжие. Президентът на Литекс Ловеч е корумпиран перач на пари. Ръководителите на Славия София - рекетьори, обвинени заради убийства. "Да не забравяме и факта, че в България е много опасно да си шеф на футболен клуб - близо дузина бяха убити след края на комунизма", отбелязва ДПА.

Тодор Батков, председател на Левски София, най-известният български клуб, в документален филм по БиБиСи признава, че корупцията е пуснала дълбоки корени в българския футбол. Батков, който в основната си професия ръководи българския бизнес на един сенчест руски олигарх, въпреки всичко това твърди, че естествено неговият отбор винаги се бори единствено за победата и за честта си. Публиката обаче вече не му вярва. Тя предпочита да гледа чуждестранен футбол по телевизията.

Някои политици и официални лица вече са разбрали, че българският футбол не може да продължава по този път. След разкритията на "Уикилийкс" настъпи трескава дейност. Беше приет закон, с който се криминализират манипулациите при залозите. БФС пък наскоро създаде и Комисия по етика, която трябва да предава на правосъдието всички подозрителни случаи. Въпросната комисия направо не може да вдигне глава от работа. Резултати се манипулират не само в двете най-горни професионални лиги - това се прави дори в женския и в юношеския футбол, които също влизат във фишовете на тотализаторите и направо приканват към злоупотреби. Миналата седмица за пореден път бяха разкрити договорки, които бяха предадени на прокуратурата. Но правосъдието не насмогва, а до присъди се стига много рядко. В България и без това е много трудно да се докопаш до корена на злото, защото манипулациите имат дълга традиция. В архивите е вписан един случай още от 1949 г., когато в последния кръг двата софийски клуба Левски и Академик завършват наравно и така изхвърлят в Б група заклетия си враг ЦСКА, тогава ЦДНА.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Фортуна - Шалке 04

ПО НОВА СПОРТ
18.00 Манчестър Юнайтед - Нюкасъл

ПО ЕВРОСПОРТ
14.00 ШАМПИОНСКА ЛИГА (ЖЕНИ), Уния (Пол) - Волфсбург (Гер)
18.00 (п)
СВЕТОВНО ПЪРВЕНСТВО ЗА ДЕВОЙКИ (ДО 17 Г.)
15.15 Мексико - Бразилия
16.00 Китай - Германия
17.00 Мексико - Бразилия

резултати

Любо Пенев гледа Славия и юноши

Националният селекционер Любослав Пенев и помощниците му Ради Здравков и Йордан Йорданов изгледаха контролата на младежкия тим на Славия (до 18 години) и юношеския национален отбор (до 17 години), спечелен от "белите" с 2:1 на базата в Драгалевци. Двубоят бе последен за "лъвчетата" преди началото на европейските квалификации, на които са домакини от 19 до 24 октомври. Владимир Семерджиев (3) откри с глава за Славия, но капитанът на юношите Антонио Вутов (28) изравни след солова акция с техничен удар покрай вратаря. Яким Стойчев (46) от фаул донесе победа на славистите.

Треньорът на Локо Сф се кани на Левски

Наставникът на Локомотив София Антон Велков очаква столичното дерби с Левски утре да бъде по-трудно за „сините", защото там имало доста новопривлечени футболисти, които трябвало да се оправдават. "Левски респектира със серията си от шест поредни победи, но ние не трябва да излизаме със страх срещу тях, защото в такива мачове страхът е най-лошият съветник. Трябва да се възползваме от силата на Левски", каза Антон Велков.

Зрители снимат 5-метрова скулптура на Зинедин Зидан, който прекрати кариерата си, след като бе изгонен във финала на Мондиал 2006 в Германия, след като удари в гърдите с глава италианеца Марко Метераци. Статуята на паметния сблъсък бе изградата край Музея за модерно изкуство "Жорж Помпиду" в центъра на Париж и неин автор е французинът от алжирски произход Адел Абделсемед, чиято изложба ще бъде изложена в музея от 3 октомври до 7 януари 2013 г.

ПОРАДИ НАТРУПАНИЯ ДЖАКПОТ ТЕГЛЕНЕТО НА ЧИСЛАТА ОТ ТИРАЖ №77 НА ТОТОТО БЕ ИЗТЕГЛЕНО СЛЕД РЕДАКЦИОННОТО ПРИКЛЮЧВАНЕ НА БРОЯ.

Борисов: Погасили сме вече 50% от дълга

Стр. 31

Домакини сме на Олимпиада за глухи

Състезанията са в София от 26 юли до 4 август

Марин МИЛАШКИ

София ще бъде домакин през 2013 г. на Олимпиада за глухи спортисти "Дефлиймпикс". Министър Свилен Нейков, президентът на Международния комитет за спорт на глухите Крейг Кроули и председателят на Спортната федерация на глухите у нас Николай Николов подписаха споразумение за провеждане на Олимпийски игри за глухи спортисти в страната ни от 26 юли до 4 август 2013 г. Олимпиадата ще бъде предшествана от предварителни кръгове на турнира по футбол, конгрес на Международния комитет за спорт на глухите (МКСГ) и заседание на Изпълнителния борд на световната централа.

"България се представи като добър домакин на световните първенства по волейбол, борба и бадминтон за глухи и аз се надявам, че и на предстоящите Олимпийски игри догодина, в лицето на нашия организационен комитет и на Спортната федерация на глухите у нас, отново ще се покажем като добри домакини. Това споразумение е знак за приятелското сътрудничество между Международния комитет за спорт на глухите и нашата страна. Искаме да заявим положителното си отношение към олимпиадата и да изпълним това, което сме обещали", каза министър Свилен Нейков при подписване на споразумението за домакинството. Крейг Кроули пък изрази задоволството си от факта, че България приема Олимпийски игри за глухи спортисти. "Добрата работа на Спортната федерация на глухите в България не би била възможна без подкрепата и помощта на Министерството на физическото възпитание и спорта и лично на министър Свилен Нейков", пък отбеляза Николай Николов.

Спортният министър Свилен Нейков разменя подписаното споразумение с президента на Международния комитет за спорт на глухите Крейг Кроули

Страната ни приема Олимпиадата за глухи, която ще бъде организирана съгласно разпоредбите на МКСГ и в съответствие с българското законодателство, като се осигурят възможно най-добрите условия в полза на глухите атлети в света. Една от целите е по този начин да се допринесе за бъдещото развитие на движението на спорта за глухи. Според споразумението България ще предостави необходимите условия, спортни зали и съоръжения на състезателите, подходящи за провеждане на това голямо събитие, които ще отговарят на стандартите, определени от МКСГ.

Станка ще почива поне до Нова година

Марин ВАСИЛЕВ

Двукратната олимпийска вицешампионка Станка Златева ще почива поне до края на годината, след като претърпя операция на коляното. Състезателката на Левски, която е със сериозни шансове за 4-и път да бъде избрана за Спортист на годината след 2007, 2010 и 2011 г., призна, че ще се отдаде на "активна почивка", а нейното участие в бъдещи турнири зависи изцяло от треньора Симеон Щерев и БФБорба. "Чувствам се добре след операцията и се възстановявам нормално. Във вторник ще ми махнат конците и ще мога да започна леки тренировки", каза Златева.

Параолимпийските медалисти от Лондон 2012 Стела Енева и Радослав Златанов получиха смартфон Samsung Galaxy S III от специална олимпийска серия от Андреас Елснер, директор Маркетинг за малкия и среден бизнес в телекома

Снимка БГНЕС

Нападателят Неймар се радва след края на реванша за Суперкупата на Южна Америка, спечелен от тима му Сантос с 2:0 срещу Университад де Чиле. Неймар (27) откри, а в добавеното време преди паузата си спечели, но и профука дузпа. Бруно Родриго (61) оформи триумфа на бразилците, които удържаха 0:0 в първия мач в Сантяго

Арсенал - Челси е най-скъпият мач досега в Премиърлийг

Съботното дерби Арсенал - Челси ще се превърне в най-скъпия мач в историята на Премиърлийг по отношение на цените на билетите. Най-евтиният пропуск за срещата от VI кръг ще струва 62 паунда, които по актуалния курс на БНБ се равняват на 152,55 лева. Така домакините от Арсенал ще получат приходи от 6 милиона паунда само от един мач, като се очаква, въпреки безбожно скъпите цени на билетите, 60-хилядният стадион "Емирейтс" да бъде изцяло пълен. След този двубой се очаква годишната печалба на топчиите да стигне до 50 милиона, без 24-те милиона паунда от продажбата на Робин Ван Перси в Ман Юнайтед.

ФУЛЪМ АУТСАЙДЕР СРЕЩУ СИТИ

Букмейкърите обявиха тима на Димитър Бербатов Фулъм за сериозен аутсайдер в домакинския мач срещу шампиона Манчестър Сити в мача от VI кръг на Висшата лига. "bet-at-home.com" даде коефициент 4,20 за успех на лондончани. Ставката за гостите е 1,80, а хиксът е оценен на 3,50. Според прогнозите шансовете Фулъм" да вкара поне един гол са фиксирани с коефициент 1,45. "bet-at-home.com" ще раздаде специален бонус от 10 ваучера по 100 лв., ако Димитър Бербатов се разпише в срещата.

Първа победа на Стефанова в Анкара

Гросмайстор Антоанета Стефанова победи с белите фигури на 36-ия ход туркинята Кубра Йозтюрк в партия от IX кръг на турнира от веригата "Гран при" за жени в турската столица Анкара. Бившата световна и европейска шампионка постигна първа победа в надпреварата, но остана на 10-о място във временното класиране с 3,0 т.

В X кръг Ети игра снощи с черните срещу Моника Соцко (Полша), а днес в последния кръг с белите излиза срещу другата представителка на домакините Йълдъз Бетул Чемре. Води Ана Музичук (Слвн) със 7,0 т. Турнирът е с награден фонд 40 000 евро, в него участват 12 водещи шахматистки.

Снимка FIDE.COM

С белите фигури Антоанета Стефанова (вляво) постигна първата си победа на турнира от веригата "Гран при" за жени в Анкара, като надигра на 36-ия ход туркинята Кубра Йозтюрк

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
11.00 и 19.00 Турнир "Пан Пасифик" в Токио
БОКС
22.00 Александър Алексеев (Рус) - Агрон Джила (Швейц)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КРИКЕТ
13.00 СК Туенти20

кратки

Учиков с повече точки от Казийски

Воденият от старши треньора Радостин Стойчев отбор на Итас Диатек (Тренто) победи с 3:2 (25:14, 25:15, 19:25, 18:25, 15:8) състава на Копра Елиор (Пиаченца) в приятелска волейболна среща, играна пред повече от 1000 зрители. Матей Казийски реализира само 10 т. и бе засенчен от сънародника си и съотборник Николай Учиков, който завърши с 12 за Итас Диатек, постигнал трета поредна победа в предсезонната подготовка. Българинът с италиански паспорт Христо Златанов отбеляза 19 т. за Пиаченца.

И Калоян Иванов отпадна от Евролигата

Френският Льо Ман поднесе изненадата в квалификациите за баскетболната Евролига, като отстрани Донецк с Калоян Иванов с 61:55 в оспорван 1/4-финал. Калоян игра 20 минути за Донецк и завърши с 2 т., 5 борби и 3 асистенции. Така в групите на Евролигата остават двама българи - Илиан Евтимов с Шалон (Фр) и Деян Иванов с Лиетувос Ритас (Лит). Уникс Казан (Рус) пък разби Улм (Гер) с 91:73. На полуфиналите снощи играха Канту (Ит) - Нимбурк (Чех) и Уникс Казан - Льо Ман.

Льоб пропуска рали сезона догодина

Осемкратният световен рали първенец Себастиан Льоб, който е на прага на спечелването на девета титла, няма да се състезава през целия следващ сезон на световния рали шампионат. Пилотът на Ситроен реши да смени обстановката с надпреварата за туристически автомобили. "След осем, а скоро и девет световни титли, Себастиан Льоб и неговият навигатор Даниел Елена няма да защитават първото си място през следващия сезон", съобщиха от Ситроен.